

MÅL OCH BUDGET 2020–2022

DET HÄR ÄR MÅL OCH BUDGET

Mål och budget är Nacka kommuns främsta styrdokument. Det beskriver bland annat hur skattemedlen ska användas, vilka prioriteringar kommunen väljer att göra och vad Nackaborna kan förvänta sig av kommunen framöver. Här bestäms övergripande mål, skattesats, nivåer på checkar, taxor och avgifter samt hur resurser ska fördelas. Mål och budget är kommunens huvudsakliga verktyg för planering och styrning av verksamheten. Den innehåller både drift- och investeringsbudget.

Styrdokumentet Mål och budget lägger fast resursfördelningen mellan nämnderna och anger inriktningen för verksamheterna de tre kommande åren.

Nämndernas ekonomiska ramar för åren 2020–2022 beslutades i juni 2019 av kommunstyrelsen. Nämnderna har under året gjort prognoser för de kommande åren. Det kan handla om antalet kommuninvånare, bostäder som ska byggas, barn i förskola och skola eller äldre personer som behöver stöd. Prognoserna används för att beräkna kommunens kommande intäkter och kostnader.

Med utgångspunkt i prognoser och ekonomiska ramar, har nämnderna kommit med förslag till kommunfullmäktige. Förslagen omfattar resursfördelning, fokusområden och resultatindikatorer för nämndernas respektive verksamheter.

Alliansen i Nacka har, utifrån nämndernas förslag tagit fram ett samlat förslag till kommunfullmäktige på mål och budget för perioden 2020–2022 för Nacka kommun.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förslag till särskilda beslut	4
Alliansmajoritetens inledning	6
Så styrs Nacka kommun	8
Förutsättningar inför 2020–2022	10
Stadig befolkningstillväxt i Nacka	12
Fortsatt bostadsbyggande	13
Kommunens utgångsläge	14
Kommunens helägda aktiebolag och samverkan med andra	16
Förslag till budget 2020	18
Skatteintäkter, utjämning och statsbidrag	22
Investeringar	27
Nämndernas mål och budget	29
Kommunstyrelsen	29
Arbets- och företagsnämnden	35
Fritidsnämnden	37
Kulturnämnden	39
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	41
Natur- och trafiknämnden	43
Socialnämnden	46
Utbildningsnämnden	48
Äldrenämnden	50
Överförmyndarnämnden	52
Bilaga 1. Nämndernas resultatindikatorer	54
Bilaga 2. Check- och ersättningsbelopp	60
Bilaga 3. Taxor och avgifter	62
Bilaga 4A. Investeringar	68
Bilaga 4B. Återlämning av investeringsmedel	70
Bilaga 5. Finansiell verksamhet	71
Bilaga 6. Politiska resurser 2020–2022	72
Bilaga 7. Alliansens politiska inriktning 2019–2022	74

FÖRSLAG TILL SÄRSKILDA BESLUT

Övergripande

- 1) Skattesatsen för år 2020 fastställs till oförändrad 18:43.
- 2) Kommunfullmäktige noterar Majoritetsprogram för 2019–2022 enligt bilaga 7.
- 3) Partierna i fullmäktige erhåller grundstöd för kanslistöd och politiska sekreterare och månadsarvode till kommunal- och oppositionsråd fastställs enligt bilaga 6.
- 4) Arvoden till förtroendevalda, såväl sammanträdesarvoden som fasta årsarvoden och ersättning för barn tillsyn, fastställs enligt bilaga 6.
- 5) Kommunfullmäktige fastställer följande finansiella mål. Resultatandelen ska uppgå till minst 2 procent i ordinarie verksamheten, investeringar inom stadsutvecklingen ska vara självfinansierade över en femårsperiod, övriga investeringar ska årligen vara självfinansierad till 50 procent och soliditeten ska stärkas under perioden.
- 6) Kommunfullmäktige fastställer internräntan till 1,75 procent.
- 7) Kommunfullmäktige fastställer en höjning av internhyran med 2 procent.
- 8) Kommunfullmäktige fastställer personalomkostnadspålägg avseende personal upp till 65 års ålder för Valfärd samhällsservice till 38,93 procent, för Valfärd skola till 43,30 procent och för övrig personal till 46,84 procent. För personal över 65 år fastställs personalomkostnadspålägget till 22,00 procent.
- 9) För Nacka energi AB fastställer kommunfullmäktige kravet på utdelning till 26,8 miljoner kronor. Nacka stadshus AB ska betala dessa medel till kommunen.
- 10) För Nacka vatten och avfall AB fastställer kommunfullmäktige ersättningen för koncerngemensamma kostnader till 2 miljoner kronor.
- 11) Kommunfullmäktige fastställer ett lånetak på 2,7 miljarder kronor år 2020 (utöver checkkredit) för koncernbanken i sin helhet.

Fördelat enligt följande:

- Lånetak för kommunen 1 507 miljoner kronor.
- Lånetak för Nacka stadshus AB 314 miljoner kronor.
- Lånetak för Nacka vatten och avfall AB på 879 miljoner kronor.

12) Kommunfullmäktige fastställer följande låneramsavgift:

- för Nacka stadshus AB 430 000 kronor, varav 127 000 kronor avser Nacka energi AB och 303 000 kronor avser Nacka vatten och avfall AB. Nacka energi AB och Nacka vatten och avfall AB ska betala dessa till Nacka stadshus AB. Nacka stadshus AB ska betala dessa till kommunen.
- för Nacka vatten och avfall AB på 1 202 000 kronor. Låneramsavgiften ska betalas till kommunen.

13) Kommunfullmäktige noterar att räntegrunden beslutas av kommunstyrelsen enligt reglemente för medelsförvaltning, under förutsättning att kommunfullmäktige antar föreslagna revideringar i aktuellt reglemente i ärende KFKS 2019/905.

14) Kommunfullmäktige fastställer för respektive bolag ett räntepåslag på bolagets lån, enligt följande

- För Nacka stadshus AB ett räntepåslag på 30 punkter (0,30 procentenheter).
- För Nacka vatten och avfall AB ett räntepåslag på 57 punkter (0,57 procentenheter) för lån som bolaget upptar hos kommunen och hos Nacka stadshus AB.
- För Nacka energi AB ett räntepåslag på 17 punkter (0,17 procentenheter) för lån som bolaget upptar hos kommunen och hos Nacka stadshus AB.

15) Kommunfullmäktige fastställer för bolagen följande checkkreditlimer och att den rörliga räntan på checkkrediten motsvarar vad kommunen betalar/erhåller i ränta.

- För Nacka stadshus AB en checkkredit upp till och med 10 miljoner kronor.
- För Nacka vatten och avfall AB en checkkredit upp till och med 70 miljoner kronor.
- För Nacka energi AB en checkkredit upp till och med 70 miljoner kronor.

16) Kommunfullmäktige fastställer VA-taxa för 2020 enligt förslag från Nacka vatten och avfall AB, bilaga 3. Beslutet innebär följande.

- Oförändrad VA-taxa för bruksningsavgifterna för 2020.
- Höjning av VA-taxa för anläggningsavgifter med 7,8 procent för 2020.

17) Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka vatten och avfall ABs föreslagna avfallstaxa för 2020 med justering i punkt 4.1.2 till:

- 52 tömningar – 1 235 kr
- 104 tömningar – 2 470 kr
- 156 tömningar – 3 705 kr

18) Kommunfullmäktige noterar att Nacka energi ABs avgiftsstruktur och elnätsavgifter fastställdes vid kommunfullmäktiges sammanträde den 16 september 2019, § 307, KFKS 2019/155.

19) Kommunfullmäktige beslutar att Nacka kommun vid utgången av 2019 ska sälja alla vatten och avfallsprojekt till Nacka vatten och avfall AB.

Kommunstyrelsen

20) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2020 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, kommunstyrelsen, samt resultatindikatorer för kommunstyrelsen enligt bilaga 1.

21) Kommunfullmäktige fastställer resultatkrav för Valfärd skola till 10,4 miljoner kronor och för Valfärd samhällsservice till 9,4 miljoner kronor.

22) Kommunfullmäktige fastställer resultatkrav för den samlade fastighetsverksamheten på 1,5 procent av omsättningen motsvarande 10 miljoner kronor.

23) Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen följande särskilda uppdrag under 2020:

- a) Arbeta med sponsring och reklam i kommunens verksamheter och fastigheter.

Arbets- och företagsnämnden

24) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2020 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, arbets- och företagsnämnden, samt resultatindikatorer för arbets- och företagsnämnden enligt bilaga 1.

25) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp enligt bilaga 2, tabell 19–20.

Fritidsnämnden

26) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2020 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, fritidsnämnden, samt resultatindikatorer för fritidsnämnden enligt bilaga 1.

27) Kommunfullmäktige fastställer avgifter enligt bilaga 3.

28) Kommunfullmäktige bemyndigar fritidsnämnden att fastställa avgifter för nyttjande av kommunens idrotts- och fritidsanläggningar.

29) Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden följande särskilda uppdrag under 2020:

- a) Samordna kommunens insatser för att underlätta för externa intressenter som vill bygga och finansiera idrottsanläggningar i Nacka.

Kulturnämnden

30) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2020 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, kulturnämnden, samt resultatindikatorer för kulturnämnden enligt bilaga 1.

31) Kommunfullmäktige fastställer check- och avgiftsnivåerna inom kundval kulturskola enligt bilaga 2 tabell 5 och bilaga 3. Förändrade avgifter och checkar inom kundval kulturskola träder i kraft 1 januari 2020.

32) Kommunfullmäktige fastställer kulturpeng för 2020 till 283 kronor per år, vilket är oförändrat jämfört med 2019.

33) Kommunfullmäktige fastställer avgifter för upphandlad lovverksamhet för kulturnämnden enligt bilaga 3.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

34) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2020 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, samt resultatindikatorer för miljö- och stadsbyggnadsnämnden enligt bilaga 1.

35) Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter enligt miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag, bilaga 3.

Natur- och trafiknämnden

36) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2020 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, natur- och trafiknämnden, samt resultatindikatorer för natur- och trafiknämnden enligt bilaga 1.

37) Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter enligt bilaga 3.

38) Kommunfullmäktige ger natur- och trafiknämnden följande särskilda uppdrag under 2020:

- a) Undersöka möjligheten för etableringen av en privatfinansierad PEP-park eller liknande i Nacka.
- b) Förbereda reningsinsatser i Järlasjön med så kallade aluminiumfällning när den nya skärbassängen är i drift och återkomma med tidsplan och kostnadsuppskattning samt söka statligt stöd för detta.

Socialnämnden

39) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2020 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, socialnämnden, samt resultatindikatorer för socialnämnden enligt bilaga 1.

40) Kommunfullmäktige fastställer check, ersättningsbelopp och avgifter enligt bilaga 2, tabell 8–18.

41) Kommunfullmäktige beslutar att införa ett nytt kundval för Bostad med särskild service LSS där anordnaren tillhandahåller lokal enligt socialnämndens förslag.

42) Kommunfullmäktige beslutar att förändra kundval boendestöd enligt socialnämndens förslag.

43) Kommunfullmäktige beslutar att ta ut en avgift om 8 500 kronor för ansökan om försäljningstillstånd för tobak som ska tas ut från och med 1 januari 2020 enligt Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter och att avgiften därefter räknas upp årligen enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

44) Kommunfullmäktige beslutar att tillsynsavgifter för försäljning av tobak, e-cigaretter, folköl och receptfria läkemedel ligger kvar på de nivåer som beslutades 2016, med årlig kommunal indexuppräknings (PKV).

45) Kommunfullmäktige ger socialnämnden följande särskilda uppdrag under 2020:

- a) Se över finansierings- och ersättningsmodellerna för kundval med få kunder.

Utbildningsnämnden

46) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2020 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, utbildningsnämnden, samt resultatindikatorer för utbildningsnämnden enligt bilaga 1.

47) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp och avgifter enligt bilaga 2, tabell 1–4.

48) Kommunfullmäktige fastställer taxan för förskolan, fritidshem och pedagogisk omsorg enligt utbildningsnämndens förslag, bilaga 3.

49) Kommunfullmäktige fastställer avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem enligt Skolverkets beslut om tak för maxtaxan för 2020.

50) Kommunfullmäktige bemyndigar utbildningsnämnden att fastställa avgift för öppen fritidsverksamhet.

51) Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden följande särskilda uppdrag under 2020:

- a) Arbeta med åtgärder mot elevers psykiska ohälsa och i bokslutet redovisa hur arbetet bedrivits under året.

Äldrenämnden

52) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2020 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, äldrenämnden, samt resultatindikatorer för äldrenämnden enligt bilaga 1.

53) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp för kundvalet särskilt boende check, hemtjänst, ledsagning och avlösning samt för kundvalet dagverksamhet enligt bilaga 2, tabell 6–8.

54) Kommunfullmäktige fastställer checknivå för hemtjänst, ledsagning och avlösning till 402 kronor.

55) Kommunfullmäktige fastställer höjning av avgiften för matdistribution till 54 kronor enligt bilaga 3.

56) Kommunfullmäktige beslutar att följa Socialstyrelsens rekommendation för maxtaxan för 2020.

57) Kommunfullmäktige ger äldrenämnden följande särskilda uppdrag under 2020:

- a) Se över finansierings- och ersättningsmodellerna för kundval med få kunder.

Överförmyndarnämnden

58) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2020 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, överförmyndarnämnden, samt resultatindikatorer för överförmyndarnämnden enligt bilaga 1.

Tilläggsbeslut

Kulturnämnden

Kommunfullmäktige bemyndigar kulturnämnden att fastställa taxa för lokalupplåtelse i kulturlokaler inom nämndens ansvarsområde.

ALLIANSMAJORITETENS INLEDNING

ANSVAR, TRYGGHET OCH FRAMTIDSTRO

Nacka ska vara en plats för framtidstro och där människor kan förverkliga sina drömmar. Vi blundar inte för de utmaningar vi står inför, utan kommer att gripa oss an dem med lösningsinriktad optimism.

SVERIGE BROMSAR – SÄMRE EKONOMI FÖR ALLA

Sveriges ekonomi bromsar in. Även om huvudscenariot är att konjunkturen mattas av i relativt måttlig takt kommer det allt fler signaler på att inbromsningen blir snabbare och djupare, både globalt och i Sverige.

Detta påverkar kommunerna. Sjunkande tillväxt ger lägre skatteintäkter. Närmare 100 kommuner beräknas gå med underskott i år och för många ser läget ännu värre ut nästa år. Orsaken till det kärva ekonomiska läget står främst att finna i bristande reformer från regeringens sida för att öka sysselsättningen i Sverige. Det är av antalet arbetade timmar som vi alla lever, det är källan till skatteintäkter för kommunerna. Sedan 2014 har arbetslösheten sjunkit minst i Sverige inom hela EU och endast 4 av 28 EU-länder har högre arbetslöshet (Eurostat augusti 2019). Tyskland har den lägsta arbetslösheten på 40 år (3 procent) och USA på 50 år (under 4 procent). I Sverige har den bitit sig fast på runt 7 procent.

Arbetslösheten i Sverige förstärks av en i många stycken bristfällig integrationspolitik som gjort att många nyanlända fastnat i långvarigt utanförskap, utan jobb och utan egen försörjning. Även detta påverkar den kommunala ekonomin i form av högre kostnader för ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning.

Vi ser också en övervältring av kostnader från staten till kommunerna. Inte minst gäller det flyktingmottagandet där såväl Migrationsverkets som Arbetsförmedlingens regelverk och prioriteringar är oförutsägbara och kortsiktiga. Kostnaderna för ensamkommande ungdomar samt bostadsförsörjning och etableringsinsatser för nyanlända täcks inte alls av statliga bidrag. Det är kännbara kostnader för hela kommun-Sverige som man inte får täckning för.

Även den skärpning av skatteutjämningen, som regeringen föreslagit, drabbar Nacka. Idag går var tionde krona som Nackaborna betalar i kommunalskatt för att få service och väl-

färd i Nacka i stället till andra kommuner. 2014 var relationen Nacka-Statens i princip 0, vi betalade 350 miljoner kronor i inkomstutjämning men fick 255 miljoner i kostnadsutjämning och ytterligare 80 miljoner i olika regleringsposter. 2021 ser det ut att bli ett minus på 190 miljoner med regeringens skärpningar. Vi menar att man måste ta hänsyn till de särskilda kostnader som finns i tillväxtkommuner, på samma sätt som man tar hänsyn till de särskilda kostnader som finns i glesbygden. Det är fel att ställa kommun mot kommun och stad mot landsbygd som nu görs. Staten borde ta ansvar för att kompensera särskilt utsatta kommuner.

Det finns även ekonomiska utmaningar i Nacka som staten inte ska hållas skyldig för. Det tar för lång tid att ställa om organisationen när förutsättningarna förändras och budgeten inte hålls, till exempel när antalet ansökningar om bygglov sjunker eller skolor får färre elever. Nu krävs snabbare och mer kraftfulla åtgärder för att hålla budget.

NACKA STÅR STARKT RUSTAT

Den sammantagna effekten av nedgången i Sverige, hög arbetslöshet och skärpt skatteutjämning är kännbar för Nacka. Samtidigt står Nacka starkt rustat för att möta nedgången. Genom strategiska fastighetsförsäljningar och markanvisningar har vi betalat av lån och har en låg låneskuld och därmed låga räntekostnader. Vi har skapat en välfylld resultatutjämningsreserv med 131 miljoner, en marksaneringsfond på 83 miljoner samt flera år med goda överskott. Den i grunden sunda ekonomin manifesteras med högsta ekonomiska rating (AAA).

Tack vare tillväxten i Nacka med fler nya bostäder så ökar skatteunderlaget vilket gör att det trots allt finns mer pengar att fördela till verksamheterna nästa år. Fler arbetsamma invånare innebär att skatteintäkterna totalt sett ökar hos oss. Alliansen föreslår att nämnderna tillförs 166 miljoner kronor mer 2020 än i budgeten för 2019.

När intäkterna sviktar prövas allas förmåga att prioritera det viktigaste. Alliansens ekonomiska prioritering är tydlig: det är kvaliteten i skolan och äldreomsorgen och stödet till de mest utsatta som ska värnas och annat får stå tillbaka. Nacka ska fortsatt vara en trygg och attraktiv kommun att både växa upp och åldras i. Besparingar ska göras på central admini-

stration med 8 miljoner kronor och omprioritering av icke obligatorisk verksamhet med cirka 10 miljoner kronor för att frigöra pengar till skolan, äldreomsorgen och utsatta barn. Alliansens största satsning i 2020 års budget gäller socialnämnden, som tillförs 60 miljoner kronor. Pengarna avser främst att trygga den sociala barn- och ungdomsvården men också utökningar av omsorgen för funktionsnedsatta. Vi behöver både tidiga insatser för att förebygga missbruk, kriminalitet och att barn far illa, men också ge vård och hjälp när det gått för långt. De ökade resurserna ska säkerställa att socialsekreterarnas förutsättningar är bästa möjliga.

Utbildningsnämnden och äldrenämnden tillförs 31 respektive 36 miljoner. Skolpengen för grundskolan höjs med 1,25 procent och checken för äldreboende med 1,4 procent. Genomförandet av Trygghetspaketet fortsätter. Kommunstyrelsen prioriterar årligen hur resurserna ska användas och nu är det angeläget med insatser mot droger, gärna i samverkan med civilsamhället, och ordningsvakter och dessutom behövs fler bevakningskameror på offentlig plats. Utbildningsnämnden får både resurser och uppdrag att kartlägga skolornas arbete med elevernas trygghet och psykiska hälsa.

ALLIANSENS POLITISKA INRIKTNING LIGGER FAST

De fyra prioriterade huvuduppgifterna som angivits i majoritetsprogrammet för 2018–2022 ligger fast och nya initiativ ska tas under året för att de mål som anges uppfylls. Vi vill att tillväxten och framtidstron kommer alla Nackabor till del.

STADSBYGGANDE I TAKT MED NACKABORNA OCH MILJÖN

Situationen på bostadsmarknaden gör att vi går in i en lugnare byggtakt. Nacka är fortsatt attraktivt att bygga och bo i, men det tar längre tid att genomföra nya projekt. Nya markanvisningar ska göras under året, bland annat för klassiskt kvarter, och flera detaljplaner beräknas antas under året vilket ger långsiktighet för byggaktörerna. Planeringen syftar till att skapa vänliga och trevliga områden där bostäder, handel och arbetsplatser blandas och det finns utrymme för idrott, skola, kultur och natur. Ett marknadsbolag bildas för att utveckla området runt Nacka Forum och Stadshuset och skapa en

gemensam platsidentitet och vision för det som ska skapas. Dialogen med Nackaborna om stadsutvecklingen ska förstärkas. Nya idrottsanläggningar ska skapas.

MILJÖSMART KOMMUN

Under 2020 ska en klimatanpassningsplan tas fram och kommunens fortsatta arbete med Agenda 2030 definieras. Satsningen på giffri vardag, energieffektiviseringar och för att underlätta cykling och kollektivtrafikåkande fortsätter. Naturen ska tillgängliggöras och arbetet med de nya naturreservaten ska fullföljas och förhoppningsvis komma i mål under året. De återstående delarna av Utepaketet genomförs, bland annat fortsatta satsningar på lekplatser och utegym. En av de nya satsningarna är rening av Järlasjön med så kallad aluminiumfällning, som ska göras när den nya skärbassängen i Kyrkviken tagits i drift.

FLER JOBB OCH SNABB ETABLERING

Arbetet med att förbättra företagsklimatet ska ges högsta prioritet, företagen ska uppleva att Nacka erbjuder de bästa förutsättningarna för att starta och driva verksamheter. Särskilt angeläget är bemötande, snabb och begriplig myndighetsutövning, påverkbara avgifter och att mer mark upplåts för växande företag. Vi välkomnar regeringens avsikt att omstrukturera Arbetsförmedlingen så att de som står längst från arbetsmarknaden prioriteras och att flera aktörer kan bidra till att arbetslösa får jobb.

EKONOMI I BALANS OCH EFFEKTIV STYRNING

Under året ska arbetet med kommunens övergripande mål om "Maximalt värde för skattepengarna" lyftas fram särskilt i alla nämnder. Nu gäller det att bibehålla en mycket hög kvalitet i verksamheterna och samtidigt se till att vi inte har högre kostnader än våra jämförelsekommuner. Besparing inom central administration ska genomföras, bland annat med hjälp av digitalisering och robotisering av flera processer. Digitaliseringen samordnas av kommunstyrelsen för att största möjliga effekt ska uppnås. Uppräkningarna är måttfulla och täcker inte alla löne- och prisökningar, vilket fordrar effektiviseringar i alla verksamheter och snabba omställningar.

SÅ STYRS NACKA KOMMUN

Nacka kommuns styrmodell består av fem olika delar: vision och grundläggande värdering, ambition, övergripande mål och styrprinciper. Här beskrivs styrmodellen och kommunens finansiella indikatorer som ska säkerställa att Nacka kommun tillgodoser kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

VISION OCH VÄRDERING

Nackas vision är öppenhet och mångfald. Det innebär att vara nyfiken på nya idéer och att kommunen ska vara transparent. Mångfald kan avspeglas i hur verksamheter drivs, att tänka nytt och genom vilka som bor och verkar i Nacka.

Den grundläggande värderingen handlar om förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar. Värderingen speglar tron på att människor kan och vill själva, att de fattar rationella beslut utifrån sin situation och sina behov. Värderingen är en viktig byggsten i hur kommunen bygger samhället och ser på sin roll i det.

BÄST PÅ ATT VARA KOMMUN

Ambitionen ”Vi ska vara bäst på att vara kommun” slår fast att kommunen ska ägna sig åt sina kärnuppdrag samt att verksamheterna ska hålla en hög kvalitet. Ambitionen tydliggör också vikten av att resultat mäts och jämförs med andra kommuner. Nacka kommun ska vara bland de 10 procent bästa i kommunala jämförelser.

Kommunens verksamheter ska arbeta med kostnadseffektiva lösningar och Nacka kommun ska vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet per område. Med detta följer att inspireras och lära av andra framgångsrika kommuner och organisationer. Nacka vill vara en smart, enkel och öppen kommun. Verksamheten ska utvecklas i nära samspel med dem kommunen är till för och tillsammans med andra aktörer.

ÖVERGRIPANDE MÅL FÖR ALL VERKSAMHET

Nacka kommun har fyra övergripande mål som gäller för all verksamhet: Maximalt värde för skattepengarna, Bästa utveckling för alla, Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka samt

Stark och balanserad tillväxt. Under 2020 kommer särskilt fokus att vara på målet Maximalt värde för skattepengarna. Det innebär god budgethållning för alla nämnder och verksamheter samt att säkerställa långsiktig god ekonomisk hushållning för kommunen som helhet.

Utifrån målen fastställer kommunfullmäktige nämndernas fokusområden för budgetperioden. Avsnittet ”Nämndernas mål och budget” beskriver vad målen innebär för de olika verksamheterna.

Målen följs upp genom resultatindikatorer och redovisas för varje nämnd i bilaga 1. Uppföljning av mål, nämndernas fokusområde och resultatindikatorer sker under året i tertial- och årsbokslut.

STYRPRINCIPER

Kommunens fyra styrprinciper utgör grunden för den politiska styrningen. De ska vägleda verksamheten så att målen uppnås och god ekonomisk hushållning säkras.

Den första styrprincipen är att skilja på finansiering och produktion. Kommunfullmäktige och nämnder har ansvaret för finansieringen av verksamheterna. Produktionen kan vara privat eller kommunal. Den kommunala produktionen är organiserad i en egen del av verksamheten: Valfärd skola och Valfärd samhällsservice.

Den andra styrprincipen är konkurrensneutralitet vilket innebär att kommunala och privata anordnare ska ha samma villkor.

Den tredje styrprincipen är konkurrens genom kundval eller upphandling. Det innebär att vem som ska utföra tjänster och service för kommunen bestäms genom kundval eller upphandling. Kundval används för individuellt riktade tjänster som förskola, skola, hemtjänst och äldreboende. Tjänster

KOMMUNENS FYRA ÖVERGRIPANDE MÅL OCH MODELLEN FÖR HUR DE SKA FÖLJAS UPP

som riktar sig till alla medborgare, till exempel snöröjning och parkunderhåll, ska upphandlas.

Den fjärde styrprincipen är delegerat ansvar och befogenheter. Ansvaret ska ligga på lägsta effektiva nivå. I Nacka har den kommunala produktionen stort utrymme att själva besluta hur deras verksamhet ska utformas. Principen är viktig för att de på bästa sätt ska kunna möta konkurrensen inom sitt område.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING I NACKA KOMMUN

Kommunallagen kräver att kommuner anger mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Nacka kommun innebär god ekonomisk hushållning att:

- Graden av uppfyllnad av de övergripande målen är god.
- Kommunens resultatöverskott och soliditet är på en långsiktigt hållbar nivå.
- Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både för stadsutveckling och för övriga investeringar.

Finansiella indikatorer

För att bättre bedöma kommunens ekonomiska ställning föreslås kommunfullmäktige besluta om fyra finansiella resultatindikatorer. Här följer en beskrivning av respektive indikator.

Resultatöverskott på en långsiktigt hållbar nivå

Kommunens resultatöverskott ska ligga på en långsiktigt hållbar nivå. Resultatandelen är årets resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämning. Vad som är en långsiktigt hållbar nivå beror på flera faktorer, som kommunens ekonomi i utgångsläget och de framtida planerna för tillväxt och investeringar. Det behövs en tillräckligt hög resultatnivå i budget för att klara svängningar i ekonomin till exempel förändringar i skatteintäkter och oväntade kostnadsökningar. Resultatet behövs också för att kunna finansiera behovet av investeringar. Målnivån på resultatandelen är en avvägning, dagens behov ska tillgodoses utan att begränsa framtida generationers möjligheter till utveckling. Samtidigt ska investeringar som görs för framtiden inte belasta nuvarande Nackabor.

Målet för 2020–2022 är att resultatöverskottet ska uppgå till minst 2 procent i ordinarie verksamhet, det vill säga exklusive exploateringsreavinster. Resultatet för 2020 är budgeterat till 88 miljoner kronor, exklusive exploateringsvinster. Det motsvarar drygt 1,5 procent i resultatöverskott vilket är strax under målet om 2 procent. Det är viktigt att även kommunens bolag håller en stabil och jämn positiv resultatnivå för att bland annat klara framtida investeringsvolymerna.

Soliditet på en långsiktigt hållbar nivå

Kommunens soliditet ska vara på en långsiktigt hållbar nivå. Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som

har finansierats av eget kapital. Indikatorns utveckling har en stark koppling till resultatandelen och självfinansieringsgraden av investeringar. Målet för soliditeten 2020–2022 är att den ska stärkas. I förslaget till budget 2020 beräknas soliditeten till 41,8 procent. Med ansvarsförbindelsen för pensioner blir soliditeten 28,8 procent. Vid tertiärbokslut 2019 var soliditeten 42 procent.

Hög självfinansieringsgrad av investeringar

Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och för övriga investeringar. Självfinansieringsgraden visar i vilken mån kommunen finansierar sina investeringar med egna medel, det vill säga med sitt resultat, avskrivningar och försäljningar. Målen för självfinansieringsgraden mellan 2020–2022 har delats in i två delar:

1. Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod

Självfinansiering innebär att inkomster är minst lika stora som utgifter. Uppföljningen ska ske över hela stadsutvecklingsportföljen, inte av enskilda projekt. Det ekonomiska resultatet i den samlade projektportföljen för stadsutvecklingsekonomin ska vara i ekonomisk balans för perioden 2016–2020, det vill säga vara självfinansierade över femårsperioder. I resultatet får reavinster från exempelvis försäljning av mark räknas med. En prognos baserad på samtliga pågående och planerade projekt visar i nuläget en stadsutvecklingsekonomi som inte är i balans för hela perioden 2016–2030. Prognoser har gjorts för tre femårsperioder, perioden 2016–2020, perioden 2021–2025 och perioden 2026–2030. Alla tre perioder visar i nuläget på underskott. I beräkningarna för den första femårsperioden ingår delar av flera stora infrastrukturprojekt, som Mötesplats Nacka och upphöjningen av Saltsjöbanan. Här ingår även stora satsningar på kommunens förnyelseområden. Det pågår ett arbete för att stärka ekonomistyrningen i stadsutvecklingsprojekten.

2. Övriga investeringar ska var självfinansierade till hälften

Övriga investeringar avser de investeringar som kommunen genomför med undantag för stadsutvecklingsverksamheten. Här ingår till exempel välfärdsinvesteringar när kommunen själv investerar som till exempel att bygga en skola som inte ligger inom exploateringsområdet. Med egna medel menas att pengarna kommer från ett positivt resultat, avskrivningar och försäljningar. I förslaget till mål och budget kommer 65,2 procent av övriga investeringar att finansieras med egna medel år 2020.

FINANSIELLA RESULTATINDIKATORER 2020

Resultatindikatorer	Budget 2020
Resultatöverskott (>2%)	1,5%
Soliditeten ska öka över tid (>38%)	41,8%
Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod	Ej självfinansierad
Övriga investeringar ska självfinansieras till 50%	65,2%

DE FYRA STYRPRINCIPERNA

Särskiljande av finansiering och produktion	Konkurrens genom kundval eller upphandling
Konkurrensneutralitet	Delegerat ansvar och befogenheter

FÖRUTSÄTTNINGAR INFÖR 2020–2022

Kommunens budget påverkas av omvärlden. Några av de faktorer som påverkar förslaget till mål och budget är konjunkturutvecklingen, utvecklingen av skatteunderlaget samt riksdagsbeslut som rör kommunal verksamhet.

SAMHÄLLSEKONOMI – AVMATTNING PÅ BRED FRONT

Högkonjunkturen i den svenska ekonomin försvagas under 2019 och tillväxten bromsar in. Exporten tappar fart, investeringarna har utvecklats svagt och arbetslösheten stiger till över 7 procent. I oktober lämnades reporäntan oförändrad på -0,25 procent för att ge stöd till den ekonomiska utvecklingen och inflationen.

Ökad osäkerhet och risker

Det råder stor osäkerhet om utvecklingen i den globala ekonomin till följd av ett antal politiska risker. Det är framför allt det eskalerande handelskriget mellan USA och Kina, ökad risk för en hård Brexit samt politisk oro i flera europeiska länder som ökar risken för en snabbare inbromsning i världsekonomin. Detta påverkar i sin tur svenska exportföretag och den ekonomiska utvecklingen i Sverige.

Svensk tillväxt bromsar in

Efter flera år av god tillväxt växer den svenska ekonomin långsammare i år och under perioden 2020–2022. Bruttonationalprodukten (BNP) väntas öka med cirka 1,2 procent i år, 1,1 procent år 2020 och 1,7 procent år 2021. Även för 2022 väntas BNP öka med 1,7 procent. Det är betydligt lägre tillväxttal än under de senaste fem åren.

Kombinationen av lägre exportefterfrågan och fortsatt minskade bostadsinvesteringar bidrar till de lägre tillväxttalen. Under de kommande åren väntas även en svag utveckling av offentlig konsumtion. Detta trots stora konsumtions- och investeringsbehov, inte minst för att möta demografiska behov i form av fler skolor, förskolor, äldreboenden och

utbyggd infrastruktur, något som också bidrar till att hålla tillväxten uppe i hela ekonomin de närmaste åren.

Försiktigt expansiv finanspolitik 2020

För att det statliga överskottsmålet ska nås 2020 och framåt krävs en mindre finanspolitisk åtstramning. I budgetpropositionen för 2020 ingår ofinansierade åtgärder på 31 miljarder kronor, vilket gör finanspolitiken försiktigt expansiv. Det handlar främst om skattesänkningar (värnskatten) och satsningar på polis, rättsväsende och försvar. För åren 2021–2023 bedöms utrymmet för ofinansierade åtgärder uppgå till 105 miljarder kronor. Detta motsvarar i stort sett utgiftsökningar för att bibehålla personaltäteten i offentligt finansierade verksamheter på 2020 års nivå.

Fallande sysselsättning och ökad arbetslöshet

Under de senaste tio åren har jobbtillväxten i landet ökat kraftigt samtidigt som arbetslösheten har sjunkit. De senaste fem åren har arbetslösheten minskat mindre i Sverige än i övriga EU, dock från en relativt låg nivå. Antalet sysselsatta och antalet arbetade timmar bedöms öka långsammare framöver. Det innebär att arbetslösheten stiger, eftersom utbudet av arbetskraft fortsätter att öka. Arbetslösheten väntas stiga till över 7 procent i år för att sedan ligga kvar på en mer eller mindre oförändrad nivå under budgetperioden.

Under september månad hade Nacka en total arbetslöshet på 4,4 procent. Däremot stiger arbetslösheten i Stockholms län något. Sett till antalet personer betyder det att 2 257 av 51 295 invånare i åldern 16 till 64 år i Nacka kommun, var inskrivna som arbetssökande.

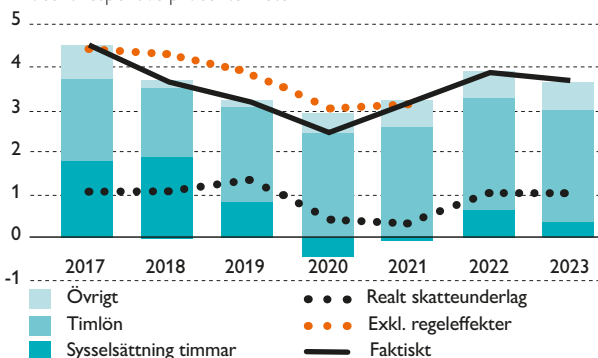
NYCKELTAL FÖR DEN SVENSKA EKONOMIN 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
BNP	2,4	1,2	1,1	1,7	1,7
Konsumtprisindex, KPI	2,0	1,8	1,9	2,1	2,5
Relativ arbetslöshet, nivå	6,3	6,7	7,1	7,1	6,9
Realt skatteunderlag	1,1	1,4	0,4	0,3	1,1
Timplöner, konjunkturlönestatistik	2,5	2,7	3,1	3,2	3,3

Källa: SKL cirkulär 19:40.

SKATTEUNDERLAGSTILLVÄXT OCH BIDRAG FRÅN VISSA KOMPONENTER 2017–2023 OCH BIDRAG

Procent respektive procentenheter

Källor: Skatteverket, Sveriges Kommuner och Landsting.

Dämpad inflation och oförändrad reporänta

Under de senaste åren har löneökningarna utvecklats relativt måttligt, de har legat på cirka 2,5 procent. Konjunkturläget talar för att löneökningstakten framåt kommer att vara fortsatt måttlig. Låga avtalade löneökningar bidrar till ett svagt inflationstryck för budgetperioden.

Under senare tid har inflationen legat nära 2 procent. Detta beror i hög grad på stigande energipriser samt den svaga kronan. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) bedömer att inflationen under kommande år ligger i nivå med målet på 2 procent, något som i huvudsak förklaras av fortsatta prishöjningar på energi, höjda miljöskatter samt högre livsmedelspriser.

Vid sitt senaste möte i oktober beslutade Riksbanken att lämna reporäntan oförändrad på -0,25 procent. Enligt Riksbanken kommer nästa höjning att ske mot slutet av 2019. Enligt flera andra prognosbedömare antas Riksbanken höja reporäntan först senare under 2020. Att flera andra länders centralbanker sänkt sina styrräntor kan i sig göra det svårt för Riksbanken att höja räntan i närtid.

KOMMUNERNAS EKONOMI

Kommunerna står inför en period med stora krav på omställning. Det ökade trycket från en växande befolkning är ett faktum sedan flera år. Hittills har utmaningarna i kommunernas ekonomi hanterats genom intäktsökningar från främst skatter och markförsäljning vilket gynnats av högkonjunkturen. Vid sidan av att konjunkturen nu mattas av syns många tecken på att kommunerna går hårdare tider till mötes.

Enligt SKL riskerar ett nittiototal kommuner att gå med underskott i år och ett tjugotal kommuner planerar att höja skatten. Efter det stora flyktningmottagandet 2015 får många kommuner nu hantera konsekvenserna av den kortsiktighet som systemet för mottagandet av asylsökande och nyanlända utgör.

SKL noterar en nettominskning avseende ersättning och bidrag till kommuner för flyktningmottagande de närmaste åren. Det innebär kostnadsövervältringar på kommuner genom att kommunens insatser ökar i takt med att insatser och service från statliga aktörer minskar.

Kommande år bjuder på sämre resultat

För 2019 väntas resultatet för landets kommuner bli 9 miljarder kronor. Det är en försämring med 5 miljarder kronor jämfört med 2018 och 15 miljarder kronor med 2017. Vikande skatteunderlag, minskade statsbidrag och lägre reavinsten ligger bakom det försämrade resultatet. Resultatförsämringen väntas fortsätta 2020 fram till år 2022.

Ökningstakten av skatteunderlaget bromsar in

Skatteunderlaget som har ökat starkt under flera år, förväntas växa betydligt långsammare under 2020–2021. Orsaken är en svagare utveckling av sysselsättningen med en minskning av antalet arbetade timmar som följd. Det motverkas delvis av stigande löneökningstakt (ökningen är historiskt sett liten)

samt större inkomstökningar från pensioner och arbetsmarknadsersättningar.

År 2022 och 2023 finns med som en kalkyl med en genomsnittlig tillväxttakt på skatteunderlagsutvecklingen.

Stora utmaningar väntar

En svagare skatteunderlagstillväxt i kombination med en växande befolkning och ökade behov av kommunal service, ställer kommunerna inför stora ekonomiska utmaningar. Även om SKL räknar med långsiktigt ökade statsbidrag måste effektiviteten öka och ge plats för större volymer utan ökade kostnader eller försämrade kvaliteten. Nya arbetssätt måste skapas, till exempel genom digitalisering. Dessutom måste samarbetet mellan kommunerna bli bättre. Även samarbetet mellan kommunsektorn och staten måste förbättras. Bristen på utbildad personal kommer att sätta ytterligare press på kommunerna att hitta nya lösningar för att klara välfärdsuppdraget.

Fortsatt ökade investeringar

Kommunerna har stora investeringsbehov. Skolor, förskolor, äldreboenden och infrastruktur måste byggas ut för att klara ökande behov till följd av en växande befolkning. Parallellt med behovet av nya verksamhetslokaler behöver lokaler byggda på 1960- och 1970-talen renoveras. Enligt SKL kommer investeringstakten att öka från 73 miljarder kronor år 2018 till 94 miljarder kronor år 2023. Relaterat till skatter och bidrag motsvarar det en ökning från 8,6 procent år 2018 till 13,9 procent år 2023.

Ökad låneskuld

Kommunernas investeringar kan finansieras genom självfinansiering (avskrivningar, positiva resultat, försäljning av tillgångar) eller genom extern upplåning. Under de senaste åren har försäljningen av mark och bostäder från allmännyttans bestånd genererat positiva kassaflöden. Enligt SKL kommer kommunernas nyupplåning för investeringar att öka väsentligt de närmaste åren. Många kommuner signalerar att de har behov av extern finansiering för planerade investeringar. Bara i år förväntas kommunsektorns låneskuld öka med cirka 65 miljarder kronor.

Statliga satsningar och neddragningar 2020 som berör kommunerna

Några av satsningarna enligt budgetpropositionen för 2020

- Generella bidrag till kommunerna ökar med 3,5 miljarder kronor år 2020, vilket aviserades redan 2018.
- Cirka 0,5 miljarder kronor till kommuner med stora utmaningar kopplat till segregation.
- Likvärdighetbidraget ökar till 4,9 miljarder kronor år 2020 och till 6,2 miljarder år 2021.
- Det riktade statsbidraget för att anställa lärarassistenter ökar från 475 miljoner kronor till 1 miljard år 2020.
- Lågstadielyftet är en tidigare satsning som minskar från 2 miljarder kronor till 1 miljard kronor under 2020 för att sedan utgå helt.

STADIG BEFOLKNINGSTILLVÄXT I NACKA

Befolkningsutvecklingen är en viktig byggsten i kommunens budgetarbete. Till år 2030 väntas antalet Nackabor öka till 134 000. Hur invånarantalet och åldersammansättningen utvecklas framöver påverkar skatteintäkter och kostnader för förskola, skola, äldreomsorg och annan service.

Nacka har under många år haft hög befolkningstillväxt. Vid årsskiftet 2018/2019 var antalet Nackabor 103 656. Det är en ökning med 2 425 personer under 2018. Enligt befolkningsprognosen från augusti 2019 förväntas invånarantalet vid kommande årsskifte vara 105 483 personer. Det innebär en befolkningsökning på 1 827 personer under 2019, vilket motsvarar 1,8 procent. Det kan jämföras med ökningen i hela landet på cirka 1 procent (Sverige hade i augusti 10 302 984 miljoner invånare).

Under perioden januari–augusti 2019 har Nackas befolkning ökat med 1 335 personer, jämfört med 1 614 personer under samma period 2018. Enligt den senaste befolkningsprognosen antas antalet Nackabor uppgå till drygt 120 000 år 2025 för att till år 2030 öka till 134 000. Under 2033 väntas antalet invånare passera 140 000 personer.

Under budgetperioden ökar antalet invånare successivt, den kraftigaste ökningen beräknas procentuellt ske under perioden 2022–2029. Befolkningstillväxten står i relation till byggandet och färdigställandet av bostäder. Osäkerhet finns kring hur utvecklingen på bostadsmarknaden påverkar byggandet.

Befolkningsprognosen baseras till stor del på de prognoser som görs över bostadsbyggandet i Nacka.

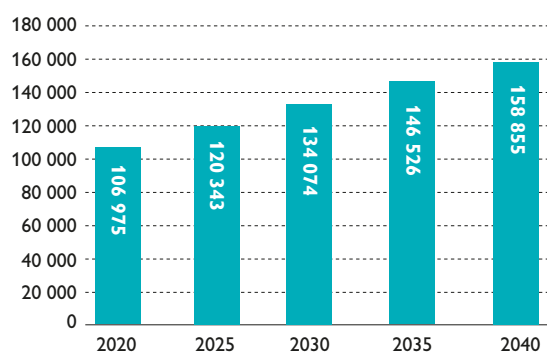
Den nuvarande prognosen visar på en jämnare ökningstakt än tidigare prognos. För de närmsta tre åren är befolkningstillväxten högre jämfört med föregående prognos. För perioden 2023–2035 är tillväxttakten något nedjusterad och för perioden 2036–2040 beräknas den bli högre.

Under budgetperioden 2020–2022 ökar befolkningen i alla åldersgrupper utom i gruppen skolbarn 10–12 år, som beräknas minska med 114 personer.

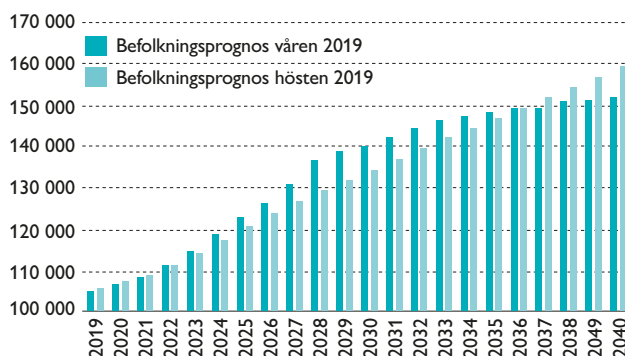
Däremot sker en kraftig ökning av antalet skolbarn i åldern 13–18 år, denna grupp förväntas öka med 851 personer under perioden. Barn mellan 0–9 år väntas under samma period öka med 547 personer.

Vuxna i åldersgruppen 19–64 år förväntas öka med 3 306 personer. Antalet äldre personer i åldersgruppen 65–84 år ökar kraftigt medan antalet personer i åldern 85 år och äldre ökar måttligt. Prognosen för utvecklingen av antalet förskolebarn (särskilt de yngsta) är mer osäker eftersom antalet i högre grad styrs av födelsetal och inflyttning.

INVÅNARANTAL ENLIGT BEFOLKNINGSPROGNOS FÖR NACKA 2020–2040

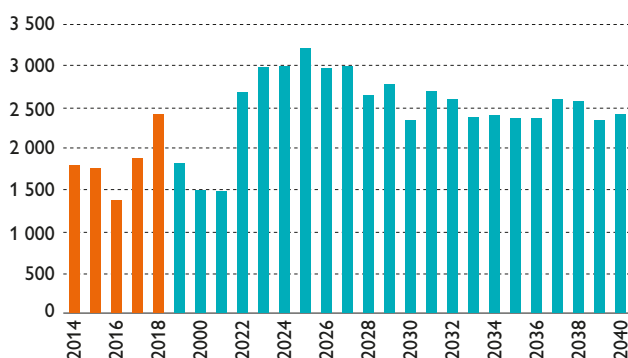

BEFOLKNINGSPROGNOS VÅREN 2019 JÄMFÖRT MED BEFOLKNINGSPROGNOS HÖSTEN 2019

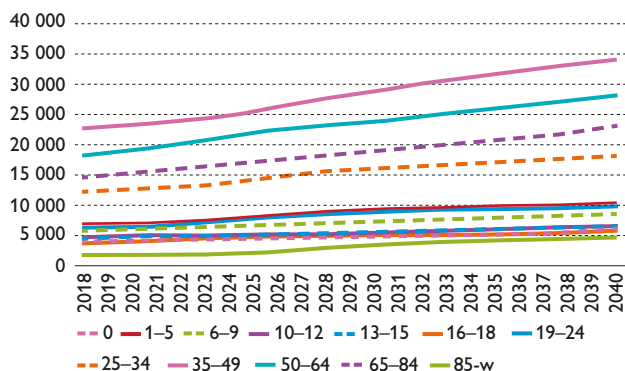

ÅRLIG BEFOLKNINGSTILLVÄXT.

UTFALL 2014–2018 OCH PROGNOSEN 2019–2040

BEFOLKNING PER ÅLDERSGRUPP 2018–2040

FORTSATT BOSTADSBYGGANDE

Under budgetperioden väntas 3 000 nya bostäder färdigställas. För att nå målet om nya bostäder och arbetsplatser fram till år 2030 behöver ett stort antal nya detaljplaner antas under kommande år.

Kommunens mål, som formulerades år 2014, är att 20 000 nya bostäder och 15 000 nya arbetsplatser ska färdigställas fram till år 2030. Av dessa ska 13 500 bostäder byggas på västra Sicklaön, vilket ingår i det åtagande som är kopplat till utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka. Stadsutvecklingen i Nacka bygger på strategierna i kommunens översiktsplan:

- Att skapa en tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön.
- Ett komplett transportsystem med tunnelbana till Nacka.
- Att utveckla Nackas lokala centrum och deras omgivning.
- Att planera, förvalta och utveckla den gröna och blå strukturen.

I nuläget pågår arbete med närmare 80 detaljplaner och under kommande år räknar kommunen med att anta flera detaljplaner vilket skapar förutsättningar för stadsutveckling på västra Sicklaön. Ambitionen är att skapa en levande stad med urbana offentliga rum och mötesplatser – en plats att bo, arbeta, vistas och trivas i. I planerna ingår även att anta detaljplaner som stödjer utvecklingen av de lokala centrumen i kommundelarna och utbyggnaden av välfärdsfastigheter.

Parallellt pågår planering och genomförande av flera förnyelseområden i Boo. Den långsiktiga planeringen av bostäder

och arbetsplatser innehåller även projekt som beräknas bli färdigställda efter år 2030.

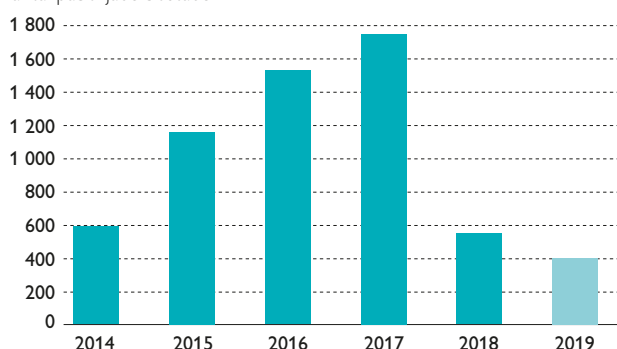
Bostadsmarknaden har gått ner på grund av rådande konjunktur, bolånetak och amorteringskrav har också bidragit till att bromsa byggandet. Låg- och högkonjunkturer avlöser varandra och det är viktigt att kommunen arbetar med planer så att beredskap finns inför nästa högkonjunktur så att många bostäder kan färdigställas och säljas i Nacka.

Under 2014–2018 påbörjades bygget av cirka 5 600 bostäder i kommunen och 4 400 färdigställdes. Under 2019 planeras byggstart av 400 bostäder och 685 bostäder beräknas bli färdiga.

Prognosen för 2020–2022 är att närmare 4 000 bostäder kommer att byggas och att drygt 3 000 färdigställs. Utbyggnaden på Kvarnholmen och i Tollare fortsätter och nya bostäder färdigställs i bland annat Älta, Orminge och på Telegrafberget. På västra Sicklaön kommer de första bostäderna på Nobelberget och Nya gatan att vara inflyttningsklara. Den pågående utbyggnaden av studentbostäder i Ektorp och Alphyddan avslutas under 2020.

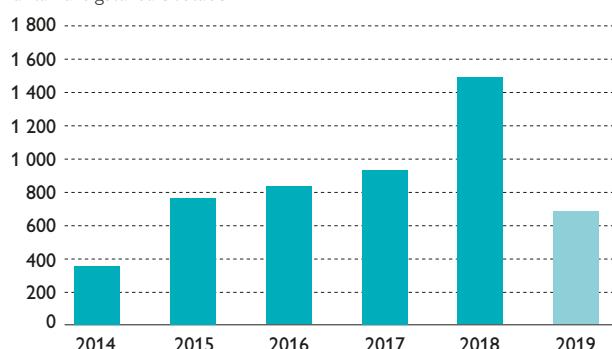
STARTBESKED BOSTÄDER I NACKA

antal påbörjade bostäder

SLUTBESKED BOSTÄDER I NACKA

antal färdigställda bostäder

ANTAL START- OCH SLUTBESKED 2020–2022

År	Antal påbörjade bostäder (startbesked)	Antal färdigställda bostäder (slutbesked)
2020	1 250	955
2021	1 350	845
2022	1 350	1 240

KOMMUNENS UTGÅNGSLÄGE

Prognosen för 2019 visar på fortsatt goda verksamhetsresultat men ett försämrat ekonomiskt resultat. Nämndernas och verksamheternas resultat väntas bli 90 miljoner kronor sämre än budgeterat. I de nämnder och verksamheter som inte klarar att hålla budget pågår arbete med åtgärdsplaner.

ANSTRÄNGT EKONOMISKT LÄGE

I den uppdaterade prognosen i tertiärbokslut 2 för 2019 beräknas kommunens ekonomiska resultat uppgå till 424 miljoner kronor, vilket är 155 miljoner kronor bättre än budget men 44 miljoner kronor sämre än vad tidigare prognos visat. Resultatförsämringen förklaras av att nämnderna i sina prognoser redovisar ett underskott på 90 miljoner kronor för 2019. Underskotten återfinns inom kommunstyrelsens verksamheter, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, natur- och trafiknämnden, socialnämnden samt äldrenämnden.

Kommunstyrelsen som helhet väntas generera störst underskott med en negativ avvikelse på totalt 71 miljoner kronor. De delar inom kommunstyrelsen som går med underskott återfinns inom kommunstyrelsen övergripande med 23 miljoner kronor och stadsledningskontoret med stödenheterna med 11 miljoner kronor. Underskottet i dessa delar förklaras av effektiviseringar som ännu inte verkställts samt av lägre intäkter och högre kostnader än budgeterat. 20 miljoner kronor av kommunstyrelsens underskott orsakas av ökade kostnader för fastighetsverksamheten, främst beroende på ändrade redovisningsregler i byggprojekt. Produktionsverksamheterna Valfärd skola och Valfärd samhällsservice redovisar därtill ett samlat underskott på 29 miljoner kronor.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden prognostiserar ett underskott på 7 miljoner kronor. Det beror i huvudsak på minskade intäkter för bygglovsverksamheten.

Även natur- och trafiknämnden lämnar en negativ prognos på 16 miljoner kronor. Anledningen är framförallt stora kostnader för vinterns snöröjning, halkbekämpning och sandupptagning.

Socialnämnden visar underskott på 36 miljoner kronor. Förklaringen är i huvudsak många långvariga och kostsamma institutionsplaceringar enligt lagen om vård av unga (LVU) och ett ökat antal vuxna som söker stöd.

Äldrenämnden prognostiserar ett underskott på 12 miljoner kronor. Den främsta orsaken är en ökning av antalet utförda timmar inom hemtjänsten och att boendetiden i särskilt boende (SÄBO) har ökat.

För 2019 väntas arbets- och företagsnämnden och utbildningsnämnden göra stora överskott, 15,5 miljoner respektive 27 miljoner kronor. Överskottet inom arbets- och företagsnämnden återfinns främst inom verksamheterna arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning. Det beror framförallt på att fler nyanlända väljer att flytta från Nacka under eller efter etableringsperioden.

Färre barn och elever än budgeterat inom verksamheterna förskola, pedagogisk omsorg och grundskola ligger bakom

utbildningsnämndens prognostiserade överskott på 27 miljoner kronor.

Övriga nämnder redovisar ett litet överskott eller nollresultat för helåret 2019.

Det försämrade resultatet för nämnderna signalerades tidigt under året. Utifrån det försämrade ekonomiska läget har berörda nämnder vidtagit åtgärder för att långsiktigt minska kostnaderna och på årsbasis stärka kommunens resultat. Dessa åtgärder omfattas bland annat av anställningsprövning och konsultprövning, systemprövning av IT-system, översyn av fordonsparken och aktiv fordonsprövning. Ytterligare åtgärder är avveckling av tomställda lokaler och bostäder i en snabbare takt, att se över ambitionsnivån på investeringar och ej obligatoriska verksamheter och rimlig ambitionsnivå på biståndsbedömning. Även fortsättningsvis kommer nämnderna och verksamheterna att behöva vidta kraftfulla åtgärder.

De föreslagna förändringarna i det kommunala utjämnings-systemet medför ett ännu tuffare ekonomiskt läge framåt. Till detta kommer även de förändringar som genomfördes på inkomstutjämningsystemet 2016, vilka innebar ytterligare försämrade villkor för Nacka. Totalt för kommunen innebär det minskade intäkter motsvarande cirka 120 miljoner kronor årligen.

Goda verksamhetsresultat men försämrat ekonomiskt resultat

Verksamhetsresultaten är fortsatt goda. Nackas skolresultat är bland de bästa i landet och i många rankningar placerar sig Nacka bland de tio bästa kommunerna. Nya förskolor och en grundskola har öppnats. Lekplatser har renoverats och ett antal nya utegym har byggts runt om i kommunen. Fler barn deltar i musik- och kulturskola och kundnöjdheten inom området är hög. NKI-värdet för kommunens myndighetsutövning är det högsta någonsin. Kommunens kolloverksamhet och sommaraktiviteter är mycket uppskattade och efterfrågade. Antalet besökare på bibliotek och museer ökar och den senaste medborgarundersökningen visar att Nackaborna generellt sett är nöjda med att bo i kommunen och med hur verksamheterna sköts.

Tidigare i år utsågs Nacka till årets miljöbästa kommun och Nacka hamnade på andra plats i Årets superkommun 2019. Kommunens robotfabrik, det digitala stödet Yasemin, tilldelades priset Årets välfärdsförnyare.

Kommunens måluppfyllelse för 2019 är splittrad, verksamhetsresultaten är fortsatt goda samtidigt som det ekonomiska resultatet är sämre. Utifrån den senaste årsprognosen är bedömningen att det finansiella målet om ett resultatöverskott på 2 procent exklusive reavinsterna inte uppnås i år.

Resultatöverskottet per sista augusti, exklusive realisationsvinster och andra jämförande intäkter av engångskaraktär, uppgår till 0,3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet för 2019 beräknas bli minus 1,2 procent. Däremot är soliditeten fortfarande god, 42 procent, i huvudsak drivet av årets realisationsvinster. Självfinansieringsgraden av investeringar är hög och kommunens låneskuld är fortsatt låg.

Maximalt värde för skattepengarna

För att uppnå en god ekonomisk hushållning även kommande år krävs att nämnderna klarar av att bedriva verksamheten inom ramarna för budget. Alla nämnder måste hitta smarta lösningar för att åstadkomma maximalt värde för skattepengarna. Nämnderna har ett stort ansvar för att prioritera mellan och inom sina verksamhetsområden. Ekonomistyrningen ska stärkas och målet Maximalt värde för skattepengarna ska vara i fokus.

En stark ekonomi för kommunen som helhet ger större möjligheter att hantera osäkerhetsfaktorer som konjunktursvängningar med ändrade skatteintäktsprognoser, framtida utmaningar som pensionsåtaganden, förändrade statsbidrag eller ökade investeringsbehov.

Fortsatta investeringsbehov och högre låneskuld

Investeringarna har under de senaste åren ökat jämfört med tidigare år. De ligger även framåt på en hög nivå. Vid tertialboksut 2 2019 uppgick nettoinvesteringarna till 825 miljoner kronor. Stora investeringar görs i gator, vägar och parker. Kommunen investerar också i förskolor, skollokaler och idrottsanläggningar. Investeringarna hade inte varit möjliga utan en positiv resultatutveckling under de senaste åren. Prognosen för 2019 pekar på nettoinvesteringar på närmare 1,1 miljarder kronor, trots omfattande nettoinvesteringar är självfinansieringsgraden hög. Den planerade investeringsvolymen för perioden 2019–2022 uppgår till 3,4 miljarder kronor.

Kommunens låneskuld är fortsatt låg och var den sista augusti 1,35 miljarder kronor. Ett fortsatt ökat investeringsbehov medför ett ökat lånebehov, något som underlättas av att Standard & Poors värderat Nacka kommun till högsta kreditvärdighetsbetyg (AAA). Det är ett kvitto på att Nacka kommun har de rätta ekonomiska förutsättningarna för att få bästa möjliga lånevillkor i form av fler långivare och lägre räntor.

Vid utgången av 2019 beräknas låneskulden uppgå till 1,5 miljarder kronor och den kommer att öka ytterligare de närmaste åren.

KOMMUNENS HELÄGDA AKTIEBOLAG OCH SAMVERKAN MED ANDRA

Nacka kommun äger tre kommunala aktiebolag till 100 procent. Nacka stadshus AB är moderbolag i stadshuskoncernen och har till uppgift att äga och förvalta aktierna i de helägda dotterbolagen Nacka vatten och avfall AB och Nacka energi AB.

De kommunala helägda aktiebolagen följer samma regler och styrande dokument som nämnderna och verksamheterna i Nacka kommun. Nacka vatten och avfall AB och Nacka energi AB ska, när de utför sina uppgifter, bidra till kommunens vision om öppenhet och mångfald samt till att kommunens övergripande mål nås. Nacka vatten och avfall AB och Nacka energi AB ska, precis som kommunens nämnder, bidra till god ekonomisk hushållning. Hur varje bolag ska bidra bestäms av respektive styrelse i samband med att affärsplanerna för kommande år.

Budgeten för Nacka energi AB är baserad på en sänkning av nätavgifterna med i genomsnitt cirka 10 procent. Sänkningen beror på att bolaget, liksom övriga aktörer på samma marknad, träder in i en ny reglerperiod. I den nya reglerperioden sänker Energiinspektionen ”intäktsramen” genom att energibolagens beräkningar av vilka kostnader som intäkterna ska täcka begränsas. Sänkningen innebär cirka 18 miljoner kronor i lägre intäkter för Nacka energi AB. Bolaget budgeterar för en högre investeringstakt kommande år. Investeringarna sker som en följd av ökat kapacitetsbehov i takt med att Nacka bygger stad. För år 2020 beräknar bolaget att kunna täcka det negativa kassaflödet som uppstår i samband med investeringarna utan att behöva låna pengar. Bolagets största kostnadsposter utgörs av nätförluster och nätavgifter för överliggande nät (regionnätavgifter), samt personalkostnader och avskrivningar.

För Nacka energi försäljnings AB beräknas intäkterna sjunka med cirka tre miljoner kronor under 2020 jämfört med budgeten för 2019. De totala intäkterna budgeteras till 10,7 miljoner kronor. Det är bland annat en följd av att det tillkommer färre nya kunder från Mälarenergi. Kostnaderna beräknas bli två miljoner kronor lägre 2020 jämfört med 2019. Bolaget budgeterar ett rörelseresultat för 2020 på 0,5 miljoner kronor, motsvarande budget för 2019 är 1 miljon kronor.

Nacka vatten och avfall AB består av VA- och avfallsverksamhet. Verksamheten följs upp på de två kollektiverna för att säkerställa att intäkter och kostnader tillgodogörs rätt kollektiv.

För avfallsverksamheten föreslås höjningar av avfallstaxan som en följd av främst ett nytt avtal kring tömning av sopkärl och ny statlig förbränningskatt. Taxeförslaget för avfallstaxor innehåller också en del förenklingar och sammanslagningar av olika taxor, så att antalet taxor minskar och blir mer förutsägbara för kunder och bolaget. Inför budget 2020 genomförs ett antal aktiviteter för att rätt kostnader ska belasta kollektivet. Intäkterna ses över så att verksamheter och andra kommuners

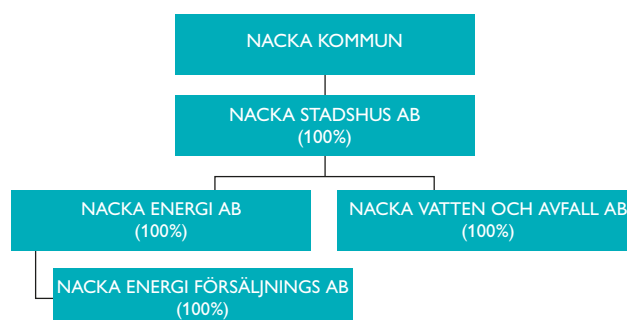
invånarens utnyttjande av kretsloppscentralerna inte ska belasta Nackas kunder.

Avfallskollektivets intäktsram föreslås bli 102,7 miljoner kronor för 2020. Taxorna höjs i genomsnitt med 20 procent. Kostnadsramen höjs från 86 miljoner kronor (budget 2019) till 98,6 miljoner kronor för 2020. Överskottet som skapas inom kollektivet behövs för att återbetala det villkorade aktieägartillskottet som avfallsverksamheten beviljades 2018. Efter 2022 bedöms avfallskollektivet återigen ha en långsiktig budget i balans.

Från tidigare år har VA-kollektivet en ”fordran” på bolaget på drygt 26 miljoner kronor. Fordran består av tidigare års överskott inom VA-verksamheten. Överskottet ska enligt lag återställas till kollektivet snarast. Den fordran beräknas sjunka till 9 miljoner kronor efter 2019 års utgång. Därför föreslås en oförändrad brukningstaxa 2020, men en höjning av anläggningsavgiften med 7,8 procent. Prognosen pekar på att avgiften kommer behöva höjas under 2021 och 2022 för att anpassa brukningstaxan till kostnaderna i samband med VA-utbyggnaden i Nacka. För att minimera påverkan på brukningstaxan höjs anläggningsavgiften med 7,8 procent under 2020 och en genomlysning av kostnaderna under utbyggnationstiden av Nacka kommer att genomföras under 2020. Syftet med översynen är bland annat att få en tydlig bild över vad anläggningsavgiften bör vara för en långsiktig hållbar ekonomi.

Under 2020 budgeteras den totala intäktsramen för VA-kollektivet till 218,9 miljoner. Prognosen för 2019 ligger på 215,8 miljoner kronor, ökningen kommer framförallt från egen tidsskrivning i projekt. För 2020 föreslås kostnadsramen ligga på 236,4 miljoner kronor. Ökningen från 218,8 miljoner kronor i budget 2019 beror till stor del på tillkommande kostnader för huvudmannskapet i VA-utbyggnaden i kommunen. Nacka vatten och avfall AB står inför stora investeringar. Un-

NACKA KOMMUNS HELÄGDA AKTIEBOLAG

der slutet av 2019 kommer bolaget att överta VA-anläggningar från Nacka kommun på cirka 300 miljoner kronor. Från 2020 ska VA-projekten arbetas upp inom bolaget. Med anledning av dessa två förändringar behöver bolaget utöka sin låneram med 300 miljoner kronor för år 2020 till totalt 1,1 miljarder kronor.

Nacka kommun äger även mindre delar av ett par aktiebolag samt är medlem i några kommunalförbund. Enligt

lagen om kommunal bokföring och redovisning som gäller från 1 januari 2019 ska även koncernbolag och förbund som kommunen har ett varaktigt, betydande inflytande med minst 20 procent, ingå i kommunens uppföljning av god ekonomisk hushållning. I årsboks slutet för Nacka kommun kommer en uppföljning av Södertörns brandförsvärsförbund och Käppalaförbundet att ingå och vara en del av bedömningen om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller inte.

RÖRELSERESULTAT OCH BUDGET I KOMMUNENS HELÄGDA BOLAG 2016–2020, MILJONER KRONOR

	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Prognos 2019 (T2)	Budget 2019	Budget 2020
Nacka stadshus AB	0	-2	-1	-2	-2	-2
Nacka energi AB	46	50	63	64	61	42
Nacka energi försäljnings AB	4	2	4	3	1	0,5
Nacka vatten och avfall AB	2	7	-2	6	-5	-13

FÖRSLAG TILL BUDGET 2020

För år 2020 budgeterar Nacka kommun ett resultat på 88 miljoner kronor. Kvaliteten i skolan och äldreomsorgen och stödet till de mest utsatta ska värnas. Budgetförslaget omfattar även flera investeringar bland annat i exploateringsprojekt som möjliggör nya bostäder, nya skolor och förbättrad infrastruktur.

Budgeten 2020 prioriterar satsningar som tryggar den sociala barn- och ungdomsvården, utökar omsorgen om funktionsnedsatta och bibehåller kvaliteten i äldreomsorgen och på utbildningsområdet. Dessutom görs det satsningar som förbättrar trivsel, trygghet och framkomlighet.

Budgeterat resultat för 2020 uppgår till 489 miljoner kronor inklusive reavinster (på 401 miljoner kronor). Resultatet exklusive reavinster uppgår till 88 miljoner kronor. Det motsvarar ett resultatöverskott på drygt 1,5 procent vilket är under det långsiktiga finansiella målet på 2 procent av skatter och bidrag. För år 2020 skulle 2 procent motsvara ett resultat på 114 miljoner kronor exklusive reavinster.

Goda förutsättningar att uppnå balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommunens intäkter vara större än kostnaderna, det uttrycks i balanskravet. Balanskravsresultatet, som är kopplat till balanskravet, är årets resultat rensat från intäkter och kostnader som inte hör till den löpande verksamheten. Det innebär exempelvis att reavinster från försäljning av anläggningstillgångar dras av från årets resultat.

För 2020 uppgår balanskravsresultatet till 488 miljoner kronor vilket är högre än 2019. För år 2021 minskar balanskravsresultatet, men för 2022 ökar det ytterligare. Under 2021 och 2022 kommer försäljning av mark för bostadsbyggande att generera realisationsvinster för 147 miljoner kronor respektive 771 miljoner kronor, vilket gör att de budgeterade resultaten blir väsentligt högre.

VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER

2020 beräknas verksamhetens nettokostnader i resultaträkningen uppgå till 5,2 miljarder kronor. Intäkter i verksamheten kommer främst från avgifter och taxor samt från statliga bidrag och uppgår till cirka 1,5 miljarder kronor. De statliga bidragen är dels generella och kan användas där kommunen anser att de behövs mest, dels riktade till specifika verksamheter. Det kan till exempel handla om att kompensera för kostnader för flyktningmottagande eller till kvalitetsutveckling inom skolan. De flesta av de specialdestinerade statsbidragen är kopplade till prestationskrav, vilket innebär att de genererar motsvarande kostnader.

RESULTATRÄKNING 2019–2022, MILJONER KRONOR

Resultaträkning	2018 Utfall	2019 Budget	2019 Prognos	2020 Budget	2021 Plan	2022 Plan
Verksamhetens intäkter	1 241	1 035	1 542	1 475	1 177	1 829
Verksamhetens kostnader	-6 240	-6 093	-6 445	-6 444	-6 456	-6 597
Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar, jämförelsestörande poster och realisationsvinster	-4 999	-5 058	-4 903	-4 970	-5 278	-4 768
Realisationsvinster försäljning tomträtter	0	0	0	0	0	0
Övriga realisationsvinster	0	1	1	1	1	1
Avskrivningar	-221	-241	-247	-254	-267	-289
Verksamhetens nettokostnader	-5 220	-5 298	-5 149	-5 223	-5 545	-5 056
Skatteintäkter (inkl avräkning)	5 408	5 582	5 594	5 744	5 991	6 281
Inkomstutjämnning	-586	-522	-545	-526	-586	-630
Kostnadsutjämnning	355	397	386	305	268	281
LSS-utjämnning	-103	-123	-118	-128	-130	-132
Regleringsavgift/bidrag	16	45	73	109	128	111
Införandebidrag	10	0	0	38	0	0
Övriga generella statsbidrag	41	41	21	16	0	0
Fastighetsavgift	152	158	157	164	164	164
Skattenetto	5 293	5 578	5 567	5 720	5 835	6 075
Utdelning kommunala bolag	18	27	21	27	27	27
Finansiella intäkter	15	12	17	8	12	16
Finansiella kostnader	-16	-51	-32	-43	-60	-73
Finansnetto	17	-12	6	-8	-21	-30
Resultat före extraordinära poster	90	269	424	489	269	989
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	90	269	424	489	269	989
varav exploateringsreavinster	97	163	318	401	147	771
Balanskravsresultat	75	268	127	488	268	988
Årets resultat exklusive exploateringsreavinster		106		88	123	217

Inför 2020 ändras eller tillkommer taxor och avgifter inom exempelvis miljö- och stadsbyggnadsområdet, avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem, nätavgifter samt VA- och avfallstaxa. Se bilaga 3.

Verksamhetens totala kostnader uppgår till 6,4 miljarder kronor. De största kostnadsposterna är löner och sociala avgifter till kommunens anställda, vilket står för cirka en tredjedel av de totala kostnaderna. Köp av tjänster utgör den näst största kostnadsposten, då en stor del av verksamheten sker via kundval.

Nämndernas intäkter och nettokostnader

För 2020 budgeteras nämndernas nettokostnader till 5,6 miljarder kronor. I mål och budget görs för varje treårsperiod en budget för det kommande året samt en plan för de därefter följande två åren baserat på gällande befolkningsprognos. När befolkningen växer, ökar skatteintäkterna men också kostnaderna för fler medborgare som nyttjar de kommunala tjänsterna som exempelvis skola, omsorg, fritid- och kultur samt gator och vägar.

Nämndernas nettokostnader inklusive tunnelbanan har ökat med cirka 166 miljoner kronor jämfört med budget 2019. Ökningen består främst av:

- volymökningar, cirka 119 miljoner kronor,
- satsningar och checkökningar, cirka 47 miljoner kronor.

Av volymökningarna går de största beloppen till socialnämnden 46,6 miljoner kronor, natur- och trafiknämnden 35,6 miljoner kronor, äldrenämnden 27,8 miljoner kronor samt utbildningsnämnden (fler elever) 6,1 miljoner kronor. Arbets- och företagsnämnden och fritidsnämnden minskar sina volymer med 7,9 miljoner kronor respektive 0,8 miljoner kronor.

Riktade satsningar för 2020 där checkarna höjs med totalt:

- checkarna för grundskola, grundsärskola och förskoleklass räknas upp med 1,25 procent,
- checkar för förskola och pedagogisk omsorg räknas upp med 0,68 procent,
- gymnasieskolan räknas upp med 1 procent,
- för äldre med särskilt boende höjs checken med 1,4 procent,
- för äldre och yngre med hemtjänst, ledsagning och avlösning ökar checken med 0,75 procent,
- för ledsagning, avlösning LSS och barn SoL ökar checken med 1 procent,
- ökat checkbelopp dagverksamhet 1 procent,
- avgiften till Södertörns brandförsvaret räknas upp med sammanlagt 3 procent.

Hälften av pengarna för kommunens verksamheter går till utbildningsområdet (utbildningsnämnden) och en tredjedel till vård och omsorg (socialnämnden och äldrenämnden). Nackas

NÄMNDERNAS BUDGETERADE INTÄKTER OCH NETTOKOSTNADER 2019–2022, MILJONER KRONOR

Nämndernas brutto och nettokostnader	Budget 2019			Prognos 2019			Budget 2020			Plan 2021			Plan 2022		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	0,0	-147,3	-147,3	0,0	-233,0	-233,0	261,8	-423,6	-161,8	261,8	-424,7	-162,9	261,8	-430,4	-168,6
Kommunfullmäktige	0,0	-6,5	-6,5		-6,0	-6,0	0,0	-6,2	-6,2	0,0	-6,2	-6,2	0,0	-6,2	-6,2
varav revision	0,0	-2,7	-2,7		-3,0	-3,0	0,0	-2,7	-2,7	0,0	-2,7	-2,7	0,0	-2,7	-2,7
Kommunstyrelsen	0,0	-40,9	-40,9	0,0	-64,0	-64,0	3,6	-83,5	-79,9	3,6	-83,5	-79,9	3,6	-88,1	-84,5
varav Kommunstyrelsen	0,0	-40,9	-40,9		-64,0	-64,0	3,6	-83,5	-79,9	3,6	-83,5	-79,9	3,6	-88,1	-84,5
varav saneringskostnader	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsledning & stödenheter	0,0	-99,3	-99,3		-110,0	-110,0	258,2	-322,7	-64,5	258,2	-322,7	-64,5	258,2	-322,7	-64,5
Enheten för bygg- och anläggning	0,0	-6,8	-6,8		0,0	0,0	0,0	-6,8	-6,8	0,0	-6,8	-6,8	0,0	-6,8	-6,8
Enheten för fastighetsförvaltning	0,0	26,8	26,8		0,0	0,0	0,0	16,6	16,6	0,0	16,6	16,6	0,0	16,6	16,6
Brandförsvaret	0,0	-39,8	-39,8	0,0	-40,0	-40,0	0,0	-40,9	-40,9	0,0	-41,9	-41,9	0,0	-43,0	-43,0
Myndighet- och huvudmannanenheter	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,0	-3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Produktion:	0,0	19,2	19,2	0,0	-10,0	-10,0	0,0	19,8	19,8	0,0	19,8	19,8	0,0	19,8	19,8
Välfärd skola	0,0	10,3	10,3		-8,0	-8,0	0,0	10,4	10,4	0,0	10,4	10,4	0,0	10,4	10,4
Välfärd samhällsservice	0,0	8,9	8,9		-2,0	-2,0	0,0	9,4	9,4	0,0	9,4	9,4	0,0	9,4	9,4
KS oförutsett	0,0	-15,0	-15,0		0,0	0,0	0,0	-5,0	-5,0	0,0	-5,0	-5,0	0,0	-5,0	-5,0
Arbets- och företagsnämnden	0,0	-245,9	-245,9		-230,0	-230,0	100,7	-340,6	-239,9	100,7	-343,8	-243,1	100,7	-349,5	-248,8
Fritidsnämnden	0,0	-167,0	-167,0		-161,0	-161,0	11,0	-177,2	-166,2	11,0	-194,6	-183,6	11,0	-211,2	-200,2
Kulturnämnden	0,0	-140,9	-140,9		-138,0	-138,0	12,8	-155,5	-142,7	12,8	-157,3	-144,5	12,8	-159,0	-146,2
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	0,0	-32,9	-32,9		-40,0	-40,0	0,0	-33,0	-33,0	0,0	-33,0	-33,0	0,0	-33,0	-33,0
Natur- och trafiknämnden	0,0	-250,3	-250,3		-266,0	-266,0	0,0	-285,9	-285,9	0,0	-300,5	-300,5	0,0	-313,1	-313,1
Socialnämnden	0,0	-771,1	-771,1		-807,0	-807,0	56,3	-887,9	-831,6	56,3	-891,4	-835,1	56,3	-895,0	-838,7
Utbildningsnämnden	0,0	-2 886,9	-2 886,9		-2 860,0	-2 860,0	192,6	-3 110,1	-2 917,5	196,5	-3 158,7	-2 962,2	196,5	-3 219,9	-3 023,4
Äldrenämnden	0,0	-796,5	-796,5		-809,0	-809,0	59,1	-891,7	-832,6	60,3	-914,8	-854,5	60,3	-947,1	-886,8
Överförmyndarnämnden	0,0	-8,1	-8,1		-8,1	-8,1	0,0	-8,1	-8,1	0,0	-8,4	-8,4	0,0	-8,6	-8,6
Summa nämnder	0,0	-5 462,0	-5 462,0	0,0	-5 562,1	-5 562,1	694,3	-6 318,7	-5 624,4	699,4	-6 432,3	-5 732,9	699,4	-6 571,8	-5 872,4
Tunnelbana	0,0	-23,8	-23,8		-23,8	-23,8	0,0	-27,8	-27,8	0,0	-23,8	-23,8	0,0	-17,8	-17,8
Finansiell verksamhet	534,9	-106,1	427,7	866,7	-193,2	673,4	780,3	-97,9	682,4	582,1	-115,5	466,6	1 194,2	-123,8	1 070,4
Totalt	534,9	-5 591,9	-5 058,0	866,7	-5 779,1	-4 902,5	1 474,6	-6 444,4	-4 969,8	1 281,5	-6 571,6	-5 290,2	1 893,6	-6 713,4	-4 819,8

övriga verksamheter står för mellan 1 och 5 procent vardera av den resterande delen. Det är bland annat fritidsnämnden, kulturnämnden, natur- och trafiknämnden samt arbets- och företagsnämnden.

Tunnelbanan

För utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka avsätts 27,8 miljoner kronor för uppräknig av konsumentprisindex (KPI) under 2020. Utbyggnaden är påbörjad och byggtiden är 7–8 år.

Återställande av tidigare års underskott i den kommunala produktionen

För att återställa de tidigare upparbetade underskotten i de kommunalt drivna produktionsverksamheterna finns ett budgeterat överskott. För Valfärd skola är det 0,5 procent av omslutningen, vilket innebär 10,4 miljoner kronor. För Valfärd samhällsservice budgeteras ett överskott på 1,5 procent vilket motsvarar 9,4 miljoner kronor. Detta är en central del av styrningen för att kunna planera långsiktigt och för att skapa konkurrensneutrala villkor mellan kommunalt och privat drivna verksamheter.

FÖRDELNING AV NETTOKOSTNADERNA PER NÄMND, I PROCENT

Finansiell verksamhet

Inom finansiell verksamhet finns övergripande verksamhetskostnader budgeterade, bland annat pensioner, vissa statsbidrag och realisationsvinster. För 2020 har den finansiella verksamheten ett budgeterat överskott på 682 miljoner kronor. Pensioner, förutom det som påförts nämnderna via PO-pålägget, beräknas under 2020 uppgå till 93 miljoner kronor och består främst av kostnader för pensioner intjänade före 1998. Se bilaga 5.

Statsbidrag uppgår till 37 miljoner kronor, vilket avser statsbidrag för maxtaxan för förskolan på 27 miljoner kronor, för kvalitetssäkrande åtgärder inom förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet på drygt 6 miljoner kronor samt för flyktningmottagande på knappt 4 miljoner kronor.

Inom övergripande poster redovisas även realisationsvinster som år 2020 är 401 miljoner kronor. Realisationsvinsterna sjunker kraftigt till 147 miljoner kronor år 2021 och därefter ökar de åter till 771 miljoner kronor år 2022. Huvuddelen av realisationsvinsterna kommer från försäljning av mark för bostadsbyggande, exempelvis områden i centrala och norra Nacka stad, Norra Skuru samt Ältadalen.

Pris- och lönekomensation

Trots bristen på arbetskraft har löneökningarna varit relativt måttlig. Låga avtalade löneökningar bidrar till ett lågt kostnadstryck och fortsatt låga inflationsförväntningar. Under 2020 och kommande år, blir arbetskraftsbristen inom offentlig sektor alltmer påtaglig. Trots det talar konjunkturläget för att löneökningstakten framåt blir fortsatt måttlig. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) bedömer att inflationen i år kommer att ligga strax under målet om 2 procent för att 2020 ligga på 2 procent. Lönekostnaderna (inklusive sociala avgifter) förväntas enligt SKL öka med 3,1 procent under 2020.

Mål och budget ger ingen generell komensation för löne- och prisökningar under budgetperioden 2020–2022. Viss komensation ges till prioriterade verksamheter genom checkhöjningar.

I och med att löneavtalen med stor sannolikhet kommer att hamna över den föreslagna komensationen för pris- och löneökningar behövs effektiviseringar eller produktivitetsoökningar för att de ekonomiska ramarna ska hålla.

PERSONALOMKOSTNADSPÅLÄGG

Personalomkostnads pålägget (PO-pålägget) är en procentsats som läggs på varje lönekrona. Syftet är att täcka kostnaderna för lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar samt pensionskostnader. Arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar har samma procentuella påslag oavsett lönenivå. Pensionskostnaden som regleras via kollektivavtal, är däremot högre för de som tjänar över 7,5 inkomstbasbelopp (IBB), det vill säga för dem som har en årsinkomst på cirka 480 000 kronor eller mer under 2020.

Under 2019 gjordes en utredning om ett differentierat PO-pålägg. Det tidigare enhetliga PO-pålägget (42,08 procent) beslutades övergå till att bli differentierat, se tabellen nedan. Syftet är att öka konkurrensneutraliteten så att delar inom organisationen med lägre lönenivåer inte subventionerar andra delar med högre lönenivåer.

En tydlig trend är att kostnader för avtalspensioner ökar och kommer att fortsätta öka under planperioden. Det innebär att de differentierade PO-påläggen förväntas bli uppjusterade även kommande år. Nacka kommun har, liksom Stockholmsregionen, ett högre löneläge än stora delar av övriga landet. Det medför att avtalspensioner blir högre och därmed även behovet av högre PO-pålägg.

Internräntan

Internräntan sänks till 1,75 procent. Internräntan ska spegla en långsiktig finansieringsnivå.

Internhyror

Hyran för verksamhetslokaler höjs generellt med 2 procent jämfört med 2019 års nivå. När hyror för bostäder omförhandlas ska de ligga i nivå med övriga hyror i Nacka. Hyresintäkter från stadshuset debiteras per medarbetare.

DIFFERENTIERAT PO-PÅLÄGG

PO-pålägg, procent	Välfärd samhällsservice	Välfärd skola	Övriga	Snitt kommun
2019	38,58	42,22	44,53	42,08
2020	38,93	43,30	46,84	43,36
Förändring 2019–2020	0,35	1,08	2,31	1,28

SKATTEINTÄKTER, UTJÄMNINGAR OCH STATSBI DRAG

Kommunens verksamhet finansieras i huvudsak av skatteintäkter. Cirka 80 procent av intäkterna utgörs av skatter som betalas in av de som är folkbokförda i kommunen.

SKATTEINTÄKTER 2020–2022

2020 beräknas skatteintäkterna uppgå till 5,7 miljarder kronor, en ökning med 150 miljoner kronor mot prognosen för 2019. De kommunala skatteintäkterna är framförallt beroende av hur skatteunderlaget utvecklas i hela landet och av kommunens folkmängd. Kommunens skatteprognos utgår från en skattesats på 18:43, vilket är den åttonde lägsta skattesatsen i landet under 2019. Riksgenomsnittet är 20:70.

Skatteprognosen för 2020 baseras på prognosen att Nackas folkmängd den 1 november 2019 är 105 179 invånare, vilket är 1 905 fler jämfört med samma tidpunkt förra året. Under kommande treårsperiod väntas invånarantalet öka med 5 procent.

UTJÄMNING OCH GENERELLA STATSBI DRAG

Syftet med det kommunala utjämningsystemet är att alla kommuner ska ha förutsättningar att ge likvärdig service oberoende av kommuninvånarnas inkomster och olika strukturella förhållanden. Skillnader i skattesatser ska i huvudsak spegla skillnader i effektivitet, service- och avgiftsnivå. Utjämningsystemet består av fem delar; inkomstutjämnings-, kostnadsutjämnings- (som består av flera olika delmodeller), strukturbidrag, införandebidrag och regleringsbidrag/regleringsavgift. Dessutom finns ett kostnadsutjämningsystem för kostnader kopplade till lagen om stöd och service till funktionsnedsatta (LSS-kostnader). Nacka är en av få kommuner i landet som ger bidrag in i utjämningsystemet, sammantaget

38,8 miljoner kronor under 2020 inklusive fastighetsavgift. Totalt sett är Nacka kommun nettobidragsgivare till utjämningsystemet. Kommunen betalar en avgift till inkomstutjämnings- och LSS-utjämnings-, men erhåller kompensation i form av kostnadsutjämnings- och införandebidrag.

Inkomstutjämnings-

systemet är ett fördelningssystem som utgår från skattekraften i respektive kommun. Kommuner med låg skattekraft får större bidrag per invånare och kommuner med hög skattekraft, som Nacka, får betala till systemet. Det fåtal kommuner som har en skattekraft över 115 procent av den genomsnittliga skattekraften i riket betalar till systemet. Nacka kommun har en skattekraft på 128,5 procent.

För 2020 prognostiseras en avgift i inkomstutjämnings-systemet på 526 miljoner kronor. Varje invånare i kommunen bidrar med 5 005 kronor.

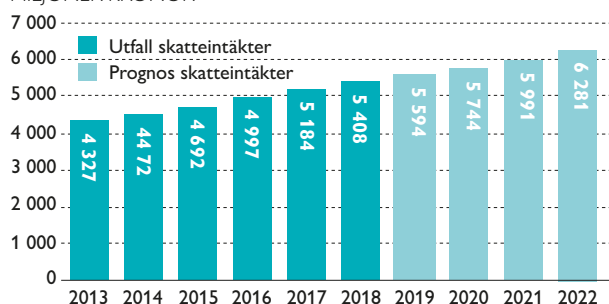
Kostnadsutjämnings-, införandebidrag och LSS-utjämnings-

systemet jämnar ut strukturella skillnader beroende på demografi, invånarnas behov och produktionsvillkor, som till exempel löner och geografi. Kostnadsutjämnings-systemet är ett relativt system där den egna kommunen jämförs med medelkommunen. Grundtanken är att alla kommuner ska ha samma ekonomiska förutsättningar. Kost-

KOMMUNENS SKATTENETTO 2018–2022, MILJONER KRONOR

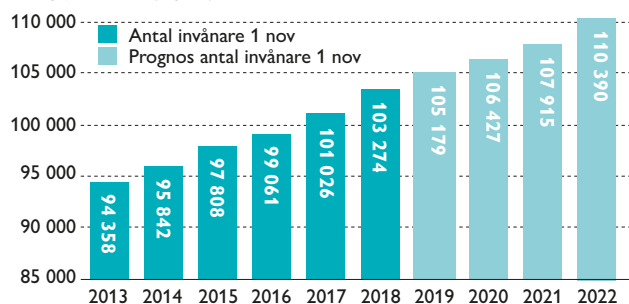
Skattenetto	2018 Utfall	2019 Budget	2019 Prognos	2020 Budget	2021 Plan	2022 Plan
Skatteintäkter (inkl avräkning)	5 408	5 582	5 594	5 744	5 991	6 281
Allmän kommunalskatt	5 429	5 582	5 641	5 758	5 991	6 281
Avräkning	-21	0	-47	-15	0	0
Generella statsbidrag och utjämnings-	-115	-4	-27	-23	-156	-206
Inkomstutjämnings-	-586	-522	-545	-526	-586	-630
Kostnadsutjämnings-	355	397	386	305	268	281
Införandebidrag	10	0	0	38	0	0
Summa skattenetto	5 293	5 578	5 567	5 720	5 835	6 075

SKATTEINTÄKTER 2013–2022, MILJONER KRONOR

ANTALET INVÅNARE I NACKA KOMMUN

1 NOVEMBER 2013–2022

nadsutjämnings innebär att kommuner som har en gynnsam struktur skjuter till medel till kommuner som inte har samma goda förutsättningar. Systemet ska inte utjämna för de kostnadsskillnader som beror på varierande ambitionsnivå, effektivitet och avgifter. Det är ett inomkommunalt system, det vill säga utan statlig finansiering.

Modellen har tidigare bestått av tio delmodeller; förskola, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg, barn med utländsk bakgrund, befolkningsförändringar, bebyggelsestruktur, löner och kollektivtrafik.

I september 2019 överlämnade regeringen en proposition till riksdagen om förändringar i den nuvarande kostnadsutjämnings. Förslaget innebär tre nya delmodeller för kommunal vuxenutbildning, infrastruktur och skydd respektive verksamhetsövergripande kostnader. I propositionen föreslås att tre delmodeller ska utgå: barn och ungdomar med utländsk bakgrund, befolkningsförändringar samt bebyggelsestruktur och löner. Däremot tar man ingen hänsyn till särskilda kostnader för att växa. Det samlade utfallet av förslagen innebär en relativt stor förändring. Utjämnings omfattning ökar med en miljard kronor både för kommuner och regioner. Lagändringen föreslås träda i kraft första januari 2020. För Nacka innebär förändringen i kostnadsutjämnings en försämring som motsvarar 359 kronor per invånare eller cirka 38 miljoner kronor. Ett särskilt bidrag kommer att införas för att begränsa den negativa effekten för enskilda kommuner. Nackas del av införandebidraget uppgår till 38 miljoner kronor men bidraget avser endast det första året, det vill säga 2020. Förutsatt att riksdagen fattar beslut om regeringens förslag uppgår kostnadsutjämnings för Nacka till 305 miljoner kronor år 2020.

För 2020 beräknas LSS-utjämnings till en avgift på 128 miljoner kronor.

Regleringsavgiften

Regleringsposten i utjämningsystemet justerar mellanskillnaden mellan bidrag och avgifter i inkomstutjämnings, kostnadsutjämnings och strukturbidraget i förhållande till de anslagsposter som riksdagen anvisat.

När summan av samtliga bidrag, minus de inbetalda avgifterna, blir lägre än det belopp staten beslutat att tillföra kommunerna, får alla kommuner ett regleringsbidrag, i annat fall en regleringsavgift. Konstruktionen är till för att statens kostnader inte ska påverkas av den fastställda nivån i inkomstutjämnings.

År 2020 beräknas regleringsposten för Nacka kommun bli ett bidrag på 109 miljoner kronor, vilket motsvarar 1 038 kronor per invånare.

ÖVRIGA GENERELLA STATSBI DRAG

Övriga generella statsbidrag uppgår till 15,6 miljoner kronor och består av de så kallade gamla välfärdsmiljarderna.

RIKTADE STATSBI DRAG 2020

Regeringens budgetproposition för 2020 innehåller flera riktade statsbidrag. De flesta har pågått eller aviserats sedan tidigare, de statsbidrag som aviserats inom olika områden redovisas nedan. Det finns fortfarande många oklarheter kring exakta detaljer för fördelningsprinciper, faktiska belopp och utbetalningstidpunkter. Kommunstyrelsen återkommer med en närmare specifikation till kommunfullmäktige i tertialbokslut 1 2020.

I nuläget beräknas riktade statsbidrag för 2020 uppgå till 182 miljoner kronor.

Tabellen visar en uppskattning av vilka riktade statsbidrag som kan sökas inom respektive område. För riktade statsbidrag gäller i regel att de kräver motprestation, för intäkterna finns alltså motsvarande kostnader. I tabellen framgår även de kostnader som är kopplade till de insatser där riktade statsbidrag är sökt.

Inom utbildnings- och skolområdet rör de största beloppen lärarlönelyft, lågstadiesatsning och likvärdig skola. Andra riktade statsbidrag som söks är karriärtjänster för förstelärare och för asylsökande barn i förskola och skola.

De huvudsakliga statsbidragen för arbets- och företagsnämnden avser ensamkommande barn och ersättning för nyetablering. Även medel för vuxenutbildning finns, men de täcker endast en del av de faktiska kostnaderna för verksamheten.

Inom social- och äldreområdena går största delen av de riktade statsbidragen till bemanning inom äldreomsorg, den sociala barn och ungdomsvården, stimulansmedel psykisk ohälsa, habiliteringsersättning samt arbete för att motverka våld i nära relationer.

Exploateringsenheten söker bidrag för investeringsprojekt. Inom natur- och trafiknämndens områden finns möjlighet att söka statsbidrag för investeringsprojekt i form av statlig medfinansiering från Trafikverket, till exempel för utbyggnad av gång- och cykelbanor.

UTJÄMNING MELLAN KOMMUNERNA 2013–2022, MILJONER KRONOR

Utjämnings mellan kommunerna	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomstutjämnings	-457	-350	-371	-505	-552	-586	-545	-526	-586	-630
Kostnadsutjämnings	367	255	257	291	294	355	386	305	268	281
Införandebidrag		57	17	64	36	10	0	38	0	0
Regleringsavgift/bidrag	42	22	-4	-3	-1	16	73	109	128	111
LSS	-106	-108	-111	-105	-83	-103	-118	-128	-130	-132

RIKTADE STATSBI DRAG 2020, TUSENTALS KRONOR

Statlig ersättning (tusentals kronor)	Bidrag	Kostnad	Netto
Arbets- och företagsnämnden			
Ensamkommande barn/unga	23 493	23 959	-466
Nyanlända flyktingar	17 258	17 759	-502
Vuxenutbildning	10 255	10 255	0
Summa	51 005	51 973	-968
Exploatering			
Stadsmiljöavtalet Orminge	20 000	-40 000	-20 000
Summa	20 000	-40 000	-20 000
Kulturnämnden			
Kulturskolebidrag, bidrag för att hjälpa kulturskolor att utvecklas, via Kulturrådet	1 000	-1 000	0
"Stärkta bibliotek", bidrag för att öka utbudet och tillgängligheten till biblioteksverksamhet, via Kulturrådet	1 100	-1 100	0
Summa	2 100	-2 100	0
Natur- och trafiknämnden			
Fällning Järlasjön (enligt EU-krav senast 2027)	8 000	8 700	700
GC Saltsjöbadsvägen	3 600	8 000	4 400
Borgvallskolan/Utskogens förskola	278	536	258
Helgessons väg, Tallidens fsk	204	380	176
Sjöängsvägen	1 152	2 200	1 048
Stiltjevägen	490	855	365
Vintervägen	258	470	212
Ulvsjövägen	448	850	402
Duvnäs vägen ca 60	244	462	218
Summa	14 674	22 453	7 779
Socialnämnden			
Stärkt bemanning inom den sociala barn- och ungdomsvården	1 053	-1 053	0
Stimulansmedel psykisk hälsa	3 546	-3 546	0
Stärka insatserna för barn och unga med psykisk ohälsa	293	-293	0
Habiliteringsersättning	2 223	-2 223	0
Utvecklingsmedel för arbete mot våld i nära relationer	317	-317	0
Schablonersättning ensamkommande m vårdbehov	821	-821	0
Summa	8 253	-8 253	0
Äldrenämnden			
Riktade insatser för bättre vård och omsorg om personer med demens samt riktade insatser mot ofrivillig ensamhet bland äldre	6 100	-6 100	0
Summa	6 100	-6 100	0
Utbildningsnämnden 2020			
Asylsökande barn m. fl. i förskola och skola	1 000	-1 400	-400
Vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige	600	-600	0
Omsorg på kvällar, nätter och helger	1 100	-9 215	-8 115
Utbildning för barn som vistas i landet utan tillstånd	200	-400	-200
Bättre språkutveckling i förskolan	1 000	-1 000	0
Summa	3 900	-12 615	-8 715
Välfärd skola			
Lärlarlönelyft	26 900	-26 900	0
Lågstadiesatsningen	14 670	-14 670	0
Karriärtjänster förstelärare	12 920	-12 920	0
Likvärdig skola	8 600	-8 600	0
Mindre barngrupper i förskolan	2 400	-2 400	0
Läroassistenter	2 350	-4 700	-2 350
Skapande skola	1 000	-1 000	0
Utveckling av introduktionsprogram	1 000	-1 000	0
Personalförstärkning inom elevhälsan och specialpedagogik	975	-975	0

Högskolestudier i specialpedagogik	740	-740	0
Försöksverksamhet digitalisering nationella prov	420	-420	0
Läsluft i förskolan	50	-50	0
Summa	72 025	-74 375	-2 350
Välfärd samhällsservice			
AO Familj och arbete			
Beroende verksamheten: Service funktion			
Case manager	852	-852	0
Flyktingverksamheten §37a / 37	499	-499	0
Kristeamet	600	-600	0
Samverkansteamet	550	-550	0
AO Kultur och fritid			
Kulturskoleutveckling	203	-203	0
AO Omsorg och assistans			
Anställning av 4 personliga ombud	1 175	-1 175	0
AO Äldreomsorg			
Nacka seniorcenter Sofiero – stimulansbidrag	*)		
Nacka seniorcenter Älta – stimulansbidrag	*)		
Nacka seniorcenter Talliden – stimulansbidrag	*)		
Nacka seniorcenter Sjöträpan – stimulansbidrag	*)		
Nacka seniorcenter Ektorp – stimulansbidrag	*)		
Summa	3 879	-3 879	0
Totalsumma	181 937	-72 896	-24 254

*) Äldrenämnden beräknar att få in ca 6,1 mnkr avseende insatser för bättre vård och omsorg om personer med demens samt riktade insatser mot ofrivillig ensamhet bland äldre. Omöjligt att bedöma hur stor del av dessa medel som Välfärd samhällsservice kommer kunna få.

FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Nacka kommuns finansnetto, det vill säga skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader, beräknas för 2019 uppgå till ett negativt netto på 8 miljoner kronor. Nacka kommun är koncernbank för kommunen inklusive dess helägda bolag. Kommunens upplåning och behov av att placera medel sker därför med utgångspunkt från en samlad bild över kommunen inklusive bolagens likvida flöden.

Finansiella intäkter

Kommunens finansiella intäkter består främst av utdelning från Nacka energi AB, räntor på lån och låneramsavgift från kommunens bolag.

De finansiella intäkterna minskar år 2020 med 4 miljoner kronor jämfört med 2019 års budget och uppgår till 35 miljoner kronor. Ränteintäkter på lån till koncernens bolag uppgår till 6,2 miljoner kronor, vilket är 2,3 miljoner lägre än tidigare år. Det beror i huvudsak på en lägre räntenivå jämfört med budget 2019.

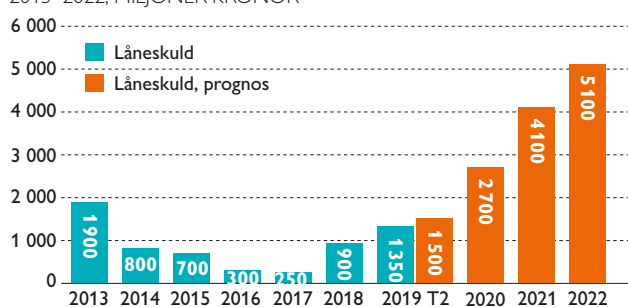
Utdelning från Nacka energi AB utgör den största intäktsposten och uppgår 2020 till 27 miljoner kronor, vilket är samma som 2019. Övriga finansiella intäkter har minskat med drygt 1 miljon kronor främst till följd av att kommunen inte har några placeringar. Under övriga finansiella intäkter återfinns låneramsavgifter. Bolagen betalar en låneramsavgift för att täcka del av koncernbankens kostnader som uppstår vid upptagande av lån, exempelvis programkostnader, och för att säkra likvida medel, exempelvis kostnader för checkräkningskrediten och backupfaciliteten. Låneramsavgiften fördelas utifrån bolagens andel av sin låneram ställd i relation till kommunkoncernens totala låneram. Låneramsavgiften

för Nacka stadshus AB föreslås till 0,4 miljoner kronor, som fördelas vidare till bolagen. Nacka vatten och avfall AB har därutöver en låneramsavgift på 1,2 miljoner kronor.

För att uppnå en transparent räntesättning som bedöms vara mer marknadsmässig och konkurrensneutral förändras räntesättningen för kommunens bolag från och med 2020. Tidigare fastställde kommunfullmäktige en enhetlig räntesats till bolagen, vilken sedan var oförändrad under året. Den nya räntesättningsmodellen utgår från kommunens genomsnittliga upplåningsränta inklusive derivat (räntegrund) med ett räntepåslag. Kommunens snittränta varierar under året och räntenivån till bolagen kommer därmed justeras några gånger per år. På så vis följer räntesättningen på lån till bolag kommunens verkliga snittränta. Effekten vid såväl minskning som vid höjning av räntan fördelas mellan kommunen och dess bolag. Kommunen och bolagen tar löpande del av den riskspridning av hela låneportföljen som görs vid den externa upplåningen. Till kommunens snittränta läggs ett räntepåslag, vilket ska spegla respektive bolags ekonomiska styrka. Det innebär att bolagen får olika påslag. För Nacka stadshus AB ett räntepåslag på 30 punkter (0,30 procentenheter), för Nacka vatten och avfall AB på 57 punkter (0,57 procentenheter) och för Nacka energi AB på 17 punkter (0,17 procentenheter).

KOMMUNENS LÅNESKULD PER DEN 31 DECEMBER
2013–2022, MILJONER KRONOR

Finansiella kostnader

Kommunens finansiella kostnader består främst av ränta på pensioner, räntor på lån och upplåningskostnader samt kostnader för checkkredit och backupfaciliteter.

Låneskulden uppgår i tertialrapport 2 2019 till 1,35 miljarder kronor för att vid årets slut prognostiseras till 1,5 miljarder kronor. Under åren 2020–2022 ökar investeringsbehoven ytterligare i samband med befolkningstillväxten. Det leder till ett ökat upplåningsbehov och därmed ökar skuldsättningen. Räntenivåerna förväntas också stiga, dock på en lägre nivå jämfört med föregående budget. För år 2020 beräknas skuldsättningen för kommunkoncernen att uppgå till 2,7 miljarder kronor, för 2021 till 4,1 miljarder kronor och för 2022 till 5,1 miljarder kronor.

Låneramen för 2020 för koncernbanken föreslås uppgå till sammanlagt 2,7 miljarder kronor, varav 1,5 miljarder kronor avser kommunen, 314 miljoner kronor Nacka stadshus AB och 879 miljoner kronor för Nacka vatten och avfall AB. Nacka stadshus AB:s låneram på 314 miljoner kronor består av lån som vidareutlånas till Nacka energi AB och Nacka vatten och avfall AB.

De finansiella kostnaderna för 2020 uppgår till 43 miljoner kronor, vilket är knappt 8 miljoner lägre än i budget 2019. Den största kostnadsposten på 17 miljoner kronor avser ränta på pensioner, som är 3,5 miljoner lägre än föregående år. Ränta på lån uppgår till 13 miljoner kronor och är 8,5 miljoner kronor lägre än i budget 2019. En förväntad lägre räntenivå ligger bakom denna minskning. Kommunens genomsnittliga ränta för år 2020 beräknas till 0,40 procent. Rântemarknaden är ovanligt volatil och påverkas av oro i omvärlden, som exempelvis handelskriget mellan USA och Kina, Brexit, politisk osäkerhet i flera länder och risk för snabbare avmattning i omvärlden. Rântekostnaderna ökar i takt med investeringsbehovet, där ökade investeringar leder till en ökad låneskuld i kommunen. Räntenivåerna förväntas också stiga kommande år.

Övriga finansiella kostnader uppgår till 13 miljoner kronor och avser bland annat upplåningskostnader, kostnader för checkkredit och backupfaciliteter samt finansiell rådgivare. En aktiv finansförvaltning och det för närvarande låga ränteläget gynnar kommunen och dess bolag. Det är viktigt

FINANSNETTO 2018–2022, MILJONER KRONOR

Finansnetto	2018 Bokslut	2019 Budget	2019 Prognos	2020 Budget	2021 Plan	2022 Plan
Finansiella intäkter	33	39	38	35	39	43
Ränta på lån till koncernen	14	9	10	6	10	14
Utdelning från Nacka energi AB	18	27	21	27	27	27
Försäljning bostadsrätter			5	0	0	0
Ränta på utlämnade lån	0	1	0	0	0	0
Övriga finansiella intäkter	1	3	2	2	2	2
Finansiella kostnader	-16	-51	-32	-43	-60	-73
Ränta lån	-1	-22	-5	-13	-21	-32
Finansiell pensionskostnad	-11	-12	-15	-21	-21	-31
Försäljning bostadsrätter			-4	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	-2	-9	-5	-13	-15	-16

att Nacka kommun försäkras sig om att ha tillgång till likvida medel. I syfte att diversifiera låneportföljen har kommunen tillgång till flera lånealternativ såsom ett certifikatprogram, som uppgår till 4 miljarder kronor och ett MTN-program (obligationer) som uppgår till 4 miljarder kronor. Inom det befintliga MTN-programmet har kommunen möjlighet att emittera gröna obligationer, vilket ytterligare breddar investe-

rarbasen. Nacka kommun har idag en checkkredit på 1 miljard kronor och backupfaciliteter för 1,5 miljarder. I takt med att lånebehovet ökar kommer ytterligare backupfaciliteter behövas. Backupfaciliteter (kreditlöften) ska ses som en försäkring och är till för att nyttjas till exempel då det inte är möjligt att emittera certifikat och obligationer på kapitalmarknaden.

INVESTERINGAR

I ett växande Nacka är det viktigt att kommunen investerar för nuvarande och nya invånare. 2020 uppgår investeringarna till 1,1 miljarder kronor. De största investeringarna sker inom fastighetsområdet, exploatering samt natur- och trafikområdet.

Kommunen har hittills beslutat om investeringar för 3,5 miljarder kronor under åren 2019–2022. Investeringar år 2020 uppgår till drygt 1,1 miljarder kronor. Diagrammet nedan visar hur investeringsbudgeten ser ut för perioden. Utfallet för 2019 avser perioden januari–augusti.

Tillkommande investeringsmedel

Investeringsbudgeten innehåller tillkommande medel och avser nya projekt och tillägg för tidigare beslutade projekt med 648 miljoner kronor för åren 2019–2023 och senare, se bilaga 4a. Dessa investeringar återfinns inom fastighetsverksamheten på 114 miljoner kronor, exploateringsenheten Nacka på 49 miljoner kronor, exploateringsenheten Nacka stad på 206 miljoner kronor. Valfärd skola på 40 miljoner kronor och Valfärd samhällsservice 6 miljoner kronor. Natur- och trafiknämnden på 224 miljoner kronor, fritidsnämnden 6 miljoner kronor och kulturnämnden 3 miljoner kronor.

De tillkommande investeringarna beräknas generera årliga kapital- och driftkostnader med sammanlagt 32 miljoner kronor.

Nämndernas investeringar beskrivs kortfattat under avsnittet ”Nämndernas mål och budget”.

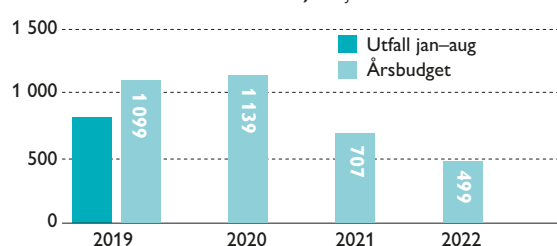
De största tillkommande nettoinvesteringarna

Mötesplats Nacka med överdäckning och bussterminal, utökad budget för planläggning, 83,4 miljoner kronor
Totalt föreslås ytterligare 83,4 miljoner kronor beviljas. Utökad budget för projektet har söpts för arbete med detaljplanering, projektering och upphandling av entreprenad. Den utökade budgeten avser utgifter och inkomster under perioden 2019–2021. Budgeterade investeringsinkomster avser medfinansiering från Trafikförvaltningen och kommande planintäkter från byggaktörerna enligt markanvisningsavtal. Ingen markintäkt är budgeterad 2019–2021, utan förväntas i ett senare skede. Investeringsbudget för utbyggnad och genomförande avses sökas under 2021.

Komponentutbyten, 50 miljoner kronor

För att långsiktigt förvalta kommunens fastighetsbestånd beräknas de planerade underhållsåtgärderna till 40 miljoner kronor under år 2022. Vidare bedöms behovet uppgå till 5 miljoner kronor för att återställa till normal standard och utveckla förskolor och skolors utemiljöer. Slutligen beräknas bostäder i kommunal regi renoveras för upp till 5 miljoner kronor. Totalt 50 miljoner kronor för 2022.

INVESTERINGAR 2019–2022, MILJONER KRONOR

NYA OCH TILLKOMMANDE INVESTERINGSMEDEL 2019–2023 OCH SENARE, TUSENTALS KRONOR

Projektname	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Fastighetsverksamhet	0	-19 000	-19 000	0	-114 100	-114 100	0	-133 100	-133 100
Exploatering Nacka	255 854	-424 013	-168 159	105 341	-153 940	-48 599	361 195	-577 953	-216 758
Exploatering Nacka stad	437 880	-481 641	-43 761	72 403	-278 729	-206 326	499 128	-760 370	-250 087
Valfärd skola	0	0	0	0	-40 000	-40 000	0	-40 000	-40 000
Valfärd samhällsservice	0	0	0	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000
Natur- och trafiknämnden	0	-4 800	-4 800	0	-224 000	-224 000	0	-228 800	-228 800
Fritidsnämnden	0	0	0	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000
Kulturnämnden	0	0	0	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	-3 000
Totalt	693 734	-929 454	-235 720	177 744	-825 769	-648 025	860 323	-1 755 223	-883 745

Inventarier skolor och förskolor, 40 miljoner kronor

Det finns behov av att förbättra arbetsmiljön i skolans verksamheter avseende inventarier, som exempelvis nya elevmöbler och datorer. Utöver inventarier har Valfärd skola utgifter för investeringar för anpassning och omställning av lokaler vid verksamhetsförändringar samt byte av lås- och larmsystem samt övervakningskameror. Andra investeringar inom denna ram avser att säkerställa en trygg och säker utemiljö och utrusta den med lekmaterial.

Sickla bro 2020–2024, 75 miljoner kronor

Den befintliga bron är i starkt behov av renovering samtidigt som bron ska bli en ny knutpunkt mellan de olika trafikslagen. Befintlig bro rivs och ersätts med en bredare modernare brokonstruktion, ett arbete som sker under pågående trafik på Värmdövägen, men med avstängd Saltsjöbana. Investeringskostnaden för nya Sickla bro har beräknats till 75 miljoner kronor.

Återlämning av investeringsmedel

Fastighetsverksamheten återlämnar medel för 16 tidigare beslutade investeringar, projekt som inte längre är aktuella. Det innebär en minskning på budgetramen med totalt 312 miljoner kronor, se bilaga 4b.

Totala investeringar 2019–2023 och senare

Vid tertialbokslut 2 2019 var utfallet för de totala nettoinvesteringarna 825 miljoner kronor. Kommunens totala investeringsbudget för 2019 uppgår till 1,1 miljarder kronor. För år 2020 budgeteras 1,1 miljarder kronor till investeringar, för att sedan sjunka till 0,7 miljarder kronor år 2021, 0,5 miljarder kronor till år 2022 och till 0,03 miljarder kronor år 2023 och senare.

Av den totala ramen på 1,1 miljarder kronor år 2020 planeras 428 miljoner kronor att investeras inom fastighetsverksamheten, 487 miljoner kronor avser exploateringar och 178 miljoner kronor avser gator och parker. 40 miljoner kronor avser inventarier för skolor och förskolor och sammanlagt 6 miljoner kronor investeras på inventarier för verksamheterna inom kultur, fritid och Valfärd samhällsservice.

NETTOINVESTERINGAR PER NÄMND 2019–2023 OCH SENARE, MILJONER KRONOR

Nettoinvesteringar per nämnd/enhet	Inkomster T2 2019	Utgifter T2 2019	Utfall T2 2019	Budget 2019 Netto	Budget 2020 Netto	Budget 2021 Netto	Budget 2022 Netto	Prognos 2023 =>Netto	Totalt 2019-2023 och senare
Kommunstyrelsen (KS)	46	-765	-719	-941	-958	-573	-354	-1	-2 825
Stadsledningskontoret och stödenheter (KS)	0	7	7	0	0	0	0	0	0
Fastighetsverksamhet (KS)	0	-165	-164	-284	-428	-308	-184	-5	-1 209
Exploateringsenheten Nacka (KS)	37	-314	-278	-256	-299	-109	-140	103	-701
Exploateringsenheten Nacka stad (KS)	8	-275	-267	-368	-188	-113	14	-99	-754
Valfärd skola (KS)	0	-16	-16	-30	-40	-40	-40	0	-150
Valfärd samhällsservice (KS)	0	-1	-1	-3	-3	-3	-3	0	-10
Arbets- och företagsnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fritidsnämnden	0	-1	-1	-2	-2	-2	-2	0	-8
Kulturnämnden	0	0	0	-1	-1	-1	-1	0	-4
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	0	0	0	-3	0	0	0	0	-3
Natur- och trafiknämnden	5	-109	-105	-153	-178	-131	-142	-28	-632
Socialnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utbildningsnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Äldrenämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Överförmyndarnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt nettoinvesteringar	50	-875	-825	-1 099	-1 139	-707	-499	-29	-3 472

NÄMNDERNAS MÅL OCH BUDGET

Avsnittet beskriver hur varje nämnd ska bidra till att uppfylla de övergripande målen och vad varje nämnd ska fokusera på utifrån sitt kommunens uppdrag. Här presenteras också nämndens framåtblick 2040 och resursfördelning för budgetperioden.

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsen har två roller, ett kommunövergripande ansvar och ett ansvar som egen nämnd.

I det övergripande ansvaret ingår att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens samlade verksamhet. I ansvaret som egen nämnd ingår att bereda ärenden till kommunfullmäktige, arbetsgivarfrågor, näringslivspolitik, fastighetsfrågor och markpolitik, exploateringsverksamhet, god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling samt frågor som rör trygghet och säkerhet. Kommunstyrelsen är också ansvarig nämnd för den kommunala produktionen inom Valfärd skola och Valfärd samhällsservice.

NÄMNDENS FOKUSOMRÅDE 2020–2022 I ROLLEN ATT LEDA OCH SAMORDNA

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA

Kostnadseffektivitet – låg kostnad per invånare jämfört med andra kommuner på alla områden. Digitalisering som gör att kommunen är smart, enkel, öppen och tillgänglig för medborgarna. Öppen och proaktiv kommunikation och dialog på alla områden.

Arbete för att nå målet

Den offentliga sektorn står inför stora utmaningar där svaret på utmaningarna ofta sammanfattas till digitalisering. Nacka har en stor ambition att ligga i framkant och behöver i flera delar stärka processer för att realisera den höga ambitionen. För en öppen och proaktiv kommunikation och dialog krävs långsiktigt och målfokuserat kommunikationsarbete som bottnar i målgruppernas behov, gemensamma prioriteringar och internt samspel.

Nackas skattesats är oförändrad 2020. Jämfört med riksnittet har kommunen en väsentligt lägre skattesats.

För att skapa en mer effektiv organisation pågår utvecklingsarbetet "Organisera för tillväxt – hur kan vi växa utan att växa?". Uppdraget är att se över den långsiktiga dimensioneringen av myndighets-, huvudmann- och stödenheterna. Kostnaderna för den centrala administrationen ska sänkas, bland annat genom digitalisering och effektivisering.

Kommunens helägda bolag Nacka vatten och avfall AB och Nacka energi AB står inför stora investeringar i samband med att Nacka bygger stad och utvecklar lokala centrum. Detta ställer fortsatt höga krav på ägarstyrning och ökad samverkan mellan bolag och kommun.

BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA

Kundvalssystemen är väl fungerande för medborgarna och attraktiva för anordnarna. Kvaliteten i alla verksamheter håller en hög nivå och förbättras över tid. Reellt inflytande och påverkan i alla verksamheter ökar.

Arbete för att nå målet

Kommunstyrelsen jobbar med strategisk kommunikation för att involvera Nackaborna i kommunens verksamheter och stadsutvecklingsprojekt. Detta bidrar till delaktighet och engagemang samt ökad nöjdhet med kommunens verksamheter. I den senaste medborgarundersökningen ökade nöjd medborgarindex från 62 till 64 och arbetet med att öka nöjdheten fortskrider. Under 2020 kommer fokus på kunden att intensifieras.

Alla nämnder förväntas följa upp NKI i sina processer. Tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) pågår ett arbete för att utveckla medborgardialog och ett pilotprojekt har startats.

Kommunens verksamheter ska präglas av alla människors lika rättigheter och möjligheter att arbeta och utvecklas utifrån sin kompetens och sina resurser. Innebörden av visionen om öppenhet och mångfald ska genomsyra kommunens arbete och förhållningssätt.

Nacka kommun strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare och följer utvecklingen genom medarbetarundersökningens medarbetarindex (HME), som fortsatt visar goda resultat (82). Utvecklingsområden är ansvarstagande och effektiv organisering – samt att driva ett systematiskt kvalitetsarbete som även leder till att arbetsrelaterad stress minskar.

Kommunen är en attraktiv kommun för näringslivet, och rankas till plats 45 bland landets kommuner. För att möta företagets behov ska kommunen erbjuda en enkel och snabb myndighetsutövning.

ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA

Säkerställa en aktiv strategisk planering för mark, bostäder, lokaler och anläggningar. Säkerställa blandad bebyggelse med olika typer av bostäder, arbetsplatser, mötesplatser och gestaltning i hela Nacka. Säkerställa att minst halva Nacka är grönt och att invånare har nära till olika grönområden och vatten.

Arbete för att nå målet

En attraktiv livsmiljö i samspel med Nackaborna och prioriteringar mellan olika insatser är avgörande. För Nackaborna är natur och framkomlighet viktiga frågor. Framkomligheten är särskilt viktig när kommunen växer och frågan följs aktivt. Kommunens arbete för att nå de sex lokala miljömålen fort-

sätter vilket kräver samspel mellan kommun, föreningsliv och medborgare. En särskild klimatanpassningsplan tas fram och det fortsatta arbetet med Agenda 2030 ska tydligare definieras.

Det pågår arbete med ett stort antal detaljplaner, vilket skapar förutsättningar för nya bostäder, idrottsplatser och verksamhetsytor i linje med de övergripande målen. En blandad bebyggelse med olika typer av bostäder eftersträvas.

Målet är att en tredjedel av tillkommande bostäder på kommunalt anvisad mark ska bli hyresrätter. Stadsutvecklingen är en förutsättning för att målet om nya arbetsplatser i kommunen ska kunna uppfyllas. För att bidra till ett attraktivt näringslivsklimat behöver kommunen planera för olika typer av verksamheter. Två strategiska frågor är planeringen av kontorsyta på västra Sicklaön samt nya verksamhetsområden i hela Nacka för småindustri.

Kommunens brottsförebyggande arbete bygger på en fungerande samverkan mellan kommun, polis och civilsamhälle. Brottsförebyggande rådet arbetar med insatser för att öka tryggheten i hela kommunen tillsammans med lokala företrädare i den uppsökande fältverksamheten. Polarna är ett exempel.

STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Resultatöverskott ska ligga på långsiktigt hållbar nivå. Soliditeten ska öka över tid. Nya bostäder och nya arbetsplatser färdigställs enligt målen och är attraktiva över tid.*

Arbete för att nå målet

Resultatöverskottet för 2018 blev 1 procent vilket är under det långsiktiga målet på 2 procent. Att hålla ekonomi i balans, ställer allt högre krav på verksamheten att nå fastställda mål och resultat. Skatteintäkterna väntas inte öka lika snabbt som tidigare år, vilket ställer krav på prioritering. Uppräkningen av pris och löner kommer att vara fortsatt låg vilket ställer krav på fortsatta effektiviseringar och digitalisering av kommunens verksamheter. Likaså fortsätter det aktiva finansarbetet som blir allt viktigare i takt med att investeringstakten blir högre.

Kommunstyrelsen bidrar till att skapa förutsättningar för en stark och balanserad tillväxt genom effektiva stödprocesser, till exempel ekonomiprocessen som säkerställer relevant och korrekt beslutsinformation. Vidare stöttar kommunstyrelsen genom att tillhandahålla effektiva IT-system, personalstöd, beslutsstöd, juridisk kompetens, säkerhetsfunktion, kommunikation, kundserviceenhet och internt servicecenter.

Det är en utmaning att uppnå en stadsutvecklingsekonomi som är självfinansierad över femårsperioder. En prognos baserad på pågående och planerade projekt har gjorts för perioden 2016–2030. I prognosen är finansiering av större infrastrukturprojekt medräknad som den nya bussterminalen och överdäckningen av väg 222 samt upphöjningen av Salt-sjöbanan. I beräkningen ingår även kostnader för att ersätta välfärdsfastigheter. Prognosen har brutits ned i tre femårsperioder. Samtliga perioder visar i nuläget underskott.

För balans i stadsutvecklingsekonomi krävs att inkomster och utgifter går i takt. Under hösten 2019 pågår en genom-

gång av samtliga projekt och förslag till en ny styrmodell och prioriteringar tas fram. Det är även viktigt att planeringen av bostäder och arbetsplatser går i takt med utbyggnaden av välfärdsfastigheter och allmänna anläggningar.

NÄMNDENS FOKUSOMRÅDE 2020–2022 – KOMMUNSTYRELSEN I ROLLEN SOM EGEN NÄMND

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till näringslivets förutsättningar och en väl fungerande process för att etablera nya företag. Säkerställa att kommunens markinnehav används på ett affärsmässigt sätt. Överskottsmål i kommunal produktion. Kostnadseffektivitet i alla verksamheter.*

Arbete för att nå målet

De sammantagna ekonomiska förutsättningarna inför 2020 ställer krav på effektiviseringar, den generella kompensationen för löner och priser är noll och utrymme för politiska satsningar saknas. De föreslagna förändringarna i det kommunala utjämnningssystemet bidrar till ett ännu tuffare ekonomiskt läge.

Under 2019 har kommunens låneskuld ökat, men den är fortsatt på en relativt låg nivå vilket är av stor betydelse för att finansiera kommande års investeringar. Under 2020 planeras skuldsättningen öka ytterligare för att finansiera den del av investeringarna som inte kan finansieras via egna medel. Soliditeten ligger inom ramen för de finansiella nyckeltalen. Det pågår ett aktivt arbete med finansfrågor.

Inom den kommunala produktionen av välfärdstjänster, som skola, förskola och särskilda boenden, är verksamhetsresultaten fortsatt höga. Skolresultaten är bland de bästa i landet. I de bägge produktionsområdena finns stora ekonomiska utmaningar. Flera privata aktörer etablerar sig inom förskola och skola, vilket kräver att kommunens verksamhet är flexibel.

Kopplat till stadsutvecklingsekonomi i balans finns inom fastighetsverksamheten kostnaderna för nya välfärdsfastigheter. Kostnaderna ligger på väsentligt högre nivå än dagens genomsnitt oavsett om kommunen låter andra bygga, eller gör det i egen regi vilket ställer krav på en mer effektiv användning av lokalerna. Fastighetsverksamheten ska fortsätta anpassa bostadsbeståndet så att det matchar ett sjunkande flyktningmottagande.

BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Kommunens verksamhet ska drivas med hög kvalitet, ständiga förbättringar och ligga i framkant inom sitt område. Attraktiv arbetsgivare med kompetenta, stolta, friska och motiverade medarbetare. Utveckla dynamiskt företagsklimat i toppklass som främjar innovation och entreprenörskap.*

Arbete för att nå målet

Nacka kommun ska ha en konkurrenskraftig egen produktion av välfärdstjänster. En av kommunens största utmaningar är att attrahera kompetenta medarbetare. Det gäller inom flera

områden, bland annat omsorg, förskola och skola samt inom stadsutveckling.

Ett annat mål är att skapa goda förutsättningar för företag att verka i kommunen. Näringslivsstrategin är en central plattform i arbetet med att få fram fler nystartade företag, ett intensivt arbete pågår med att bidra till fler nya arbetsplatser i det växande Nacka.

ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA

NÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE

Skapa goda urbana lokaliseringsförutsättningar för verksamheter och arbetsplatser inom olika branscher i kommersiellt attraktiva lägen. Utveckla infrastruktur som bidrar till stadsutveckling och ökad framkomlighet i nära samspel med regionala och nationella aktörer. Tillhandahålla ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler, bostäder och anläggningar med högt nyttjande, låg energiförbrukning i giftfria och trygga miljöer.

Arbete för att nå målet

Kommunstyrelsen ska säkerställa att det finns tillräcklig kapacitet i välfärdsfastigheter för att möta medborgarnas behov nu och i framtiden. Fastighetsområdet ska säkerställa att det finns tillräcklig kapacitet för att möta behovet av välfärdsfastigheter inom kommunens egen produktion.

STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT

NÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE

God tillgång till arbetskraft med relevant kompetens för strategiskt viktiga branscher. Stadsutvecklingsekonomin ska vara självfinansierad över tid. Övriga investeringar ska ha en hög självfinansieringsgrad. Kommunens eget markinnehav ska utvecklas så att det bidrar till minst 40 procent av bostäder och arbetsplatser av det samlade målet till 2030.

Arbete för att nå målet

Under åren 2020–2022 beräknas cirka 3 600 bostäder färdigställas i kommunen. Under perioden fortsätter utbyggnaden på Kvarnholmen och i Tollare. Nya bostäder beräknas också bli färdiga i bland annat Älta, Orminge och på Telegrafberget. På västra Sicklaön kommer de första bostäderna på Nobelberget och i centrala Nacka att vara inflyttningsklara. Den pågående utbyggnaden av studentbostäder i Ektorp och Alphyddan beräknas avslutas under 2020. Befolkningsutvecklingen uppskattas uppgå till drygt 5 600 nya Nackabor under kommande treårsperiod.

FRAMÅTBlick 2040

Fram till år 2040 beräknas Nackas befolkning öka till cirka 160 000. För att kommunen ska kunna växa utan att kontorsorganisationen växer måste en mer effektiv organisation skapas.

Att fortsätta hålla en ekonomi i balans, ställer allt högre krav på verksamheten att nå fastställda mål och budget i planerad tid. De föreslagna förändringarna i utjämningsystemet gör läget ännu tuffare. Skatteintäkterna väntas inte öka lika snabbt som tidigare år, vilket ställer krav på prioritering.

Uppräkning av pris och löner kommer att vara fortsatt låg och vilket kräver fortsatta effektiviseringar och digitalisering.

Rekrytering av kompetent personal har varit framgångsrik exempelvis inom stadsutveckling och skola, trots att konkurrensen om dessa kompetenser är hård i regionen. Samtidigt är det en fortsatt utmaning att behålla personal inom delar av det sociala området där det krävs ett gediget utvecklingsarbete för att säkra kvalitet och arbetsförutsättningar.

En satsning på arbetsgivarvarumärket behöver göras för att kommunicera Nacka som en attraktiv arbetsgivare.

En del i att lyckas med kompetensförsörjningen handlar om utveckling av effektfulla medarbetare, kompetensväxling, ökad flexibilitet i hur kompetenser används, strategisk lönebildning och ett hållbart arbetsliv.

Kommungemensamma digitala lösningar är en viktig del i den fortsatta digitaliseringen av Nacka. Digitaliseringsstrategin anger riktningen med lösningar som utgår från kunden. Det finns behov av att utveckla ett mer sammanhållet kundmöte där kommunens målgrupper på ett enkelt sätt kan utföra fler ärenden digitalt.

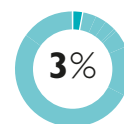
Kommunikationslandskapet har förändrats radikalt, en verklighet som redan är vardag för kommunens målgrupper. Nackaborna förväntar sig att en kommun, som vill vara i framkant, ligger långt fram med kommunikation. I en omvärld som präglas av konkurrens om såväl kompetent personal, som företagsetableringar och inflyttare, blir det svårt att lyckas om kommunen inte håller jämna steg med konkurrenterna även på kommunikationsområdet.

För att säkerställa en modern och professionell kommunikation som levererar mot kommunens övergripande mål krävs ett helhetsgrepp och en långsiktighet i kommunikationsarbetet. Dessutom behöver Nacka som plats marknadsföras tillsammans med de aktörer som verkar här.

Den största utmaningen inom fastighetsområdet är att planera hur befintliga och nya välfärdsfastigheter ska hanteras. Det gäller förskolor, skolor, idrottsfastigheter och fastigheter för omsorgsverksamhet. I planeringen ingår vilka fastigheter som ska byggas, vem som ska bygga samt var och när de ska byggas och tas i drift. För att möta behovet av välfärdsfastigheter, ska planeringen och genomförandet vara professionellt. Detta är också en förutsättning för en fastighetsekonomi i balans.

RESURSFÖRDELNING

Kommunstyrelsen tilldelas 166,8 miljoner kronor för 2020, vilket är en ökning med 4,5 miljoner kronor, eller 2,8 procent, jämfört med budgeten för 2019.

167
MILJONER
KRÖNOR

Produktionsenheterna, Valfärd skola och Valfärd samhällsservice, ska för 2020 lämna ett överskott på 10,4 miljoner kronor respektive 9,4 miljoner kronor för Valfärd samhällsservice. Fastighetsverksamheten ska för 2020 sammantaget lämna ett överskott på 9,8 miljoner kronor.

Kommunfullmäktiges budget består till största delen av arvoden till presidiet och ledamöter i kommunfullmäktige.

Under 2020 får kommunstyrelsen en minskning netto med 1,7 miljoner kronor. Den största minskningen ska ske genom effektiviseringar i kontorsorganisationen med 8 miljoner kronor.

För att ytterligare stärka den strategiska kommunikationen tillförs kommunstyrelsen tillkommande medel på 1 miljon kronor.

För arbete med en klimatanpassningsplan avsätts 0,3 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen tillförs 5 miljoner kronor för oförutsett och reserv för tillkommande behov av till exempel trygghetskapande åtgärder.

Investeringar kommunstyrelsen

För perioden 2019–2023 och senare tilldelas kommunstyrelsen 415 miljoner kronor i investeringsmedel. De tillkommande medlen fördelas med:

- 114 miljoner till fastighetsverksamheten,
- 49 miljoner kronor netto till exploatering Nacka,
- 206 miljoner kronor netto till exploatering Nacka stad,
- 40 miljoner kronor till Valfärd skola,
- 6 miljoner kronor till Valfärd samhällsservice.

Återlämning av investeringsmedel:

- 312 miljoner kronor för projekt som inte längre är aktuella inom fastighetsverksamheten.

Fastighetsverksamheten

För projektering av en ny simhall i området vid Myrsjö idrottsplats i Boo avsätts 20 miljoner kronor.

För förnyelse av Stadshuset avsätts 6 miljoner kronor för ny inredning och utrustning.

14 miljoner kronor avsätts för fotbollsplan Porsmossen för projektering och anläggning av en 11-spelarplan med tillhörande parkering samt enklare toaletter.

För projektering av nytt ridhus i Velamsund avsätts 6,5 miljoner kronor.

För underhållsåtgärder som är planerade för 2022 avsätts 40 miljoner kronor, därutöver avsätts 5 miljoner kronor för fortsatt utveckling av förskolor och skolors utemiljöer samt 5 miljoner kronor för renovering av bostäder i kommunal regi.

Stavsborgsskolan ska rivas till förmån för en nybyggd skola. Under projektets genomförandetid behöver den befintliga verksamheten evakueras. Avsikten är att skapa en provisorisk lösning på nuvarande Strandparksskolan och tidigare Strandparkens förskola, 17,5 miljoner kronor avsätts för anpassning och renovering av Strandparksskolan.

För förvärv av byggnad för bilhall inom den kommunägda fastigheten Sicklaön 29:1 vid Utskogsvägen i Duvnäs Utskog avsätts 0,1 miljoner kronor.

Fastighetsverksamheten återlämnar medel för 16 tidigare beslutade investeringar, för projekt som inte längre är aktuella, en minskning på budgetramen med totalt 312 miljoner kronor, se bilaga 4b.

Exploatering Nacka

I tabellen nedan beskrivs förändringar i projekt inom exploateringsverksamheten.

För enheten exploatering Nacka är de största tillkommande investeringarna Orminge centrum samordningsprojekt. Projektet avser utbyggnad av allmänna anläggningar och ombyggnad och utveckling av bussgatan till effektiv och tillgänglig bytespunkt för kollektivtrafiken samt ökad tillgänglighet för gång- och cykeltrafik.

Projektet Älta centrumkvarter etapp A och B avser detaljplanering, fullständig projektering av allmän plats och förberedande utbyggnadsarbeten.

För år 2022 avsätts 20 miljoner kronor för stadsbyggnadsprojekt i tidigt skede. Projekt som startas upp löpande ska tilldelas en initial budget i samband med projektstart.

10 miljoner kronor avsätts för återköp av tomter i Kummelnäs.

DRIFTBUDGET, TUSENTALS KRONOR

Verksamhet (tkr)	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2019 T2	Förändring		Budget 2020			Skillnad budget 2019 och 2020	
				Volym	Satsning	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Kommunfullmäktige	-6 027	-6 487	-6 488	300	0	0	-6 187	-6 187	300	-4,6%
varav Revision	-2 511	-2 671	-2 671	0	0	0	-2 671	-2 671	0	0,0%
Kommunstyrelsen	-39 305	-40 930	-63 600	-10 100	-28 900	3 600	-83 530	-79 930	-39 000	95,3%
varav saneringskostnader	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%
Stadsledningskontoret	-30 025	-39 741	-45 736	3 600	0	13 500	-49 641	-36 141	3 600	-9,1%
varav stab	0	0	0	-16 400	0	1 500	-17 900	-16 400	-16 400	0,0%
Stöd och serviceenheter	-59 550	-59 550	-64 582	17 000	14 200	245 800	-274 150	-28 350	31 200	-52,4%
Enheten för bygg och anläggning	0	-6 800	-6 800	0	0	0	-6 800	-6 800	0	0,0%
Enheten för fastighetsförvaltning	39 000	26 800	6 800	-10 160	0	0	16 640	16 640	-10 160	-37,9%
Myndighets- och huvudmannaheter	0	0	-3 000	0	0	0	0	0	0	0,0%
Valfärd skola	10 000	10 300	-8 000	100	0	0	10 400	10 400	100	1,0%
Valfärd samhällsservice	3 000	8 900	-2 000	500	0	0	9 400	9 400	500	5,6%
Brandförsvär	-38 816	-39 819	-39 820	-1 034	0	0	-40 853	-40 853	-1 034	3,0%
Oförutsett	-15 000	-15 000	0	0	10 000	0	-5 000	-5 000	10 000	-66,7%
Summa	-136 723	-162 327	-233 226	206	-4 700	262 900	-429 720	-166 820	-4 494	2,8%

Exploatering Nacka stad

För enheten exploatering Nacka stad är de största tillkommande investeringarna:

- Mötesplats Nacka med överdäckning och bussterminal, arbete med detaljplanering, projektering samt upphandling av entreprenad.
- Skönviksvägens verksamhetsområde, allmänna anläggningar i området vid Skönviksvägen och Trafikplats Skvaltán. Projektets utbyggnad av ny vägförbindelse mellan Skönviksvägen och trafikplats Skvaltán är en förutsättning för att ersätta befintlig påfart till Värmdöleden från Vikdalsvägen och möjliggöra överdäckningen av Värmdöleden.

- Värmdövägen för bygghandlingsprojektering under 2019 till 2020. Målet för stadsbyggnadsprojektet är att anpassa del av Värmdövägen och Vikdalsvägen till den nya stadsmiljön i Nacka stad.

För stadsbyggnadsprojekt i tidigt skede avsätts 30 miljoner kronor år 2022. Detta sker för att projekt som startas upp löpande tilldelas en initial budget i samband med projektstart. Inga kapitalkostnader och driftkostnader redovisas på exploateringsprojekten. När exploateringsprojekt färdigställs övergår anläggningar till annan verksamhet som då får kapitalkostnader och driftkostnader.

TILLKOMMANDE INVESTERINGSMEDEL FASTIGHETSVERKSAMHETEN, TUSENTALS KRONOR

Projektname	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Projektering Myrsjö simhall	0	-2 000	-2 000	0	-20 000	-20 000	0	-22 000	-22 000
Inredning och utrustning i Nacka stadshus	0	0	0	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000
Fotbollsplan Porsmossen	0	-1 000	-1 000	0	-14 000	-14 000	0	-15 000	-15 000
Nytt ridhus Velamsund	0	0	0	0	-6 500	-6 500	0	-6 500	-6 500
Komponentutbyte 2022	0	0	0	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000
Anpassning och renovering Strandparksskolan	0	-16 000	-16 000	0	-17 500	-17 500	0	-33 500	-33 500
Förvärv bilhall Utskogsvägen	0	0	0	0	-100	-100	0	-100	-100
Summa	0	-19 000	-19 000	0	-114 100	-114 100	0	-133 100	-133 100

TILLKOMMANDE INVESTERINGSMEDEL ENHETEN FÖR EXPLOATERING NACKA, TUSENTALS KRONOR

Projektname	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Samordningsprojekt Orminge C, etapp 1-4	7 200	-208 082	-200 882	70 541	-64 740	5 801	77 741	-272 822	-195 081
Etapp A & B – Älta centrumkvarter	25 404	-76 321	-50 917	34 800	-46 300	-11 500	60 204	-122 621	-62 417
Beviljade projektmedel tidigt skede Nacka 2017-2022	0	-86 500	-86 500	0	-20 000	-20 000	0	-106 500	-106 500
Kocktorpsområdet	0	-2 000	-2 000	0	-7 100	-7 100	0	-9 100	-9 100
Orminge 1A Nybackakvarteret	223 250	-51 110	172 140	0	-5 800	-5 800	223 250	-56 910	166 340
Återköp tomt 1:1177 och 1:1178 i Kummelnäs	0	0	0	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000
Summa	255 854	-424 013	-168 159	105 341	-153 940	-48 599	361 195	-577 953	-216 758

TILLKOMMANDE INVESTERINGSMEDEL ENHETEN FÖR EXPLOATERING NACKA STAD, TUSENTALS KRONOR

Projektname	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Mötesplats Nacka [99924500]	20 000	-228 375	-208 375	55 000	-138 375	-83 375	75 000	-366 750	-291 750
Skönviksvägen	0	-37 028	-37 028	0	-59 396	-59 396	0	-96 424	-96 424
Värmdövägen [93100918]	0	-68 261	-68 261	0	-25 511	-25 511	0	-93 772	-93 772
Beviljade projektmedel tidigt skede Nacka stad 2017–2022	0	-106 500	-106 500	0	-30 000	-30 000	0	-136 500	-136 500
Nya Nacka Forum [99925500]	4 500	-4 883	-383	4 300	-7 117	-2 817	0	-12 000	-3 200
Sickla stationshus [93101067]	4 000	-4 000	0	250	-2 250	-2 000	0	-6 250	-2 000
Svindarsberg 1 [99926500]	401 500	-15 898	385 602	4 630	-5 962	-1 332	8 800	-21 860	384 270
Sickla Gillevägen/Planivägen [99924800]	2 593	-2 593	0	2 355	-2 850	-495	4 250	-5 443	-495
Birkaområdet [99926200]	2 955	-11 771	-8 816	4 500	-4 500	0	406 130	-16 271	-8 816
Svindarsviksskolan [93101418]	2 332	-2 332	0	1 368	-2 768	-1 400	4 948	-5 100	-1 400
Summa	437 880	-481 641	-43 761	72 403	-278 729	-206 326	499 128	-760 370	-250 087

TILLKOMMANDE INVESTERINGSMEDEL, VÄLFÄRD SKOLA, TUSENTALS KRONOR

Projektnamn	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Inventarier	0	0	0	0	-40 000	-40 000	0	-40 000	-40 000

TILLKOMMANDE INVESTERINGSMEDEL, VÄLFÄRD SAMHÄLLSSERVICE, TUSENTALS KRONOR

Projektnamn	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Inventarier	0	0	0	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000

Välfärd skola

För år 2022 får Välfärd skola medel på 40 miljoner kronor för inventarier, för att förbättra arbetsmiljön i skolans verksamheter bland annat nya elevmöbler, datorer, låssystem samt för anpassning och omställning av lokaler vid verksamhetsförändringar.

Välfärd samhällsservice

För åren 2020–2022 får Välfärd samhällsservice 6 miljoner kronor för möbler, tekniska hjälpmedel och larmsystem för att kunna utföra verksamhetens uppdrag på bästa sätt och av arbetsmiljöskäl.

ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDEN

Nackaföretag ska ha god tillgång till kompetens och Nackabor ska kunna ta del av arbetsmarknaden. Arbets- och företagsnämnden ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen, ensamkommande barn och unga, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Nämnden har även det samlade ansvaret för flyktingmottagandet.

NÄMNDENS FOKUSOMRÅDE 2020–2022

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Individanpassade insatser mot arbete och utbildning skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.*

Arbete för att nå målet

För att minska andelen vuxna biståndsmottagare prioriteras den snabbaste vägen till egen försörjning genom effektiva arbetsmarknadsinsatser.

Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ökar, vilket är oroväckande och bör tas på allvar. En analys pågår och kommer att redovisas hösten 2019. Samtidigt inleds ett arbete med att erbjuda hembesök till samtliga nya hushåll som söker ekonomiskt bistånd.

Genom samordningsförbundet VärNa genomförs aktiviteter för att stärka individer med särskilda behov och långa perioder i försörjningsstöd så att de ska uppnå egen försörjning. Under 2019 har projektet Hälsa och etablering startats, det vänder sig till nyanlända med ohälsa eller funktionsvariationer.

Sedan 2018 har ett bosöksstöd utvecklats för att öka möjligheterna för nyanlända att hitta eget boende. Det har resulterat i att 95 procent av de nyanlända, som skulle flytta från sin genomgångsbostad under januari-augusti 2019, har hittat eget boende. Stödet sker i samverkan med civilsamhället vilket bidragit till framgången. Bosöksstödet finansieras främst av medel från länsstyrelsen i två projekt. För att stödet ska kunna fortsätta efter projektens slut, december 2019 respektive mars 2020, behöver det implementeras i ordinarie verksamhet.

BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Egen försörjning är en vinst för alla. Kommunen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser.*

Arbete för att nå målet

Elever inom svenska för invandrare (sfi) som senast terminen efter kursstart når godkänt betyg uppgår till 42 procent, samma nivå som föregående mätperiod. Inför 2019 höjdes målnivån till 60 procent, vilket hittills inte uppnåtts. En viktig parameter för att förbättra måluppfyllelsen är att fortsatt

minska andelen studieavbrott. Under hösten 2019 görs en fördjupad uppföljning hos anordnarna om vad som orsakar avbrotten. Resultatet redovisas i februari 2020.

Nämnden har beslutat om flera förändringar av sfi med start från 1 september 2019: ersättningsmodellen förändras, huvudmannen tar över nivåplaceringen, det blir en större andel behöriga och legitimerade lärare samt att krav på undervisning i separata studievägar införs. Åtgärderna förväntas på sikt leda till färre studieavbrott och öka andelen godkända betyg.

Under de senaste åren har andelen kunder i behov av arbetsmarknadsinsatser minskat med drygt 300 personer, en minskning på knappt 30 procent. Den förändrade efterfrågan beror främst på att antalet anvisade nyanlända till kommunen har minskat samt att utflyttningen från kommunen är fortsatt hög. Insatsen språk- och arbetsintroduktion har minskat med 52 procent. Av de kunder som avslutat en arbetsmarknadsinsats under 2019 klarar 72 procent sin försörjning utan ekonomiskt bistånd, och trenden är positiv. Målnivån för 2020 föreslås vara oförändrad.

ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Nyanlända Nackabors bostäder finns i alla kommundelar. Kommunen skapar möjligheter till språkutveckling, integration och arbete i samspel med andra aktörer.*

Arbete för att nå målet

Matchningen mellan nyanlända flyktingar och tillgängliga bostäder utförs i samarbete mellan etableringsenheten och enheten för fastighetsförvaltning. Både vid matchningen och utvecklingen av bostadsbeståndet, säkerställs att de nyanländas bostäder är fortsatt spridda över hela kommunen för bästa möjliga integration.

Under september var arbetslösheten bland utrikesfödda i Nacka 10,7 procent. Trenden är positiv trots motsatta signaler från andra kommuner i regionen. Att arbetsmarknaden förväntas mattas av i kombination med att fler nyanlända har låg utbildningsnivå, gör att målsättningen utmanas.

STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Nacka kommun växer. Kommunen skapar förutsättningar för arbets sökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens.*

Arbete för att nå målet

Det är få ungdomar i Nacka som går utan sysselsättning. Det beror bland annat på ett bra förebyggande arbete som görs tillsammans med gymnasieskolorna. Arbetet med uppsökande verksamhet i kombination med individuella insatser fortgår.

Nackas vuxenutbildning har mycket stabila och goda resultat i jämförelse med många andra kommuner. Cirka 90 procent når målnivån med lägst godkänt betyg. Förstärkt kvalitetsuppföljning och fortsatt verksamhets- och utbudsutveckling ska bidra till att resultaten höjs ytterligare.

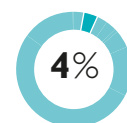
FRAMÅTBlick 2040

Grundprincipen är att behovet av ekonomiskt bistånd, vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser stämmer överens med antalet medborgare utom vid stor flyktinginvandring. Den pågående reformen av Arbetsförmedlingen medför ett undantag från denna princip. Det kommunala insatsbehovet för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden väntas därmed öka under en obestämmd framtid, med därtill kopplade kostnader. Vid lågkonjunktur förstärks effekten. En möjlig lösning är en ny finansieringsmodell där kommuner erhåller statsbidrag för arbetsmarknadsinsatser.

Det ökande kompetensbehovet i samband med kommande stora pensionsavgångar kan också påverka efterfrågan av arbetskraft. Automatisering och artificiell intelligens (AI) kan bromsa ökningen, men livslångt lärande med hjälp av vuxenutbildning är en viktig nyckel till fortsatt hög tillväxt i Nacka. Det säkerhetspolitiska läget och klimatförändringarna förväntas medföra tätare flyktingvågor. Sannolikt inträffar nästa flyktingvåg till Europa inom en tioårsperiod. Trots att flyktingmottagandet är och har varit en stor utmaning, har kommunen goda resultat när det gäller att bosätta och stötta nyanlända i egen försörjning. Dokumentation av lärdomar och kompetensöverföring ökar beredskapen för framtida insatser.

RESURSFÖRDELNING

Arbets- och företagsnämnden tilldelas 239,9 miljoner kronor för 2020, vilket är en minskning med 6,0 miljoner kronor, eller 2,5 procent jämfört med budgeten för 2019.

240
MILJONER
KRONOR

Under 2020 justeras arbets- och företagsnämndens budget för förändrade volymer med totalt -7,9 miljoner kronor och satsningar för 1,9 miljoner kronor. I samband med ramändet gavs nämnden 1,5 miljoner kronor för volymförändringar.

Volymerna justeras ytterligare jämfört med ramändet:

- Ökad ram för grundläggande vuxenutbildning 1,1 miljoner kronor.
- Minskad volym för gymnasial vuxenutbildning 4,2 miljoner kronor.
- Minskad volym för jobbpeng 1,8 miljoner kronor.
- Arbetsmarknad övrigt minskas också med 4,5 miljoner kronor.

Nämnden tillförs medel för satsningar på digitalisering 0,5 miljoner kronor och för att göra hembesök 1,4 miljoner kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2020–2022.

DRIFTBUDGET, TUSENTALS KRONOR

Verksamhet (tkr)	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2019 T2	Förändring		Budget 2020			Skillnad budget 2019 och 2020	
				Volym	Satsning	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Grundläggande vuxenutbildning, check	-6 228	-8 134	-8 133	706	0	1 895	-9 323	-7 428	706	-8,7%
Gymnasial vuxenutbildning, check	-40 506	-38 701	-38 701	991	0	20 642	-58 352	-37 710	991	-2,6%
Svenska för invandrare, check	-12 997	-12 781	-13 281	-83	0	821	-13 685	-12 864	-83	0,6%
Arbetsmarknadsinsatser, check	-28 043	-28 006	-19 506	8 727	0	0	-19 279	-19 279	8 727	-31,2%
Arbetsmarknad, övrigt	-31 792	-31 792	-22 792	4 500	0	0	-27 292	-27 292	4 500	-14,2%
Samhällsorientering, kundval	-3 215	-996	-996	0	0	0	-996	-996	0	0,0%
Myndighet och huvudmannauppgifter	-38 150	-41 855	-44 755	2 085	-1 900	10 291	-51 961	-41 670	185	-0,4%
Nämnd	-758	-834	-834	-983	0	0	-1 817	-1 817	-983	117,9%
Ekonomiskt bistånd	-71 889	-80 604	-84 204	-6 189	0	470	-87 263	-86 793	-6 189	7,7%
Ensamkommande barn	0	-2 515	-2 515	2 049	0	23 492	-23 958	-466	2 049	-81,5%
Nyanlända – flyktingar	51 584	19 311	27 311	-5 569	0	22 681	-8 939	13 742	-5 569	-28,8%
Nyanlända flyktingar – bostadsförsörjning	0	-18 993	-21 933	1 704	0	20 433	-37 722	-17 289	1 704	-9,0%
Summa	-181 993	-245 900	-230 339	7 938	-1 900	100 725	-340 587	-239 862	6 038	-2,5%

FRITIDSNÄMNDEN

Fritidsnämnden ansvarar för stöd till idrotts- och fritidsföreningar, idrottsanläggningar, fritidsgårdar, öppen verksamhet och verksamhet för unga på skollov. Nämnden ansvarar för mål, finansiering, uppföljning samt bevakar behovet av fritidsanläggningar och fastställer principer för upplåtelse av dessa. I uppdraget ingår även att följa utvecklingen inom fritidsområdet och att verka för ett varierat fritidsutbud. Nämnden ska arbeta för att Nackaborna får information om fritidsutbudet.

NÄMNDENS FOKUSOMRÅDE 2020–2022

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Fritidsanläggningarna är välbesökta. Avgifter ska anpassas utifrån barns och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är flexibla och samutnyttjas.*

Arbete för att nå målet

Fritidsverksamheterna ska bedrivas resurseffektivt. De lokaler och ytor som finns ska nyttjas effektivt. Nya anläggningar ska utrustas så att de kan användas på ett flexibelt sätt för att möta olika behov. När nya anläggningar planeras ska föreningslivets kunskaper, erfarenheter och förslag beaktas.

När lokaler för fritidsgårdar lokaliseras ihop med andra verksamheter ska nya samverkansformer utvecklas.

Anpassade taxor och avgifter är viktiga för att alla barn och unga i kommunen ska ha möjlighet att ta del av fritidsutbudet, ett exempel är kolloavgiften som är inkomstbaserad.

För att uppmärksamma det ideella arbete som föreningslivet gör arrangeras en föreningsgala, där gott ledarskap och förtjänstfulla insatser premieras. Varje år bjuds även Nackas föreningar in till frukostmingel med aktuella teman.

BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Fritidsutbudet ska stimulera till fysisk aktivitet för alla. Fritidsutbudet utvecklas genom Nackaborna och medborgarnas delaktighet.*

Arbete för att nå målet

Fritidsnämndens bidrag till föreningslivet är utformat för att stötta ett så brett och varierat utbud som möjligt för Nackas barn och unga. Detta görs bland annat genom det kommunala lokala aktivitetsstödet och genom att upplåta anläggningar till subventionerad taxa.

Nämnden ska också verka för ökad tillgänglighet och jämställdhet inom all fritidsverksamhet som erhåller någon form av kommunal finansiering. Verksamheter ska ge medlemmar, besökare och deltagare möjlighet att delta i demokratiska processer.

På fritiden ska alla ha möjlighet att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. Barn, ungdomar och personer med funktionsvariationer prioriteras vid fördelning av träningstider. Genom överenskommelser med föreningar ska nämnden skapa möjlighet till öppna verksamheter utan krav på prestation eller medlemskap för att stimulera barn och unga till aktivitet.

I samarbete med En Frisk generation verkar kommunen för att stimulera familjer och barn till ökad fysisk aktivitet och till att engagera sig i föreningslivet. Projektet går in på sitt andra år och ska utvärderas inför en eventuell fortsättning.

Nämnden ska bjuda in föreningar, ungdomar och allmänhet till dialog om vilka insatser som kan behövas för att fritidsutbudet ska utvecklas. Föreningar som nyttjar kommunens idrottsanläggningar ska bjudas in till anläggningsråd.

Kommunen ska även underlätta för elitsatsningar på seniornivå.

ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Det ska finnas attraktiva, välskötta och lättillgängliga fritidsanläggningar. Det ska finnas ett rikt utbud av platser för organiserad och egen fritidsaktivitet. Skötseln av fritidsanläggningarna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.*

Arbete för att nå målet

Kommunen växer och det är en utmaning att möta de nya och ökade behov som befolkningstillväxten medför. Den aktualiserade kapacitetsutredningen kartlägger beslutade, planerade och möjliga anläggningar, vilket är utgångspunkten i nämndens långtidsplanering. Att säkerställa behovet av idrottsanläggningar och ytor för fritidsaktiviteter när kommunen växer är fortsatt prioriterat. Ytterligare kapacitet skapas när nya fotbollsplaner byggs och planer på parkmark görs tillgängliga för föreningslivet. Nya Näckenbadet och multihallen i Fisksätra är exempel på andra planerade anläggningar.

I fritidsnämndens öppna verksamheter och i samarbete med natur- och trafiknämnden skapas goda förutsättningar för egen fysisk aktivitet och rekreation.

Kommunen ska löpande vidareutveckla befintliga anläggningar i dialog med föreningslivet. Anläggningar och lokaler för idrott och fritid ska i möjligaste mån finnas nära bostaden och i anslutning till skolor. De anläggningar och lokaler där verksamheten bedrivs ska vara välskötta och drivas på ett sätt som bidrar till låg klimatpåverkan.

Fritidsnämndens skötselplan för drift och underhåll av konstgräsplaner uppdateras löpande. Skötselplanen är framtagen för att maximera planernas livslängd och minimera risken för utsläpp av mikroplaster.

STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT**NÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE**

Fritidsverksamhetens utförare är flexibla, innovativ och utvecklas i takt med ny och ökad efterfrågan av aktiviteter. För utveckling av fritidsutbudet sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt.

Arbete för att nå målet

Tillsammans med föreningslivet och andra kommuner i regionen, ska nämnden samverka kring anläggningar för mindre och ytkrävande idrotter samt kring satsningar på verksamhet för personer med funktionsvariationer.

Nämnden gör överenskommelser med föreningar som bedriver fritidsverksamhet för personer med funktionsvariation, både inom kommunen och i närliggande kommuner. Kommunen ingår i ett regionalt nätverk som vartannat år arrangerar minfritid.nu, en fritidsmässa för personer med funktionsvariation.

Fritidsgårdar, träffpunkter och öppna mötesplatser ska erbjuda möjlighet till personlig utveckling och delaktighet. Tillsammans med det organiserade föreningslivet bidrar de till ett hållbart Nacka.

Genom att erbjuda föreningslivet möjlighet att bli "Utmärkt förening" stimulerar nämnden föreningarna att stärka kvaliteten i sin verksamhet och att arbeta med värdegrundsfrågor. Varje höst genomförs föreningsledardagar för att stimulera lärande, nätverkande och ett hållbart föreningsliv.

Nacka fortsätter att ingå i olika nationella och regionala samverkans- och utvecklingsprojekt. Som en av 14 pilotkommuner ingår Nacka som utvecklingsresurs i ett samarbete om en ny digital tjänst för bokning och bidrag koordinerat av SKL. Tjänsten förväntas effektivisera och öka samverkan mellan processer och förenkla för Nackaborna att boka lokaler och söka olika stöd och bidrag.

FRAMÅTBLICK 2040

Nacka expanderar kraftigt under kommande år, kommunens fritidsutbud och anläggningskapacitet behöver växa och

utvecklas i takt med ökad efterfrågan och nya behov. En utmaning är att möta föreningarnas och allmänhetens behov av anläggningar och ytor för fritidsaktiviteter. Befintliga och nya anläggningar måste utvecklas så att de kan nyttjas så flexibelt och resurseffektivt som möjligt.

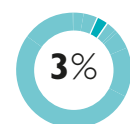
I flera kommundelar kan samlokalisering av olika anläggningar innebära att lokala sportcentrum skapas. Det ger barn och ungdomar möjlighet till idrott i sitt närområde. När fler aktiviteter pågår samtidigt i angränsande anläggningar skapas mötesplatser som stimulerar till gemenskap. Geografisk samordning av anläggningar bidrar till synergier där skötsel och drift sker mer resurseffektivt.

En utmaning är att nå dem som idag inte tar del av utbudet, en annan är att tillvarata flickors och pojks fritidsintressen i lika hög grad.

RESURSFÖRDELNING

Fritidsnämnden tilldelas 166,2 miljoner kronor för 2020, vilket är en minskning med 0,8 miljoner kronor eller 0,5 procent jämfört med 2019. Minskningen beror till största delen på minskade hyreskostnader utifrån när tillkommande anläggningar tas i bruk.

Under 2020 får fritidsnämnden ytterligare 3 miljoner kronor för tillkommande volymer. Minskade kostnader för anläggningar medför att budgeten minskar med 1,8 miljoner kronor. En neddragning av fritidsverksamhet ska genomföras med 2 miljoner kronor.

166
MILJONER
KRONOR

Investeringar

För 2020–2022 avsätts 6 miljoner kronor för fritidsnämnden, fördelat på 2 miljoner kronor per år för verksamhetsinventarier exempelvis gymnastikutrustning, fotbollsmål, basketstolpar och stavhoppsmattor.

DRIFTBUDGET, TUSENTALS KRONOR

Verksamhet (tkr)	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2019 T2	Förändring		Budget 2020			Skillnad budget 2019 och 2020	
				Volym	Satsning	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Verksamhet	-35 088	-35 623	-35 623	1 790	0	1 500	-35 333	-33 833	1 790	-5,0%
Fritidsanläggningar hyra/drift	-110 184	-121 204	-116 204	-1 572	0	9 500	-132 276	-122 776	-1 572	1,3%
Nämnd och nämndstöd	-1 162	-1 162	-912	80	0	0	-1 082	-1 082	80	-6,9%
Myndighet & Huvudmanna	-9 016	-9 060	-7 810	500	0	0	-8 560	-8 560	500	-5,5%
Summa	-155 449	-167 048	-160 549	798	0	11 000	-177 250	-166 250	798	-0,5%

TILLKOMMANDE INVESTERINGSMEDEL, FRITIDSNÄMNDEN, TUSENTALS KRONOR

Projekt namn	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Inventarier	0	0	0	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000

KULTURNÄMNDEN

Kulturnämnden ansvarar för finansiering och uppföljning av kulturverksamheter – bland annat bibliotek, kulturhus, museer och kulturskolor. Nämnden ger stöd till kulturlivet och förutsättningar för tillgängliggörande av offentlig konst och kulturarv. Barn, unga och personer med funktionshinder är prioriterade målgrupper. Kulturnämnden har i uppdrag att underhålla och utveckla funktionella anläggningar och platser för kulturverksamhet, bevaka gestaltning och föra dialog med kulturaktörer och Nackabor.

NÄMNDENS FOKUSOMRÅDE 2020–2022

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Kulturverksamheterna håller hög kvalitet. Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är flexibla, tillgängliga för alla och samutnyttjas.*

Arbete för att nå målet

Effektivt nyttjande av lokaler som används för kulturverksamhet är en framgångsfaktor. Nämnden strävar efter att avgiftsbelagda verksamheter ska vara anpassade så att alla barn och unga ges likvärdiga möjligheter att ta del av kulturutbudet. Nämnden ska stimulera kompetens- och kvalitetshöjande insatser inom verksamheterna. Vid upphandlingar och auktionering ställs kvalitetskrav. Genom systematiska utvärderingar och tydliga uppföljningar av verksamheterna säkerställs hög kvalitet. Vid ny- och ombyggnation av välfärdsfastigheter sker samverkan mellan olika kommunala verksamheter och externa aktörer för att skapa resurseffektivt nyttjande av lokaler. Nya lokaler planeras för Älta Kulturknut, Älta bibliotek, Fisksätra folkets hus och för flexibla kulturlokaler i centrala Nacka. Den framtida utvecklingen av Nacka aula ska utredas.

BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla. Kulturutbudet utvecklas genom Nackabornas delaktighet och utifrån deras förutsättningar och intressen. Biblioteken stimulerar och bidrar till läslust, bildning och livslångt lärande.*

Arbete för att nå målet

Museernas kulturutbud ska bli mer attraktivt och tillgängligt för alla genom utökade öppettider och mer fokus på att nå barn och unga. Genom kundundersökningar förs dialog med Nackabor som tar del av kulturutbudet. På så sätt ska nya

metoder utformas och prövas för att ytterligare tillgängliggöra kulturen och utveckla utbudet. Utveckling, samnyttjande och effektiviseringar av lokaler är nödvändigt. Nya kommunala skolor bör därför utformas med möjlighet för kulturanordnare att samnyttja lokalerna utanför skoltid.

Genom det utökade kundvalet har fler aktörer möjlighet att etablera kulturkursverksamhet i Nacka, vilket förväntas bidra till ett ökat utbud av kulturkurser för barn i hela kommunen.

Genom ökad kommunikation om projektstödet för utveckling och innovation ska fler kulturskolor stimuleras att söka medel som leder till att fler barn och unga med funktionsvariationer deltar i verksamheten.

Fler aktörer ska stimuleras att anordna lovkurser för barn och ungdomar i åldern 6–19 år samt för unga i gymnasie-särskola upp till 20 år.

Möjlighet att söka kulturstöd skapar förutsättningar för olika kulturaktörer att bidra till ett attraktivt och tillgängligt kulturutbud. Projekt och verksamheter som genomförs i samverkan och har bred finansiering prioriteras.

ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Bibliotek, kulturhus, museer och kulturella arenor är öppna mötesplatser som bidrar till ett levande och hållbart samhälle. Kulturarvet och den offentliga konsten utvecklas, bevaras och berikar. Kulturverksamheterna bidrar till låg klimat- och miljöpåverkan.*

Arbete för att nå målet

Nya aktiviteter och insatser utvecklas för att tillgängliggöra offentlig konst och kulturarv. Utökade öppettider och avgiftsfria guidade visningar samt annan kommunikation ska inspirera fler Nackabor att ta del av den offentliga konsten samt locka besökare till museerna. Biblioteken erbjuder en innovationspott för att stimulera till utveckling av verksamheten.

Fisksätra folkets hus flyttas till en nybyggd ersättningslokal och planering för nya permanenta lokaler påbörjas.

Planeringen av ett kultur- och fritidskvarter i nya Älta centrum fortsätter. Dieselverkstaden kommer att byggas om för att utveckla lokalerna för både kulturhus och bibliotek. Arbetet med ”Meröppet bibliotek” fortsätter och fördjupas.

Tillsammans med kulturanordnare ska nämnden ta fram förslag på åtgärder för att bidra till begränsad klimatpåverkan i linje med Nackas miljöprogram 2016–2030. All scenbelysning i Kulturhuset Dieselverkstaden kommer att bytas ut i enlighet med ny miljölagstiftning.

STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT**NÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE**

Innovation och mångfald används för att nya kulturverksamheter startas och utvecklas i takt med ökad efterfrågan och nya behov. För att kulturutbudet ska utvecklas sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt. Kulturen ska bidra till tillväxt och utveckling.

Arbete för att nå målet

Kulturverksamheterna stimuleras att samverka regionalt, nationellt och internationellt för att utveckla nya mötesplatser och arenor för ett kreativt och innovativt kulturliv.

I upphandlingar av kulturverksamhet efterfrågas förslag på innovativ och nyskapande verksamhet. Innovationspotter och särskilda stöd prövas för att stimulera till nytänkande och målgruppsanpassning av verksamheter.

FRAMÅTBlick 2040

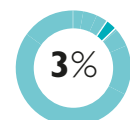
Nacka expanderar kraftigt kommande år. Stadsutvecklingen och den medföljande befolkningsökningen utmanar och skapar nya möjligheter för Nackas kulturliv. När fler Nackabor ska nyttja kommunens anläggningar för kulturverksamhet ska tillgängliga lokaler användas så effektivt som möjligt.

Ökad digitalisering gör att Nackaborna förväntar sig hög tillgänglighet till kulturlivet. Att erbjuda dialog och kommunikation via digitala plattformar är en möjlighet att nå ut till Nackaborna. Den prognostiserade befolkningsökningen innebär att antalet seniorer och barn och unga kommer

att öka. Kulturverksamheter behöver därmed erbjuda ett kulturutbud som är attraktivt för flera målgrupper. Med migrationen och den ökande mångfalden följer att framtidens Nackabor har andra krav på kulturutbudet. Utmaningen blir att möta dessa förväntningar.

RESURSFÖRDELNING

Kulturnämnden tilldelas 142,7 miljoner kronor för 2020, vilket är en ökning med 1,8 miljoner kronor eller 1,3 procent jämfört med 2019.

143
MILJONER
KRONOR

Under 2020 får kulturnämnden ytterligare 1,4 miljoner kronor för tillkommande volymer. Jämfört med ramändet görs en minskning av volymen med 1,2 miljoner kronor för kulturskolan samt lägre lokalkostnader för främst Dieselverkstan vilket medför en minskning av budgetramen med 1 miljon kronor.

Inom ramen för kulturskolan införs en ny check och avgifterna minskas vilket medför en ökad budgetram med 0,4 miljoner kronor.

Investeringar

2020–2022 avsätts 3 miljoner kronor för kulturnämnden, fördelat på 1 miljon kronor per år för verksamhetsinventarier som möbler, ljud- och ljusutrustningar, mobila teknikenheter och hörslingor.

DRIFTBUDGET, TUSENTALS KRONOR

Verksamhet (tkr)	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2019 T2	Förändring		Budget 2020			Skillnad budget 2019 och 2020	
				Volym	Satsning	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Kulturverksamhet	-44 134	-44 834	-44 834	-460	0	0	-45 294	-45 294	-460	1,0%
Kundval/check	-42 770	-43 650	-42 150	800	-400	12 798	-56 048	-43 250	400	-0,9%
Anläggningar	-42 054	-42 514	-41 864	-1 830	0	0	-44 344	-44 344	-1 830	4,3%
Nämnd och nämndstöd	-1 158	-1 158	-1 108	80	0	0	-1 078	-1 078	80	-6,9%
Myndighet & Huvudmann	-8 670	-8 714	-7 714	0	0	0	-8 714	-8 714	0	0,0%
Summa	-138 786	-140 869	-137 670	-1 410	-400	12 798	-155 477	-142 679	-1 810	1,3%

TILLKOMMANDE INVESTERINGSMEDEL, KULTURNÄMNDEN, TUSENTALS KRONOR

Projekt/namn	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Inventarier	0	0	0	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	-3 000

MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdena. Detta innebär bland annat att upprätta förslag till detalj- och fastighetsplaner, att bevaka och besluta i miljö- och hälsoskyddsfrågor och att pröva ansökningar om bygglov.

NÄMNDENS FOKUSOMRÅDE 2020–2022

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA

NÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE

Avgiftsbelagda verksamheter ska vara självfinansierade. Taxor ska vara på lägsta möjliga nivå och påverkbara. Vid detaljplanering ska kommunens markinnehav nyttjas affärsmässigt och nya välfärdsfastigheter (skolor, äldreboende, idrotts- och kulturbyggnader etc) ska vara finansierade.

Arbete för att nå målet

Målsättningen är att avgiftsbelagda verksamheter ska vara helt självfinansierade. I praktiken behöver vissa områden, framförallt inom miljöverksamheten, delfinansiering av skattemedel för att säkra kostnadstäckning. Målsättningen är att graden av självfinansiering ska öka över tid. De taxor som nämnden ansvarar för ska vara på lägst möjliga nivå, och om möjligt, påverkbara. Miljötillsynen är ett exempel, där bedömningar i samband med tillsynsbesök kan leda till att den årliga avgiften sänks. På så sätt kan verksamhetsutövare påverka avgiften.

Äldre detaljplaner som har mist sin aktualitet kan behöva moderniseras. De viktigaste åtgärderna handlar om att hantera planstridigheter och fel som uppkommit på grund av förändrad lagstiftning eller nya förutsättningar. Vidare finns önskemål att ta bort begränsningar när det gäller tomtindelning eller antalet lägenheter i villor för att göra det möjligt att skapa fler bostäder.

Detaljplanläggningen ska stödja ett affärsmässigt nyttjande av kommunens mark. Med affärsmässigt menas att markförsäljningar ska ge så stora intäkter som möjligt givet kommunens aktuella mål för området. Det kan handla om byggnadernas utformning, uppförande av parker eller skolor och fritidsanläggningar. Den största potentialen att effektivisera inom stadsutvecklingen är tydligare styrning av exploateringsekonomi och mer tidseffektiv myndighetsutövning. Ett sådant arbete pågår sedan en tid tillbaka.

BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA

NÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE

Nacka utvecklas med hög kvalitet, stor variation och i samklang med Nackabornas intressen. Framtagna detaljplaner stödjer en utveckling av bostäder, infrastruktur och näringslivet i Nacka. Nackaborna är delaktiga i stadsutvecklingsprocessen. Myndighetsutövningen är effektiv, rättssäker, serviceinriktad och kundorienterad.

Arbete för att nå målet

Det är viktigt att korta handläggningstiderna inom nämndens ansvarsområde för måluppfyllelsen av byggandet av bostäder och arbetsplatser. Det gäller inom plan- och fastighetsområdet samt bygglov. Handläggningstiderna för planbesked och ansökan om bygglov har minskat under 2019. Mönstret i ärendeinflödet på bygglov har förändrats med fler mindre ärenden. Den nya lagstiftningen, som föreskriver att återkoppling ska ges inom tre veckor från dess att ett ärende har inkommit, påverkar den totala handläggningstiden negativt. Nya ärenden behöver hanteras för att undvika reduktion av avgifter. Därmed kan äldre ärenden få längre väntetid, vilket skiljer sig från tidigare då gamla ärenden kunde hanteras klart innan nyinkomna ärenden prioriterades.

Den totala handläggningstiden för fastighetsbildning har däremot ökat. Handläggningstiden kan delas upp i kötid och faktisk handläggningstid. Ökningen är på den delen av indikatorn som motsvaras av kötid. Den faktiska handläggningstiden har minskat, vilket tyder på högre effektivitet i de ärenden som handläggs. Lantmäterienheten prioriterar planer som behövs för bostadsbyggande med målsättningen att handläggningstiden för fastighetsbildning inte ska påverka byggandet.

Myndighetsutövningen ska vara effektiv, rättssäker, serviceinriktad och kundorienterad. Nöjd-Kund-Index (NKI) följer upp kundnöjdhet och möjliggör jämförelser både med andra kommuner och branscher samt utvecklingen över tid. Nacka kommun deltar bland annat i servicemätningen Insikt men även andra mätningar genomförs löpande.

Inom flera verksamhetsområden har handlingsplaner tagits fram och förbättringsarbete pågår. Under 2020–2022 görs satsningar på tjänstedesign, vilket innebär att kunden involveras när tjänsten utformas. Bygglovsenheten har tagit fram en rad åtgärder för att förbättra kundnöjdheten och flera enheter står på tur. Trenden överlag är positiv på de NKI som mäts.

ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA

NÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE

Genom stadsutvecklingen skapas samband och offentliga rum som är attraktiva och trygga. Nackaborna har god tillgång till parker, grönområden och natur. Den negativa påverkan på miljön minskar.

Arbete för att nå målet

Översiktsplanen ”Hållbar framtid i Nacka” redogör för kommunens syn på en långsiktigt hållbar utveckling. Nacka ska vara en attraktiv, växande och långsiktigt hållbar kommun. Planen stödjer utvecklingen mot målen och skapar förutsättningar för en god miljö och ett rikt socialt liv för alla som bor i kommunen.

En grund för välbefinnande är att människor upplever att miljön är trygg och säker att vistas i. Medborgarundersök-

ningen följer faktorn trygghet som tillsammans med bostäder identifierats som prioriterade fokusområden.

Kommunens senaste bullerkartläggning visar att 88 procent av Nackas befolkningen bor i bostäder med god ljudmiljö inomhus. Då all ny bebyggelse ska uppfylla kraven för god ljudmiljö inomhus kommer en förbättring av den totala andelen att ske i takt med stadsutvecklingen.

Sedan år 2000 finns ett gemensamt regelverk inom EU, vattendirektivet. Det ska säkra god vattenkvalitet i Europas yt- och grundvatten. Nacka uppnår ännu inte målet om god ekologisk och kemisk status på alla vatten. På uppdrag av miljö- och stadsbyggnadsnämnden drivs sedan flera år ett projekt med målsättningen att nå god vattenstatus för kommunens vattenförekomster samt att insjöarnas vatten inte ska försämrats.

Övergödning och påverkan av miljögifter är de största problemen i kommunens kustvatten. Flera vattenområden uppnår inte heller god kemisk status. Avloppsvatten från anläggningar med dålig rening bidrar till övergödning i sjöar och kustvatten. Det är ett av skälen till att det kommunala VA-nätet i kommunens förnyelseområden byggs ut. Dessutom följer nämnden utvecklingen av antalet enskilda avlopp som en indikator. Miljöenheten följer utvecklingen och kräver påkoppling till kommunalt avlopp där så är möjligt.

STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT

Nacka utvecklas tillsammans med nackabor och näringsliv. Detaljplaner tas fram i en takt som stödjer målen om 20 000 nya bostäder och 15 000 nya arbetsplatser fram till år 2030. Framkomligheten i samhällsplaneringen bevakas. Detaljplaner tas även fram för att möjliggöra ny infrastruktur och god tillgång till kollektivtrafik.

Arbete för att nå målet

För att nå de övergripande målen om nya bostäder och arbetsplatser fram till år 2030 krävs högt tempo i planering och bostadsbyggande. Varje enskild plan behöver sättas i relation till övergripande fysisk planering och mål. Utifrån den strategiska planeringen avgörs när och vilka stadsbyggnadsprojekt som ska påbörjas. Ett stort antal nya detaljplaner tas fram i en takt som stödjer målet.

I tunnelbaneavtalet finns även ett delmål om att 8 200 bostäder ska ha färdigställts på västra Sicklaön senast år 2025. Utifrån gällande genomförandeplanering och tidplanerna i de enskilda stadsbyggnadsprojekten, är bedömningen att det under rådande marknadsläge blir utmanande att nå målet.

Det faktiska antalet färdigställda bostäder per år följs upp av kommunstyrelsen. Under de senaste åren har en avmattning i stadsbyggnadssektorn skett, vilket påverkar tempot.

För att målet om arbetsplatser ska nås behöver förutsättningar för nya verksamheter finnas i kommande detaljplaner. Det bör noteras att det inte endast är genomförandet av detaljplaner som gör att nya arbetsplatser tillkommer. I den övergripande planeringen pågår arbete för att utveckla uppföljningen av yta för verksamhet och beräkning av antal tillkommande arbetsplatser.

FRAMÅTBlick 2040

För att öka förutsättningarna för Nacka att uppnå målen om nya arbetsplatser och bostäder till 2030 finns ett behov av att ytterligare bygga och positionera varumärket Nacka. Nacka kommun växer och utvecklas men i nuläget sker en inbromsning av nyproduktion för bostadsmarknaden i stort.

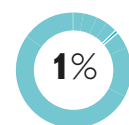
Nacka ska växa till cirka 134 000 invånare år 2030 – utan att kontorsorganisationen växer. För att klara tillväxten behöver kommunen utveckla en organisation som skapar maximalt värde för skattepengarna, samtidigt som målen om bästa utveckling för alla, attraktiva livsmiljöer i hela Nacka och stark och balanserad tillväxt uppnås. En utmaning är att säkra kostnadstäckning och fortlöpande balansera behovet av resurser och kompetenser med takten i planering och genomförande.

Genomförande och planering av nya bostäder arbetsplatser, parker, välfärdsfastigheter samt utbyggd infrastruktur fortsätter. Det är mycket viktigt att planeringen och utbyggnaden av välfärdsfastigheter synkroniseras med stadsutvecklingen i stort.

RESURSFÖRDELNING

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tilldelas 33,0 miljoner kronor 2020, vilket är en ökning med 0,2 miljoner kronor eller 0,5 procent jämfört med 2019.

Under 2020 får miljö- och stadsbyggnadsnämnden 0,15 miljoner kronor för projektmedel.

33
MILJONER
KRONOR

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel 2020–2022.

DRIFTBUDGET, TUSENTALS KRONOR

Verksamhet (tkr)	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2019 T2	Förändring		Budget 2020			Skillnad budget 2019 och 2020	
				Volym	Satsning	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Projekt	0	-2 698	-2 448	0	-150	0	-2 848	-2 848	-150	5,6%
Myndighet & Huvudmanna	0	-27 723	-34 823	0	0	0	-27 723	-27 723	0	0,0%
Nämnd och nämndstöd	0	-2 456	-2 706	0	0	0	-2 456	-2 456	0	0,0%
Summa	0	-32 876	-39 977	0	-150	0	-33 026	-33 026	-150	0,5%

NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN

Natur- och trafiknämnden ansvarar för att gemensamma utrymmen på vägar, gator, parker och naturmark är tillgängliga för allmänheten. Nämnden arbetar med drift- och underhålls-åtgärder, reinvesteringar och nyinvesteringar samt kravställande på nyanläggningar.

NÄMNDENS FOKUSOMRÅDE 2020–2022

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Skötsel och investeringar genomförs i rätt tid till rätt kostnad.*

Arbete för att nå målet

Natur- och trafiknämnden arbetar för att nämndens andel av kommunens kostnader ska ligga kvar på dagens nivå på cirka 5 procent.

Den största förändringen jämfört med dagens förutsättningar kommer från stadsbyggnadsprocessen där omfattningen av nya offentliga anläggningar som byggs och hur dessa finansieras påverkar nämndens framtida kostnader.

I samverkan med stadsbyggnadsprocessen kommer nämnden att arbeta med ambitionen att det som byggs i det offentliga rummet blir kostnadseffektivt. I den dagliga driften pågår förbättringsarbete för att utveckla effektiva arbetsätt och teckna kostnadseffektiva avtal med entreprenörer.

BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Bra verksamhet varje dag i samspel med medborgarna.*

Arbete för att nå målet

Under 2020 kommer natur- och trafiknämnden att arbeta vidare för att Nackaborna ska vara mer nöjda med kund- och medborgarbemötande. Bland annat ska möjligheter till digitalisering ses över och en översyn av stödsystem genomförs. Den generella standarden på vägnätet är god och vinterväghållningen fungerar väl. Ett nytt avtal förväntas förbättra sandupptagningen, det vill säga sopning och borttagning av grus från vinterväghållningen.

Nämnden har ett ambitiöst investeringsprogram för att förnya belysningsnätet. Ett nytt avtal för underhåll med krav på åtgärdstider förväntas avhjälpa fel snabbare.

ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Attraktiva och trygga miljöer/platser som underhålls och utvecklas. Friska sjöar och ett rikt växt- och djurliv.*

Arbete för att nå målet

Investeringarna i belysning fortsätter, bland annat till mer energisnål LED-armatur. Ett styrsystem som möjliggör effekt-

styrning av belysningen ska upphandlas, vilket ger minskad elförbrukning under delar av dygnet.

Investeringsbudgeten för parkmark förstärks för att upp-rusta parker med till exempel nyplantering och upprustning av anläggningar som gångvägar, grillplatser och lekplatser. Blomsterprogrammet kvarstår med samma höga ambitions-nivå som tidigare år.

Med utgångspunkt i friluftsplanen genomförs åtgärder för att förbättra Nackabornas möjlighet till ett rikt friluftsliv, från förbättrad kommunikation kring vad kommunen har att erbjuda, till ett attraktivt och tillgängligt innehåll i naturen.

Inom ramen för trivselpaketet görs satsningar som ska höja trivseln och förbättra tillgängligheten bland annat trivselbelysning och pop upparker.

Samverkan kring skräpplockning med skolklasser och förening fortsätter. Det satsas även på gallringar för att skapa ljusa och tilltalande skogar med hög biologisk mångfald. Arbetet med säkra skolvägar fortsätter.

I samverkan med Nacka vatten och avfall AB finansierar nämnden utredningar av sjöar med hög näringsbelastning för att identifiera lämpliga reningsåtgärder för dagvatten. Med stöd av Naturvårdsverket kommer nämnden och Nacka vatten och avfall AB att bygga en pilotanläggning där regnbäddars utformning och reningsverken ska utredas. En reningsbassäng kommer att byggas i Kyrkviken för att rena utsläppen i Järlasjön. När denna är klar ska Järlasjön renas ytterligare genom så kallad aluminiumfällning för att få en god status.

Bakterieinnehållet i vattnet på kommunala badplatser mäts regelbundet, Nackas badvatten håller mycket god kvalitet.

STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *God framkomlighet och hållbart resande.*

Arbete för att nå målet

Det ska vara enkelt att ta sig fram i Nacka på ett säkert sätt. Framkomligheten för gående, cyklister samt kollektivtrafik har hög prioritet. Flera aktiviteter och investeringar genomförs för att uppmuntra att cykel och kollektivtrafik används i det dagliga resandet. I kommande utbyggnad för cykeltrafik ingår bland annat breddning av befintliga cykelbanor, ny skyltning fler cykelparkeringar och cykelpumpar.

Fortsatt fokus är också att upprätthålla lika många eller fler infartsparkeringar för både cykel- och biltrafik. Efter genomförda inventeringar av markytor arbetar trafikenheten för att nya infartsparkeringar kommer på plats successivt, där så är möjligt.

Behovet av framkomlighet rör självfallet också biltrafiken. Utifrån analyser av olycksstatistik, synpunkter från medborgare och interna observationer drivs ett systematiskt arbete för att förbättra den fysiska miljön ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Framkomligheten under byggtid är också central. Utifrån kommunens framkomlighetsstrategi, parkeringstal och konkreta trafikföringsprinciper ska en så effektiv trafik som möjligt säkras på de platser där stadsbyggnation genomförs.

FRAMÅTBlick 2040

Framkomlighetsfrågorna kommer fortsatt att kännetecknas av både möjligheter och utmaningar. Den nya Skurubron börjar byggas 2019 liksom tunnelbanan till Nacka. Med dessa satsningar förbättras infrastrukturen för både bil- och kollektivtrafik. Samtidigt kommer byggandet att påverka framkomligheten. Tydlig information och åtgärder som ger så god framkomlighet som möjligt kommer att krävas.

Kapitaltjänstkostnaderna kommer att öka snabbt de kommande åren för att om 6–8 år motsvara hela eller merparten av nämndens budget. I takt med att kapitaltjänstkostnaderna ökar minskar tillgängligt utrymme för drift och underhåll. Ökningen av kapitaltjänstkostnaderna är huvudsakligen kopplade till exploateringsprojekt. För klara de ökade kapitaltjänstkostnaderna måste samspelet mellan kommunstyrelsen och nämnden bli bättre. Prioriteringar utifrån vad som ska byggas när, och med vilken kvalitet måste göras. Målet att nämndens budget ska utgöra 5 procent av kommunens totala kostnader ska ses över.

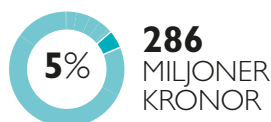
Att vara bra varje dag i allt vi gör är prioriterat. För att lyckas med detta måste arbetet med bra kundbemötande och hantering av felanmälningar och synpunkter förstärkas. Ett utvecklingsarbete har påbörjats och fortsätter under 2020.

RESURSFÖRDELNING

Natur- och trafiknämnden tilldelas 285,9 miljoner kronor för 2020, vilket är en ökning med 35,6 miljoner kronor eller 14,2 procent jämfört med 2019. Merparten, 35,6 miljoner kronor avser tillkommande volymer.

Under 2020 får nämnden 1 miljon kronor för att slutföra arbetet med de planerade naturreservaten. En stor del av de begärda medlen avsåg redan genomfört arbete, varför detta ska bokföras 2019.

Parkeringsavgifterna bidrar till ökade intäkter med 1 miljon kronor, vilket ger ett oförändrat netto på satsningar.

Investeringar

Natur- och trafiknämnden tilldelas 224 miljoner kronor i investeringsmedel. För en ny Sickla bro 2020–2024 avsätts 75 miljoner kronor för en bredare modernare brokonstruktion. Sickla bro kommer att utgöra en ny knutpunkt mellan olika trafikslag, Värmdövägen och Saltsjöbanan.

Sammanlagt 111 miljoner kronor avsätts för reinvesteringar bland annat:

- I befintligt gatubelysningsnät för att nå god el- och driftsäkerhet samt en tryggare och säkrare trafik- och parkmiljö.
- Konstruktionsbyggnader med syfte att vidmakthålla livslängd och tillståndsvärdet samt minska risk för person- och saksador.
- Vägnät vilket omfattar utbyte av beläggning och dagvattenbrunnar, nya rensbrunnar med anslutningar, ändrade dikeslöningar samt utbyggnader av diken. Även mindre ombyggnader av korsningar, utbyte av trasiga och utslitna stängsel och räcken inom vägområdet, samt utbyte av trasiga stängsel vid bergsskärning samt kontinuerlig reinvestering i hela Nackas befintliga kommunala vägnät.

2021–2022 avsätts 3,9 miljoner kronor avsätts för att anlägga parken vid brofästet på Kvarnholmen till den övre körbanan på gamla Hästholmsbron.

År 2022 avsätts 4,5 miljoner kronor för ett cykelpaket som ska förbättra trafiksäkerheten och öka framkomligheten för cyklister. För gång- och cykelväg längs Mensättravägen vid Myrsjö sporthall avsätts 6 miljoner kronor. För att öka trafiksäkerheten längs Lagnövägen och tillskapa en ny entré till Velamsund avsätts 10 miljoner kronor vilket förbättrar tillgänglighet till naturreservatet och också skapar en länk i det framtida gång- och cykelstråk som ska förbinda Nacka med Värmdö.

För att säkerställa dagvatten och skyfallshantering från utbyggnaden av Nacka stad och samtidigt skapa en park med möjlighet till lek och rekreation avsätts 1 miljon kronor så att det tillskapas en nödvändig fördrojning för att rena dagvatten via en reningsbassäng i Kyrkviken. För granskning och samordning av utbyggnaden av trafikplatser vid ny Skurubro avsätts 5,6 miljoner kronor.

För trafiksäkerhetsarbeten avsätts 4,5 miljoner kronor. För konstgräs på bollplaner avsätts 2,5 miljoner kronor.

DRIFTBUDGET, TUSENTALS KRONOR

Verksamhet (tkr)	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2019 T2	Förändring		Budget 2020			Skillnad budget 2019 och 2020	
				Volym	Satsning	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Gator, vägar, park & naturvård	-217 901	-194 636	-197 636	-27 877	0	0	-222 513	-222 513	-27 877	14,3%
Varav kapitaltjänstkostnader	0	0	0	-21 278	0	0	-21 278	-21 278	-21 278	0,0%
Vinterunderhåll	0	-30 058	-43 074	-7 759	0	0	-37 817	-37 817	-7 759	25,8%
Nämnd och Nämndstöd	-1 705	-1 705	-1 705	0	0	0	-1 705	-1 705	0	0,0%
Myndighet & Huvudmanna	-23 463	-23 906	-23 907	0	0	0	-23 906	-23 906	0	0,0%
Summa	-243 069	-250 305	-266 322	-35 636	0	0	-285 941	-285 941	-35 636	14,2%

TILLKOMMANDE INVESTERINGSMEDEL, NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN, TUSENTALS KRONOR

Projektname	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Cykelpaket 2022	0	0	0	0	-4 500	-4 500	0	-4 500	-4 500
Gång- och cykelbana Mensättravägen vid Myrsjö 2020	0	0	0	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000
Gång- och cykelväg Lagnövägen (Entré Velamsund)	0	-1 000	-1 000	0	-10 000	-10 000	0	-11 000	-11 000
Konstgräs på bollplaner	0	0	0	0	-2 500	-2 500	0	-2 500	-2 500
Kyrkviksparken	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-2 000	-2 000
Reinvestering gatubelysning 2022	0	0	0	0	-20 000	-20 000	0	-20 000	-20 000
Reinvestering gång- och cykelbro Finntorp	0	0	0	0	-22 000	-22 000	0	-22 000	-22 000
Reinvestering Fisksätra ramper	0	0	0	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000
Reinvestering konstruktionsbyggnader 2022	0	0	0	0	-16 000	-16 000	0	-16 000	-16 000
Reinvestering lekpark 2022	0	0	0	0	-8 000	-8 000	0	-8 000	-8 000
Reinvestering parkmark 2022	0	0	0	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000
Reinvestering vägnät	0	0	0	0	-25 000	-25 000	0	-25 000	-25 000
Sickla bro	0	-2 000	-2 000	0	-75 000	-75 000	0	-77 000	-77 000
Trafikplatser ny Skurubro	0	0	0	0	-5 600	-5 600	0	-5 600	-5 600
Trafiksäkerhetsarbeten 2022	0	0	0	0	-4 500	-4 500	0	-4 500	-4 500
Summa	0	-4 800	-4 800	0	-224 000	-224 000	0	-228 800	-228 800

SOCIALNÄMNDEN

Socialnämnden ansvarar för att barn och vuxna som behöver stöd på grund av funktionsnedsättning eller sociala problem får hjälp att förbättra sin livssituation, med undantag för de uppgifter som åligger arbets- och företagsnämnden och äldrenämnden.

NÄMNDENS FOKUSOMRÅDE 2020–2022

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA

NÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE

Nackabor erbjuds insatser av utförare och anordnare med hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.

Arbete för att nå målet

Människor som är i behov av stöd och hjälp av socialtjänsten ska bemötas med respekt och hänsyn ska tas till deras egna erfarenheter, beprövad erfarenhet och bästa tillgängliga kunskap. Personer med beroendeproblematik eller samsjuklighet (personer med två eller flera hälsoproblem samtidigt) är en målgrupp som är svår att nå, detta område behöver utvecklas, till exempel med uppsökande samordnade insatser.

Det pågår arbete för att färre barn ska bli återaktualiserade efter utredning och insats. Fokus ligger på att utveckla nya sätt att utreda och att utveckla nya insatser om behov finns. Ett tätt samarbete med barn och föräldrar är en förutsättning för detta, liksom att göra mer kostnadseffektiva placeringar.

BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA

NÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE

Barn och vuxna med social problematik och/eller funktionsnedsättning som är i behov av stöd, ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. De som är i behov av stöd ska vara delaktiga och erbjuds individanpassade insatser som hjälper.

Arbete för att nå målet

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har som intention att säkerställa att den enskilde får det stöd i det dagliga livet som krävs, för att kunna uppleva samma människovärde som andra, trots funktionsnedsättning. Vården och omsorgen ska genomföras med hänsyn tagen till den enskildes självbestämmande och delaktighet. Under våren 2019 utvecklade omsorgsenheten ett digitalt verktyg för systematisk uppföljning på individnivå där ställs frågor kring bland annat självbestämmande, delaktighet och trivsel. De individuella uppföljningarna aggregeras sedan på verksamhetsnivå. Vid kvalitetsbrister genomförs riktade granskningar. Resultaten redovisas för anordnare och utförare för att stimulera till utveckling och förbättrade resultat.

Våldsutsatta personer, i huvudsak kvinnor, erbjuds ett sammanhållet stöd i samband med att de beviljas skyddat boende. Socialsekreterare samverkar kontinuerligt med kontaktperso-

nen i det skyddade boendet. Syftet är att ge den våldsutsatta personen de bästa förutsättningarna för att kunna leva ett liv utan våld efter avslutad placering. Det kan handla om stöd och praktiska råd för att förändra sin livssituation. Ofta är barn placerade tillsammans med personer som är utsatta för våld, något som innebär en särskild planering för att säkerställa skyddet även för barnen.

För barn placerade i familjehem är det av yttersta vikt att vården är av god kvalitet. Att barnen når kunskapsmålen i skolan är centralt, då forskning visar att barn som klarar skolan har betydligt större möjligheter att leva ett självständigt liv som vuxna och det motverkar utanförskap. Insatsen Skolfam är en modell där olika professioner arbetar tillsammans för att skapa förutsättningar för barnet att nå sin fulla inlärningspotential. Målet är att barnen ska gå ut grundskolan med behörighet att kunna söka vidare studier.

Barnkonventionen blir lag den 1 januari 2020. Sveriges kommuner och regioner har tagit fasta på att mål och uppföljning ska formuleras med barnrätten som utgångspunkt. Länsstyrelserna har fått i uppdrag att stödja arbetet med den praktiska tillämpningen av barnets rättigheter i kommuner och landsting. Under 2020 ska lagen implementeras med fokus på barnens rättssäkerhet och delaktighet. För barn och familjeenheten samt omsorgsenheten krävs en ökad kunskap kring vad barnkonventionen innebär.

ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA

NÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE

Den som har en funktionsnedsättning ges förutsättningar att medverka i samhällslivet och kunna delta och utöva kultur och idrott. Anpassade boendeformer av god kvalitet finns tillgängliga och integrerade i Nackas olika kommundelar.

Arbete för att nå målet

Socialnämnden har antagit en långsiktig plan för att klara behovet av LSS-bostäder. Tillgången på LSS-bostäder bedöms vara god fram till år 2030 förutsatt att planen inte försenas. Målgruppens behov prioriteras och vägs in vid planering av nya områden och nybyggnation.

Det vräkningsförebyggande arbetet genomför olika insatser för att enskilda ska kunna behålla sina bostäder. I de fall socialnämnden får information om att någon hotas av vräkning får den enskilde stöd från kommunens hyresrådgivande socialsekreterare. För personer med tidsbegränsade sociala kontrakt ges information om vikten av att söka egen bostad. Det finns dock behov av att utveckla insatserna för att stötta hyresgäster till att skaffa en egen bostad.

För att öka verksamheternas fokus på klimat- och miljöpåverkan rapporterar verksamheterna årligen om hur de arbetar med frågorna.

STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT**NÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE**

Barn och unga ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. Samarbetet med civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter är starkt och förebygger sociala problem.

Arbete för att nå målet

MiniMaria och Beroendemottagningen erbjuder lättillgängligt stöd. Majoriteten av dem som söker hjälp gör det utan beslut från socialtjänsten. MiniMaria och Beroendemottagningen är integrerade mottagningar i samarbete med regionen, vilket säkerställer sammanhållet stöd. Flickor är en prioriterad målgrupp då flickors missbruk av alkohol och narkotika är högre i Nacka jämfört med övriga länet.

2018 förändrades lagstiftningen och spel om pengar inkluderades som ett kommunalt ansvarsområde. Beroendemottagningens uppdrag utökades för att kunna möta den nya målgruppens behov.

Antalet föräldrar och barn som själva söker stöd ökar. Förutom att möta detta behov med fler mottagningar ökas tillgängligheten genom att erbjuda föräldrastöd online. Föräldrar erbjuds samtal online och kan själva boka in tider via webben.

Skola-socialtjänst-polis-fritid (SSPF) är en förebyggande insats i form av ett samverkansforum för skola, socialtjänst, polis och fritidssektor som ska upptäcka ungdomar i åldrarna 13 till 18 i riskzonen för kriminalitet. Syftet är att tidigt erbjuda samordnade insatser för att undvika ett liv i kriminalitet eller missbruk.

FRAMÅTBlick 2040

Nacka växer samtidigt som en större andel av befolkningen söker stöd och hjälp från socialtjänsten. Staten vill öka tillgänglighet och kvalitet i socialtjänsten vilket har lett till flera lagändringar. Barnkonventionen blir lag 2020 och det pågår en utredning om en ny socialtjänstlag. LSS-utredningen kan leda till beslut om statligt huvudmannaskap för personlig assistans.

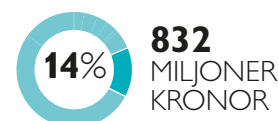
Under kommande år är kompetensförsörjningen inom vård- och omsorgsområdet en nationell utmaning, anordnare kon-

kurrerar om medarbetare med rätt kompetens. Som huvudman har kommunen ansvar för att upprätthålla en verksamhet av god kvalitet och behöver därför stödja anordnarna att klara kompetensförsörjningen. Kompetensförsörjning inom myndighetsutövningen, särskilt inom den sociala barnvården, är också ett kritiskt område, vilket kräver att Nacka är en attraktiv arbetsgivare.

Behovet av gruppboendestäder kan för närvarande inte tillgodoses inom kommungränsen. Den långsiktiga utbyggnadsplanen kommer att säkra tillgången till LSS-boendestäder och på sikt möta efterfrågan.

RESURSFÖRDELNING

Socialnämnden tilldelas 831,5 miljoner kronor för 2020, vilket är en ökning med 60,4 miljoner kronor eller 7,8 procent jämfört med 2019. Ökningen beror på ökad befolkning samt höjningar avseende checkar.

Under 2020 får socialnämnden budget för förändrade volymer med totalt 46,6 miljoner kronor samt 13,9 miljoner kronor till satsningar. I samband med ramändret gavs nämnden 36,3 miljoner kronor för ökade volymer. Därutöver fördelas ytterligare medel:

Volymer:

- Barn och unga dygnsvård 10 miljoner kronor.
- Familjerådgivning fler samtal 0,3 miljoner kronor.

Satsningar:

- Barn- och familjeenheten tillförs 12 miljoner kronor.
- Familjehemsekreterare 0,9 miljoner kronor.
- Hemtjänst ledsagning och avlösning, checkökning med 0,75 procent vilket motsvarar 0,3 miljoner kronor.
- Ledsagning och avlösning LSS och Barn SoL 1 procent höjning av checken vilket motsvarar 0,1 miljon kronor.
- Boendestöd SoL höjning av check med 3,5 procent vilket motsvarar 0,6 miljoner kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2020–2022.

DRIFTBUDGET, TUSENTALS KRONOR

Verksamhet (tkr)	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2019 T2	Förändring		Budget 2020			Skillnad budget 2019 och 2020	
				Volym	Satsning	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Barn och unga 0–18 år (IFO)	-109 238	-126 346	-149 650	-20 845	0	5 490	-152 681	-147 191	-20 845	16,5%
Vuxna 19–64 år (IFO)	-46 819	-53 519	-59 919	-5 148	0	18 538	-77 205	-58 667	-5 148	9,6%
Personer med funktionsnedsättning 0–64 år	-444 449	-465 848	-471 238	-23 538	-980	32 271	-522 637	-490 366	-24 518	5,3%
Gemensam socialtjänst	-8 198	-8 393	-6 343	3 337	0	0	-5 056	-5 056	3 337	-39,8%
Myndighet & Huvudmannas	-115 669	-115 128	-117 658	0	-12 900	0	-128 028	-128 028	-12 900	11,2%
Nämnd och nämndstöd	-2 766	-1 883	-2 248	-365	0	0	-2 248	-2 248	-365	19,4%
Summa	-727 139	-771 117	-807 056	-46 559	-13 880	56 299	-887 855	-831 556	-60 439	7,8%

UTBILDNINGSNÄMNDEN

Utbildningsnämnden ansvarar för målformulering, finansiering, uppföljning och utvärdering samt systematiskt kvalitetsarbete på kommunnivå. Ansvar avser förskola till gymnasieskola samt annan pedagogisk verksamhet. Elever och föräldrar ska erbjudas ett varierat och allsidigt utbud med hög kvalitet. Nämnden är systemansvarig för plattformar för val, placeringar, ekonomisk ersättning och information om förskolor och skolor.

NÄMNDENS FOKUSOMRÅDE 2020–2022

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner. Alla elever klarar skolan inom avsedd tid.*

Arbete för att nå målet

Utbildningsnämnden arbetar med att genom uppföljning och utvärdering få bilder av kvalitet och måluppfyllelse och kostnader. Resultatet jämförs med andra kommuner, antingen i nationell statistik, eller där det saknas eller är bristfälligt, genom kommunätverk. Bilderna av kvalitet används som underlag i dialoger med rektorer och huvudmän. De används också i förskolors och skolors kvalitetsarbete. Resultat analyseras för att hitta förklaringar. Nämnden följer också den egna verksamheten noga, exempelvis utvecklingen av ansökningar och beviljade beslut för individresursen. Under 2020 planeras också en översyn av modellen för likvärdighetsgarantin.

BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Alla barn och elever utvecklas maximalt. Alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära.*

Arbete för att nå målet

Utbildningsnämnden arbetar systematiskt med att följa kvaliteten. Kvalitetssystemet ska visa verksamheterna ur olika perspektiv så att de blir belysta både med elevers, föräldrars och de professionellas ögon.

Nämnden får bra underlag för sina beslut genom en kombination av hårda värden, som betyg och statistik och mjuka värden som trygghet, värdegrund, och delaktighet, de senare inhämtas via enkäter och observationer. Nämndens uppföljning och utvärdering stimulerar och utmanar också förskolors och skolors kvalitetsarbete.

Utbildningsnämnden bidrar till analys, reflektion och dialog om resultaten med de ansvariga för verksamheterna genom till exempel resultatdialoger och kvalitetssamtal. Informationen om kvaliteten i kommunens förskolor och skolor redovisas för föräldrar och elever och utgör ett underlag inför valet av skola.

Det är viktigt att fortsätta med sammanställningar av elevresultat och dialoger med chefer och huvudmän. Utbildnings-

enhetens avser också att fortsätta utveckla resultatmåten i syfte att fånga skolornas bidrag till elevernas kunskapsutveckling.

Det är även angeläget att fortsätta att följa upp elevernas syn på sin utbildning. Den studie som nyligen genomförts i gymnasieskolan är ett sätt att fördjupa bilden och få en ökad förståelse av elevernas syn på skolan.

ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet. Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande.*

Arbete för att nå målet

Det systematiska kvalitetsarbetet ger en god grund för att nå målet. Utbildningsenheten har samtal med rektorer som inte når upp till den angivna lägstanivån.

STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola. Det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka. Anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här.*

Arbete för att nå målet

Samarbete med förskolor, skolor och huvudmän är viktigt för att nå målet. Utbildningsenheten ordnar regelbundet möten för chefer och huvudmän och har också många kontakter i samband med skolvalet och inför nyetableringar.

FRAMÅTBlick 2040

Att bibehålla dagens höga kvalitet och fortsatt vara en attraktiv skolkommun där huvudmän, utbildade förskollärare och lärare vill verka är en utmaning och kräver kontinuerlig utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet.

Att säkra god tillgång till platser i förskola och skola när Nacka växer är en annan utmaning. För att systemet ska fungera väl och måluppfyllelsen fortsätta vara hög behöver förskolor och skolor vara attraktiva val för föräldrar och elever.

Fram till år 2040 behövs ytterligare cirka 3 200 förskoleplatser och cirka 4 900 förskoleklass- och grundskoleplatser. Antalet ungdomar i gymnasieåldern kommer att öka med cirka 2 000. Behovet av särskoleplatser har ökat de senaste åren och kommer att öka allt eftersom befolkningen växer. Den omfattande utbyggnad som planeras kräver ett gott samarbete med byggaktörer och anordnare. Dessutom krävs ett väl fungerande samarbete mellan utbildningsenheten, Valfärd skola och fristående anordnare vilket främjar att Nackaborna får sina önskemål om val uppfyllda.

En utmaning är att huvudmän måste vilja driva verksamhet i Nacka. Resultatet i utbildningsenhetens årliga enkät visar att huvudmännen genomgående är nöjda med att verka

i kommunen, med undantag för nivån på den ekonomiska ersättningen.

En ytterligare utmaning är att hitta utbildad personal, det gäller särskilt förskola, fritidshem och särskola.

RESURSFÖRDELNING

Utbildningsnämnden tilldelas 2 917,5 miljoner kronor för 2020, vilket är en ökning med 30,6 miljoner kronor eller 1,1 procent jämfört med 2019.

Nämndens ram har anpassats till nya antaganden om antalet barn och elever och StorSthlns rekommendation om höjning av programpengen för gymnasiet med 1 procent. Detta medför en minskning med 4 miljoner kronor jämfört med ramärendet där ökningen antogs bli 2,0 procent. I samband med ramärendet gavs nämnden 0,5 miljoner kronor för volymjusteringar. Utöver det justeras nu nämndens budget för förändrade volymer och satsningar:

Volymer:

- Högre volymer motsvarande 5,5 miljoner kronor för grundskolan.
- Likvärdighetsgarantin ökar med 8,5 miljoner kronor.

Satsningar:

- Skolpeng för grundskolan, inklusive förskoleklass och grundsärskolan höjs med 1,25 procent, motsvarande 15 miljoner kronor.
- Förskolechecken höjs med 0,68 procent motsvarande 5 miljoner kronor.
- Trygghetskartläggning 0,25 miljoner kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2020–2022.

DRIFTBUDGET, TUSENTALS KRONOR

Verksamhet (tkr)	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2019 T2	Förändring		Budget 2020			Skillnad budget 2019 och 2020	
				Volym	Satsning	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Förskola och pedagogisk omsorg	-722 312	-753 868	-737 264	27 078	-5 488	108 986	-841 265	-732 279	21 590	-2,9%
Fritidshem	-214 271	-215 345	-206 949	1 720	0	50 286	-263 911	-213 625	1 720	-0,8%
Förskoleklass, check	-58 801	-62 918	-61 918	230	-783	878	-64 349	-63 471	-553	0,9%
Grundskola, check	-1 098 521	-1 120 539	-1 113 539	3 346	-13 930	18 950	-1 150 072	-1 131 122	-10 584	0,9%
Grundsärskola, check	-29 115	-30 580	-31 579	-4 050	-433	199	-35 261	-35 062	-4 483	14,7%
Öppen fritidsverksamhet, check	-5 598	-6 069	-6 069	9	0	81	-6 141	-6 060	9	-0,2%
Gymnasieskola, check	-358 041	-381 173	-385 173	-32 242	2 973	7 787	-418 229	-410 442	-29 268	7,7%
Gymnasiesärskola, check	-13 260	-13 829	-12 829	143	-137	298	-14 121	-13 823	6	0,0%
Likvärdighetsgarantin	-259 672	-263 784	-267 784	-8 773	0	5 135	-277 692	-272 558	-8 773	3,3%
Öppen förskola	-7 330	-8 130	-8 130	0	0	0	-8 130	-8 130	0	0,0%
Nämnd & nämndstöd	-1 313	-1 313	-1 313	0	0	0	-1 313	-1 313	0	0,0%
Myndighet & Huvudmanna	-26 697	-27 087	-25 588	0	0	0	-27 087	-27 087	0	0,0%
Forskning & Utveckling	-1 795	-2 295	-1 795	0	-250	0	-2 545	-2 545	-250	10,9%
Summa	-2 796 727	-2 886 930	-2 859 929	-12 539	-18 048	192 600	-3 110 117	-2 917 517	-30 587	1,1%

ÄLDRENÄMNDEN

Äldrenämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten, kommunal vård och omsorg för personer över 65 år utom ekonomiskt bistånd. Äldrenämnden svarar för myndighetsutövning, utreder och fattar beslut om insatser för äldre, som exempelvis hemtjänst och äldreboende. Nämnden beslutar även om färdtjänst och bostadsanpassningsbidrag samt fastställer avgiften för den enskilde.

NÄMNDENS FOKUSOMRÅDE 2020–2022

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Äldreomsorgen utvecklas utifrån Nackabornas behov. Insatser som erbjuds håller en hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses med varierade och effektiva arbetsätt som anpassas efter individens förutsättningar och behov.*

Arbete för att nå målet

Arbete med att höja kvaliteten på särskilda boenden och hemtjänst fortgår, bland annat genom uppföljning av god omsorg i livets slutskede. Utvecklingsråden med hemtjänsten fortsätter med fokus på seniorers delaktighet och förbättrad kontinuitet. Förtroendefullt samarbete med anordnarna möjliggör höjning av kvaliteten.

Mobila trygghetslarm har införts och digital tillsyn kommer införas som en insats för att skapa ökad trygghet och självständighet.

Under 2020 påbörjas införandet av nyckelfria lås till kunder inom hemtjänst och natt- och larmpatrull. Syftet är att öka tryggheten för kunden genom ett säkrare nyckelsystem och att minska tiden för att larmpatrullen kan vara på plats vid larm. För anordnaren och utföraren ger det effektiviseringsvinster i form av minskad tid för nyckelhantering samt färre resor och förbättrad arbetsmiljö. Satsningen är en effektivisering som hemtjänstanordnarna var för sig inte kan lösa och motsvarar en checkhöjning om cirka 1,5 procent över tid.

BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Seniorer känner sig trygga och är delaktiga i hur omsorgen utformas. Individens behov är i centrum för utformandet av stödet och samordnas utifrån individens förutsättningar. Psykisk ohälsa och ofrivillig ensamhet motverkas genom förebyggande arbete. Anhöriga och närstående erbjuds stöd och hjälp.*

Arbete för att nå målet

Individens behov i centrum (IBIC) är ett systematiskt behovsriktat arbetsätt. Införandet av IBIC säkerställer att den enskilde får hjälp och stöd utifrån sina behov. IBIC möjliggör även uppföljning av resultat på individ- och gruppnivå samt kvalitetsjämförelser mellan anordnare.

Antalet hemtjänstinsatser som går att få beslut om utan föregående biståndsbedömning har ökat. Det leder till att seniorers självbestämmande över sitt behov av hemtjänst har ökat och fortsätter att öka.

För att möta kravet på en snabbare process från slutenvården samt öka tillgängligheten för seniorerna, ska utskrivningsprocessen förändras. Syftet är att den enskilde ska uppleva en samordnad och trygg utskrivning.

Kontinuiteten i hemtjänsten är viktig för att man ska känna trygghet. Arbetet fortgår genom dialog med anordnarna.

Anhörigstödjarnas arbete utvecklas för att fler anhöriga och närstående ska erbjudas stöd.

ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Nacka är en äldrevänlig kommun som ger goda förutsättningar för hälsosamt åldrande och som möjliggör välbefinnande hela livet. Seniorer har möjlighet att välja mellan attraktiva särskilda boenden. Det finns lättillgängliga dagverksamheter och mötesplatser som stimulerar till god fysisk, psykisk- och social hälsa.*

Arbete för att nå målet

I strategin för hälsosamt åldrande är målet att Nackas seniorer ska ha goda förutsättningar för hälsosamt åldrande. Strategin bygger på världshälsoorganisationens (WHO) globala strategi och handlingsplan för åldrande och hälsa. Genomförandet av handlingsplanen inom de sex strategiska utvecklingsområdena för en äldrevänlig kommun fortsätter. En grundförutsättning för framgång är att Nackas seniorer är delaktiga i genomförandet.

Social isolering och ofrivillig ensamhet ska motverkas. Dagverksamheterna har fått ändrad inriktning och förändrade kvalitetskrav. Det finns ett ökat behov av platser på dagverksamhet och enheten ska arbeta för att fler anordnare ska auktoriseras i kundvalet.

Upphandlingen av en öppen mötesplats i Sickla har påbörjats. Seniorer, intresseorganisationer och kunder har bidragit i framtagandet av förfrågningsunderlag och utformning av lokal. 2020 fortsätter arbetet med att öka närvaron på den öppna mötesplatsen.

STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT

NÄMNDERNAS FOKUSOMRÅDE *Välfärden för Nackas seniorer utvecklas i nära samarbete mellan kunder, anordnare, hälso- och sjukvård samt civilsambället. Tillsammans utvecklar vi effektiva arbetsätt för att möta det ökade antalet seniorers behov.*

Arbete för att nå målet

När Nacka bygger stad bevakas äldreperspektivet i stadsbyggnadsprojekten. Det gäller särskilda boenden, trygghetsbostä-

der och seniorbostäder, dessutom upphandlas profilplatser för äldre med särskilda behov.

Antalet tillgängliga platser på särskilda boenden bevakas så att det fortsätter att vara möjligt att verkställa ett beslut inom 90 dagar. Tillgången till platser på särskilt boende är god. Under året öppnade ytterligare ett särskilt boende, Silver Life i Graninge.

För att minska risken för fallskador för äldre kommer fler insatser att behövas, där är samverkan och utbildning viktigt.

FRAMÅTBlick 2040

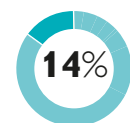
Fram till 2035 kommer antalet seniorer att öka från 16 000 till 24 000, en ökning på cirka 50 procent. Andelen 80 år eller äldre kommer att, från att utgöra en fjärdedel, öka till en tredjedel. I snitt bor ca 1 procent av 65–79 åringarna, 9 procent av 80–89 åringarna och 33 procent av 90-åringarna, på särskilt boende. Enligt prognosen kommer ytterligare cirka 650 personer att ha behov av särskilt boende till år 2035. Antalet hemtjänstkunder kommer att öka med cirka 90 procent fram till 2035. Hänsyn har inte tagits till faktorer som kan minska behovet av hemtjänst som att hälsan förbättras och att ny välfärdsteknik införs.

Äldrenämnden har tagit fram en strategi för hälsosamt åldrande. Strategin utgår från att kostnaderna inom äldreomsorgen är påverkbara eftersom de främst uppstår när seniorer drabbas av funktionsnedsättningar. Med strategin pekar äldrenämnden ut utvecklingsområden som ska ge seniorer förutsättningar att vidmakthålla god hälsa, känna välbefinnande och kunna bidra till samhället så länge som möjligt.

Kompetensförsörjningen står inför stora utmaningar. Brissten på kompetens riskerar att urholka kvaliteten för seniorerna. Det stora antalet medarbetare inom äldreomsorgen finns bland anordnare och utförare som konkurrerar om medarbetare med rätt kompetens. Incitament behövs för att skapa möjligheter att använda rätt kompetens för rätt arbetsuppgifter. Ekonomiska förutsättningar för att rekrytera, behålla och attrahera personal blir avgörande samt utvecklingen av digitalisering och ny teknik.

RESURSFÖRDELNING

Äldrenämnden tilldelas 832,6 miljoner kronor för 2020, vilket är en ökning med 36,1 miljoner kronor eller 4,5 procent jämfört med 2019.

833
MILJONER
KRONOR

Under 2020 ökas äldrenämndens budget för högre volymer med totalt 27,8 miljoner kronor samt utökas med 8,3 miljoner kronor för satsningar. I samband med ramändet gavs nämnden 9,3 miljoner kronor för volymer. Nu justeras dessa ytterligare med:

Volymer:

- Ökad volym för hemtjänst, vilket motsvarar 4,8 miljoner kronor.
- Ökad volym för dagverksamhet, vilket motsvarar 1,3 miljoner kronor.
- Färre med hemtjänst över 160 h/mån minskning med 1 miljon kronor.
- Ökad volym särskilt boende, vilket motsvarar 13,1 miljoner kronor.
- Minskad volym för korttidsboende, vilket motsvarar 2,6 miljoner kronor.
- Kapitalkostnader övrig verksamhet 2,9 miljoner kronor.

Satsningar:

- Checkbeloppet för hemtjänst, ledsagning och avlösning höjs med 0,75 procent, vilket motsvarar 1,5 miljoner kronor.
- Daglig verksamhet, justerade checknivåer med 1 procent motsvarande 0,1 miljoner kronor.
- Checkhöjning SÄBO med 1,4 procent, vilket motsvarar 6,2 miljoner kronor.
- Checkhöjning natt- och larmpatrull 0,1 miljoner kronor.
- LUS lagen om utskrivningsklara patienter 0,5 miljoner kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2020–2022.

DRIFTBUDGET, TUSENTALS KRONOR

Verksamhet (tkr)	Budget	Budget	Prognos	Förändring		Budget 2020			Skillnad budget 2019 och 2020	
	2018	2019	2019 T2	Volym	Satsning	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Särskilt boende – check	-435 147	-428 708	-438 308	-14 600	-6 151	24 000	-473 459	-449 459	-20 751	4,8%
Särskilt boende – avtal	-44 304	-44 068	-42 378	106	0	2 208	-46 170	-43 962	106	-0,2%
Hemtjänst, ledsagning och avlösning	-190 456	-185 162	-193 837	-9 082	-1 456	26 430	-222 130	-195 700	-10 538	5,7%
Verksamhet med beslut enl LSS – check	-15 607	-15 607	-15 080	-5 980	0	0	-21 587	-21 587	-5 980	38,3%
Dagverksamhet äldre – check	-6 875	-6 280	-7 611	-2 574	-89	600	-9 543	-8 943	-2 663	42,4%
Korttidsvård – ej check	-19 410	-19 410	-15 910	2 076	0	2 390	-19 724	-17 334	2 076	-10,7%
Trygghetslarm – ej check	-8 748	-9 282	-8 732	-251	0	2 200	-11 733	-9 533	-251	2,7%
Övrig verksamhet	-40 149	-40 268	-39 448	2 481	-600	1 295	-39 682	-38 387	1 881	-4,7%
Myndighet & Huvudmänna	-44 958	-46 094	-45 835	0	0	0	-46 094	-46 094	0	0,0%
Nämnd och nämndstöd	-1 605	-1 605	-1 335	0	0	0	-1 605	-1 605	0	0,0%
Summa	-807 257	-796 482	-808 474	-27 824	-8 296	59 123	-891 725	-832 602	-36 120	4,5%

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Överförmyndarnämnden utövar tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode män i Nacka. Uppdraget är att i möjligaste mån hindra rättsförluster för personer som själva inte kan tillvarata sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person. Nämnden verkar kontinuerligt för att det finns gode män och förvaltare att tillgå. Dessa erbjuds möjlighet till kunskapsutbyte och tillgång till relevant information.

NÄMNDENS FOKUSOMRÅDE 2020–2022

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA

NÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE

*Rätt från början och
i rätt tid.*

Arbete för att nå målet

Nämnden har sedan flera år en effektiv process för att granska de redovisningar som gode männen lämnar in. Processen blir ännu bättre med stöd av de nyutvecklade digitala tjänsterna. Genom kompetensutveckling och fokus på hög kvalitet och rättssäkerhet, samt att i beslut ge tydlig bakgrund och motivering till besluten, försöker nämnden minimera andelen överklagande beslut som ändras efter prövning i domstol.

BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA

NÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE

*Huvudmannens intresse
står i fokus.*

Arbete för att nå målet

Gode männen ska verka för huvudmannens bästa genom att så långt som möjligt tillse att de inte lider vare sig ekonomiska eller personliga rättsförluster. Gode männen ska vara aktiva i att huvudmannens rättigheter och skyldigheter bevakas och tillvaratas.

För att säkerställa tillgången till gode män måste kommunen göra det attraktivt att vara god man i Nacka. Nämnden erbjuder god service till gode männen och förenar detta med en effektiv tillsyn. Bland annat erbjuds utbildning och certifiering av gode män. Varje höst följer nämnden upp nöjdheten hos huvudmän och gode män tillsammans med andra kommuner.

ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKANÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE*Socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart
utförande av uppdrag.***Arbete för att nå målet**

Gode män erbjuds att lämna in redovisningarna digitalt. För att ytterligare stimulera till att redovisa via e-tjänst får de som gör detta sitt arvode tidigare, förutsatt att redovisningen är korrekt.

För att förenkla för gode männen har fler e-tjänster införts till exempel möjligheten att ansöka om uttagstillstånd. Nämnden planerar även aktiviteter för att få fler att välja de digitala tjänsterna. Nämnden har också uppdraget att minska användningen av bil.

STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXTNÄMNDERNAS
FOKUSOMRÅDE*Alla huvudmän har en
kompetent god man.***Arbete för att nå målet**

När kommunen växer blir det flera som behöver god man. Nämnden säkrar att de som vill vara god man har rätt förutsättningar för sitt uppdrag. Alla som vill bli god man måste genomföra ett digitalt kunskapstest och nämnden kräver att de deltar i återkommande kompetensutveckling.

Nämnden har sedan 2017 en process för certifiering av gode män. Certifieringen ger också en möjlighet att bli mentor.

Nämnden har hög ambitionsnivå för hur fort man ska få en god man. Målsättningen är 2 månader.

FRAMÅTBlick 2040

Behovet av gode män ökar i takt med att Nackaborna blir fler. En av nämndens främsta utmaningar är att möta det ökande

behovet med fortsatt hög kvalitet och effektivitet i verksamheten. Utmaningen är tudelad: de gode männen ska rekryteras till uppdraget och gärna attraheras till ett långvarigt engagemang. Det kräver bra rekryteringsprocesser, god service och ett kundorienterat förhållningssätt.

Kommunen ska också säkerställa att de gode männen har rätt kompetens och att de verkar utifrån huvudmannens fokus. Detta uppnås genom fortsatt arbete med utbildning och certifiering samt möjlighet till erfarenhetsutbyte. Fortsatt digitalisering och process- och verksamhetsutveckling, i dialog med både huvudmän och gode män är verktyg för att möta behovsökningen. Samverkan med andra kommuner, till exempel genom gemensam överförmyndarverksamhet och/eller nämnd, är också väl beprövade sätt att uppnå stordriftsfördelar och minska riskerna i verksamheten.

Den 1 juli 2017 infördes framtidsfullmakter i Sverige. Det innebär att en person i förtid kan besluta att någon annan ska ta till vara ens intressen när personen själv inte längre har den förmågan. Överförmyndaren har ett visst tillsynsansvar kopplat till framtidsfullmakterna men det är inte alls lika omfattande som för gode män. Det är för tidigt att dra slutsatser om eventuella konsekvenser för nämndens uppdrag och belastning på verksamheten.

RESURSFÖRDELNING

Överförmyndarnämnden tilldelas 8,1 miljoner kronor för 2020, vilket är i nivån med budget 2019.

8
MILJONER
KRONOR**Investeringar**

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2020–2022.

DRIFTBUDGET, TUSENTALS KRONOR

Verksamhet (tkr)	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2019 T2	Förändring		Budget 2020			Skillnad budget 2019 och 2020	
				Volym	Satsning	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Överförmyndarverksamhet	-4 307	-3 707	-3 707	0	0	0	-3 707	-3 707	0	0,0
Nämnd & nämndstöd	-171	-171	-171	0	0	0	-171	-171	0	0,0
Myndighet & Huvudmänna	-4 204	-4 244	-4 244	0	0	0	-4 244	-4 244	0	0,0
Summa	-8 681	-8 121	-8 121	0	0	0	-8 121	-8 121	0	0,0%

BILAGA 1. NÄMNDERNAS RESULTATINDIKATORER

■ 1 ■ 0 ■ 0 ■ 47 av 48 indikatorer

KOMMUNSTYRELSEN – LEDA OCH SAMORDNA

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	UTFALL 2019	MÅL 2020	MÅL 2021	MÅL 2022
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Kostnadseffektivitet – låg kostnad per invånare jämfört med andra kommuner på alla områden. Digitalisering som gör att kommunen är smart, enkel, öppen och tillgänglig för medborgarna. Öppen och proaktiv kommunikation och dialog på alla områden.	Digitaliseringsindex.	-	-	-	-	-
		Kommunikationsindex.	58%	-	-	-	-
		Kostnad per invånare på alla områden.	Ja	-	-	-	-
		Låg Skattesats.	7	8	10	10	10
		God ekonomisk hushållning.	Resultatöverskott (>2%).	3,2	0	2%	2%
		Soliditeten ska öka över tid (>38%).	41%	-	38%	38%	-
		Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod.	Nej	-	-	-	-
		Självfinansieringsgraden; övriga investeringar ska självfinansieras till 50%.	110,5%	-	-	-	-
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Kundvalssystemen är väl fungerande för medborgarna och attraktiva för anordnarna. Kvaliteten i alla verksamheter håller en hög nivå och förbättras över tid. Reellt inflytande och påverkan i alla verksamheter ökar.	Folkhälsa, frisktal.	-	-	-	-	-
		Kvalitet bland de 10% bästa i alla verksamheter.	Ja	-	Ja	Ja	Ja
		Nöjd inflytande index medborgare.	47%	-	48%	50%	52%
		Nöjd medborgarindex (NMI) medborgare.	64%	-	66%	68%	70%
		Nöjd kundindex NKI.	-	-	-	-	-
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Säkerställa en aktiv strategisk planering för mark, bostäder, lokaler och anläggningar. Säkerställa blandad bebyggelse med olika typer av bostäder, arbetsplatser, mötesplatser och gestaltning i hela Nacka. Säkerställa att minst halva Nacka är grönt och att invånare har nära till olika grönområden och vatten. Balans mellan verksamhet och bostäder i större utvecklingsområden med god infrastruktur (30-70).	Andel grönt (park, natur, reservat mm grönt mark).	-	-	50%	50%	50%
		Andel hyresrätter i nyproduktion över tid.	9%	-	30%	30%	30%
		Andel invånare som har nära till grönt (300 m) och vatten(1 000 m).	-	-	-	-	-
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Resultatöverskott ska ligga på långsiktigt hållbar nivå. Soliditet ska öka över tid. Nya bostäder och nya arbetsplatser färdigställs enligt målen och är attraktiva över tid.	Färdigställda bostäder.	1 493	280	1 200	1 200	1 200
		Nya arbetsplatser.	455	-	1 000	1 000	1 000
		Nya Nackabor.	2 425	1 426	1 500	1 500	2 700
		Resultatöverskott.	1%	-	2%	2%	2%
		Soliditeten ska öka över tid.	41%	42%	40%	40%	40%

KOMMUNSTYRELSEN – EGEN NÄMND

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	UTFALL 2019	MÅL 2020	MÅL 2021	MÅL 2022
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till näringslivets förutsättningar och en väl fungerande process för att etablera nya företag. Säkerställa att kommunens markinnehav används på ett affärsmässigt sätt. Överskottsmål i kommunal produktion. Kostnadseffektivitet i alla verksamheter.	Nöjd kundindex NKI kopplat till ex bygglov, miljö.	66%	-	75%	75%	75%
		Nöjd kundindex NKI kundservice, svarstid mm.	87%	-	-	-	-
		Nöjd kundindex Valfärd skola.	-	-	-	-	-
		Nöjd kundindex Valfärd samhällsservice.	-	-	-	-	-
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Kommunens verksamhet ska drivas med hög kvalitet, ständiga förbättringar och ligga i framkant inom sitt område. Attraktiv arbetsgivare med kompetenta, stolta, friska och motiverade medarbetare. Utveckla dynamiskt företagsklimat i toppklass som främjar innovation och entreprenörskap.	Hållbart medarbetarengagemang HME.	81%	-	83%	84%	85%
		Attraktiv arbetsgivare.	74%	-	76%	78%	80%
		Utvecklingsindex medarbetare.	70%	-	72%	74%	76%
		Arbets- och hälsoindex medarbetare.	66%	-	68%	70%	7%
		Företagsranking totalt.	-	-	30	30	30
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Skapa goda urbana lokaliseringförutsättningar för verksamheter och arbetsplatser inom olika branscher i kommersiellt attraktiva lägen. Utveckla infrastruktur som bidrar till stadsutveckling och ökad framkomlighet i nära samspel med regionala och nationella aktörer. Tillhandahålla ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler, bostäder och anläggningar med högt nyttjande, låg energiförbrukning i giftfria och trygga miljöer.	Andel Nackabor som är nöjda med framkomligheten.	64%	-	66%	68%	70%
		Nöjd medborgarindex NMI (SCB) med 5 Nackafrågor.	62%	-	64%	66%	68%
		Nöjd kundindex NKI, för hyresgäster i kommunens lokaler och anläggningar.	41%	-	43%	48%	48%
		Minskad klimatpåverkan i våra välfärdsfastigheter (energiförbrukning kWh/kvm).	-	-	120	-	-
		Utsläpp av växthusgaser per person (ton/person).	-	-	1,9	-	-
Trygghetsindex.	-	-	62	64	66		
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	God tillgång till arbetskraft med relevant kompetens för strategiskt viktiga branscher. Stadsutvecklingsekonomi ska vara självfinansierad över tid. Övriga investeringar ska ha en hög grad av självfinansieringsgrad. Kommunens eget markinnehav ska utvecklas så att det bidrar till minst 40% av bostäder och arbetsplatser av det samlade målet till 2030.	Företagens tillgång till medarbetare med relevant kompetens (Svenskt näringslivs ranking).	138	-	30	30	30
		Stadsutvecklingsekonomi är självfinansierad i rullande 5-årsperioder.	Nej	-	-	-	-
		Övriga investeringar är självfinansierade till 50%.	-	-	50%	50%	50%
		Nya företag per år.	900	-	-	-	-

0 0 0 10 av 10 indikatorer

ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	UTFALL 2019	MÅL 2020	MÅL 2021	MÅL 2022
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Individanpassade insatser mot arbete och utbildning skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.	Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (Egen mätning).	31%	36%	26%	25%	-
		Andel unga vuxna mellan 18-24 år med ekonomiskt bistånd (egen mätning).	2,9%	2,4%	2%	2%	-
		Andel anvisade nyanlända i egen bostad efter etableringsperiodens slut.	87%	95%	100%	100%	-
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Egen försörjning är en vinst för alla. Kommunen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser.	Andel kursdeltagare inom SFI med minst godkänt betyg terminen efter kursstart.	42%	42%	60%	60%	-
		Andel personer som blir självförsörjande inom etableringsperiodens två år.	75%	87%	87%	87%	-
		Andel Nackabor som efter avslutad insats nått egen försörjning via arbete, studier eller eget företagande.	72%	72%	72%	72%	-
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Nyanlända Nackabors bostäder finns i alla kommunalar. Kommunen skapar möjligheter till språkutveckling, integration och arbete i samspel med andra aktörer.	Andel kommunalar med genomgångsbostäder för nyanlända.	100%	100%	100%	100%	-
		Arbetslöshet bland utrikesfödda i Nacka i förhållande till arbetskraften.	8,6%	6,2%	7%	6,5%	-
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Nacka kommun växer. Kommunen skapar förutsättningar för arbetsökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens.	Andel ungdomar mellan 16-20 år som hoppat av gymnasiet och efter insats från kommunen återgår till studier eller arbete.	87%	90%	90%	90%	-
		Andel kursdeltagare inom grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning med lägst godkänt betyg efter avslutad kurs.	90,5%	88%	90%	90%	-

0 0 0 9 av 9 indikatorer

FRITIDSNÄMDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	UTFALL 2019	MÅL 2020	MÅL 2021	MÅL 2022
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Fritidsanläggningarna är välbesökta. Avgifter ska anpassas utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är flexibla och samutnyttjas.	Antal besök per år på Nacka simhall och Nackenbadet.	-	-	130 000	132 500	135 000
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Fritidsutbudet ska stimulera till fysisk aktivitet för alla. Fritidsutbudet utvecklas genom Nackas och medborgarnas delaktighet.	Andelen barn i åldersgruppen 7-20 år som deltar i en LOK-stödberättigad föreningsaktivitet (kommunalt LOK-stöd)	-	-	73%	75%	77%
		Andelen av dem som deltar i en LOK-stödberättigad föreningsaktivitet (kommunalt LOK-stöd) som är flickor.	-	-	50%	50%	50%
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Det ska finnas attraktiva, välskötta och lättillgängliga fritidsanläggningar. Det ska finnas ett rikt utbud av platser för organiserad och egen fritidsaktivitet. Skötseln av fritidsanläggningarna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.	Andelen medborgare som anser sig ha bra möjligheter till att kunna utöva sina fritidsintressen.	92%	-	95%	96%	97%
		Nöjd Medborgar-Index - Idrott- och motionsanläggningar.	-	-	65	66	67
		Andelen simhallsbesökare som är nöjda sitt besök.	-	-	80%	82%	84%
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Fritidsverksamhetens utförare är flexibla, innovativa och utvecklas i takt med ny och ökad efterfrågan av aktiviteter. För utveckling av fritidsutbudet sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt.	Andelen kolloideltagare som är nöjda med sin kollovistelse.	-	-	92%	93%	94%
		Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år (statligt LOK-stöd).	-	-	43	44	45
		Nöjd-kund-index fritidsgårdsverksamhet.	-	-	84%	85%	86%

0 0 0 10 av 10 indikatorer

KULTURNÄMDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	UTFALL 2019	MÅL 2020	MÅL 2021	MÅL 2022
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Kulturverksamheterna håller hög kvalitet. Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är flexibla, tillgängliga för alla och samutnyttjas.	Nöjd medborgarindex bibliotek.	80	-	80	81	82
		Andel aktiva låntagare på bibliotek, antal/1 000 invånare.	292	286	290	290	290
		Andel barn och unga som är nöjda med den kulturskoleverksamhet de deltar i.	-	98%	98%	98%	98%
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla. Kulturutbudet utvecklas genom Nackabornas delaktighet och utifrån deras förutsättningar och intressen. Biblioteken stimulerar och bidrar till läslust, bildning och livslångt lärande.	Andel barn som deltar i kulturskola av den totala befolkningen inom målgruppen.	19%	22,6%	29%	30%	31%
		Nöjdukindex för bibliotek, museet Hamn, Hembygdsmuseet och Dieselverkstaden.	-	-	76%	78%	80%
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Bibliotek, kulturhus, museer och kulturella arenor är öppna mötesplatser som bidrar till ett levande och hållbart samhälle. Kulturarvet och den offentliga konsten utvecklas, bevaras och berikar. Kulturverksamheterna bidrar till låg klimat- och miljöpåverkan.	Andel medborgare som är nöjda med kulturutbudet i Nacka.	65	-	66	67	68
		Antal besök per år på kulturhuset Dieselverkstaden.	1 175 492	661 388	1 130 000	1 160 000	1 190 000
		Antal besök per invånare och år på bibliotek.	11,5	-	11,5	11,5	11,5
		Antal besökare per år på museet Hamn och Hembygdsmuseet.	-	7 862	8 720	9 505	10 360
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Innovation och mångfald ska leda till att kulturverksamheter startas och utvecklas i takt med efterfrågan. För kulturutbudets utveckling ska samverkan ske lokalt, regionalt och nationellt. Kulturen ska bidra till tillväxt och utveckling.	Andel barn och unga som deltar i den kulturskolekurs som de helst vill.	-	98%	98%	98%	98%

0 0 0 35 av 35 indikatorer

MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	UTFALL 2019	MÅL 2020	MÅL 2021	MÅL 2022
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Avgiftsbelagda verksamheter ska vara självfinansierade. Taxor ska vara på lägsta möjliga nivå och påverkbara. Vid detaljplanering ska kommunens markinnehav nyttjas affärsmässigt och nya välfärdsfastigheter (skolor, äldreboende, idrotts- och kulturbyggnader etc.) ska vara finansierade.	Andel verksamheter inom livsmedelstillsynen som genom egna insatser påverkat sin taxenivå (sänkt avgift).	16%	-	15%	15%	15%
		Andel verksamheter inom miljötillsynen som genom egna insatser påverkat sin taxenivå (sänkt avgift).	14%	-	10%	10%	10%
		Plankostnad (kr/kvm) för nya lokaler och lägenheter i flerbostadshus (<50 bostäder).	804	-	1 000	1 000	1 000
		Plankostnad (kr/kvm) för nya lokaler och lägenheter i flerbostadshus (>50 bostäder).	140	-	150	150	150
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Nacka utvecklas med hög kvalitet, stor variation och i samklang med Nackabornas intressen. Framtagna detaljplaner stödjer en utveckling av bostäder, infrastruktur och näringslivet i Nacka. Nackaborna är delaktiga i stadsutvecklingsprocessen.	Mediantid detaljplaner förnyelseområden (KF).	102 mån	-	36 mån	36 mån	36 mån
		Mediantid detaljplaner (ej förnyelseområden).	37 mån.	-	24 mån.	24 mån.	24 mån.
		Mediantid bygglovsärenden.	9 v.	8 v.	7 v.	7 v.	7 v.
MYNDIGHETSUTÖVNINGEN ÄR EFFEKTIV, RÄTTSSÄKER, SERVICEINRIKTAD OCH KUNDORIENTERAD.	Myndighetsutövningen är effektiv, rätts-säker, serviceinriktad och kundorienterad.	NKI Bygglov.	62	-	72	72	72
		NKI miljö- och hälsoskydd.	70	-	72	72	72
		NKI Livsmedelstillsyn.	74	-	79	79	79
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Genom stadsutvecklingen skapas samband och offentliga rum som är attraktiva och trygga. Nackaborna har god tillgång till parker, grönområden och natur. Den negativa påverkan på miljön minskar.	Andel bostäder i föreslagna planer med högst 300 meter till park eller naturområde.	100%	-	90%	90%	90%
		Andel sjöar med god status vad gäller övergödning.	63%	-	75%	75%	75%
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Detaljplaner tas fram i en takt som stödjer de övergripande målen om 20 000 nya bostäder och 15 000 nya arbetsplatser fram till år 2030. Framkomligheten i samhällsplaneringen bevakas. Detaljplaner tas även fram för att möjliggöra ny infrastruktur och en god tillgång till kollektivtrafik.	Antal enskilda avlopp i kommunen.	1 973 st	-	1 500 st	900 st	700 st
		Antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner västra sicklaön.	985	0	1 670	1 670	1 670
		Antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner övriga kommunen (ej västra Sicklaön).	351	377	670	670	670
		Antal kvm BTA för verksamheter i tillstyrkta detaljplaner.	19 150 kvm	8 765 kvm	-	-	-
		Andel av bostäder i föreslagna planer med högst 400 meter till närmaste hållplats.	97%	-	80%	80%	80%

1 0 0 15 av 16 indikatorer

NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	UTFALL 2019	MÅL 2020	MÅL 2021	MÅL 2022
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Skötsel och investeringar genomförs i rätt tid till rätt kostnad.	Andel av kommunens totala kostnader.	4,9%	-	5%	5%	6%
		Upparbetsgrad i investeringsprojekt.	-	60%	70%	75%	80%
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Bra verksamhet varje dag i samspel med medborgarna.	Medborgarna nöjda med underhåll och skötsel av gator och vägar (SCB)- mål att vara bland de 10% bästa.	-	-	10%	10%	10%
		Medborgarna nöjda med snöröjning av gång- och cykelvägar (SCB)-mål att vara bland de 10% bästa.	-	-	10%	10%	10%
		Medborgarna nöjda med belysningen av gång- och cykelvägar (SCB)-mål att vara bland de 10% bästa.	-	-	10%	10%	10%
		Medborgarna nöjda med hanteringen av synpunkter och fel	-	2,84	3,1	3,2	3,3
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Attraktiva och trygga miljöer/platser som underhålls och utvecklas. Friska sjöar och ett rikt växt- och djurliv.	Nacka kommuns ranking i den årliga undersökningen Sveriges friluftskommun. Mål att vara bland de 10% bästa.	-	-	10%	10%	10%
		Medborgarna nöjda med skötsel av park och natur (SCB)-mål att vara bland de 10% bästa.	-	-	10%	10%	10%
		Andel energismart belysning.	24%	29%	34%	42%	49%
		Andel sjöar med god status vad gäller övergödning.	-	63%	75%	75%	75%
		Andel godkända badvattenprover.	95%	95%	100%	100%	100%
		Antal åtgärdade områden i skogsskötselplanen.	-	-	12	12	12
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	God framkomlighet och hållbart resande.	Antalet infartsparkeringsplatser bil ska vara oförändrade eller öka.	-	1 530	1 530	1 530	1 530
		Antal cykelpassager Sicklavägen ska öka med 10%.	-	880 000	970 000	1 067 000	1 173 700
		Antal infartsparkeringsplatser cykel nära kollektivtrafik.	-	592	700	800	900
		Andel resande i kollektivtrafik.	-	35%	35%	36%	37%

0 0 0 17 av 17 indikatorer

SOCIALNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	UTFALL 2019	MÅL 2020	MÅL 2021	MÅL 2022
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Nackabor erbjuds insatser med hög kvalitet av utförare och anordnare. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.	Andel flickor och pojkar inom individ- och familjeomsorg som sammantaget är nöjda med stödet från socialtjänsten i kommunen.	75%	-	90%	90%	90%
		Andel vuxna personer inom individ- och familjeomsorg som sammantaget är nöjda med stödet från socialtjänsten i kommunen.	82%	-	85%	85%	85%
		Andel flickor och pojkar 0-12 år som ej återaktualiseras inom ett år efter avslutad utredning eller insats.	81%	-	85%	85%	85%
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Barn och vuxna med social problematik och/eller funktionsnedsättning som är i behov av stöd, ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. De som är i behov av stöd ska vara delaktiga och erbjudas individanpassade insatser som hjälper.	Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin gruppboende.	77%	-	80%	80%	80%
		Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin serviceboende.	81%	-	85%	85%	90%
		Andel personer över 18 år som vid avslutad placering på skyddat boende uppger att de inte utsätts för våld.	80%	-	80%	80%	80%
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Den som har en funktionsnedsättning ges förutsättningar att medverka i samhällslivet och kunna delta och utöva kultur och idrott. Anpassade boendeformer av god kvalitet finns tillgängliga och integrerade i Nackas olika kommundelar.	Antal barn och unga per som vräks från sin bostad.	6	-	0	0	0
		Andel av hyresgästerna med socialt kontrakt som efter avslutad insats anskaffar en egen bostad.	55%	-	75%	75%	75%
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Barn och unga ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. Samarbetet med civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter är starkt och förebygger sociala problem.	Andel ungdomar som fått insats på MiniMaria för sitt missbruk och som vid avslutad insats är drogfria.	74%	-	80%	80%	80%
		Andel vuxna som fått insats på Beroendemottagningen för sitt missbruk och efter avslutad insats nått sitt mål med insatsen.	71%	-	75%	75%	75%
		Andel föräldrar som erbjuds föräldrastödsinsatser och som anser att de har fått stöd och vägledning i sin föräldraroll.	95%	-	95%	95%	95%

UTBILDNINGSNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	UTFALL 2019	MÅL 2020	MÅL 2021	MÅL 2022	
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner.	Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen när det gäller andel föräldrar som är nöjda med sin förskola – Förskola.	plats 4	plats 4	plats 1-3	plats 1-3	plats 1-3	
		Bland de tio bästa kommunerna i landet när det gäller andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 – Grundskola.	-	plats 8	plats 1-10	plats 1-10	plats 1-10	
		Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen när det gäller andel elever som är nöjda med sin skola – Grundskola.	plats 3	plats 2	plats 1-3	plats 1-3	plats 1-3	
		Bland de tio bästa kommunerna i landet när det gäller betygspoäng – Gymnasieskola.	plats 8	-	plats 1-10	plats 1-10	plats 1-10	
		Över länets genomsnitt i enkätundersökningen när det gäller andel elever som kan rekommendera sin skola – Gymnasieskola.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Alla elever klarar skolan inom avsedd tid.	Andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 – Grundskola.	91%	-	90%	90%	90%	
		Andel elever som tar gymnasieexamen inom tre år – Gymnasieskola.	83%	-	80%	80%	80%	
		Alla barn och elever utvecklas maximalt.	Andel elever i åk 9 som blir behöriga till gymnasieskolan – Grundskola.	95%	94%	97%	97%	97%
		Andel avgångselever som får gymnasieexamen – Gymnasieskola.	95%	-	95%	95%	95%	
		Genomsnittlig betygsnivå (åk 9) – Grundskola.	269	268	265	265	265	
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära.	Genomsnittlig betygsnivå – Gymnasieskola.	15,1	-	15,3	15,3	15,3	
		Andel föräldrar som upplever att verksamheten är stimulerande – Förskola.	95%	96%	95%	95%	95%	
		Andel elever som tycker det är roligt att lära sig saker (åk 3) anser att undervisningen motiverar till att vilja lära sig mer (åk 6 och 8) – Grundskola.	65%	61%	70%	75%	80%	
		Andel elever som anser att undervisningen motiverar till att lära sig mer – Gymnasieskola.	41%	40%	60%	70%	75%	
		Andel föräldrar som anser att deras barns tankar och intressen tas tillvara – Förskola.	85%	86%	85%	85%	85%	
		Andel elever som anser att de har inflytande på skolarbetet (tre frågor) – Grundskola.	65%	63%	70%	75%	75%	
		Andel elever som anser att de kan påverka arbetssättet under lektionerna – Gymnasieskola.	32%	32%	40%	45%	50%	
		Bedömning av målområdet utveckling och lärande i Våga Visa-observationerna de två senaste åren – Förskola.	3,2	-	3,3	3,3	3,3	
		Bedömning av målområdet kunskaper i Våga Visa-observationer de två senaste åren – Grundskola.	2,9	-	3,3	3,3	3,3	
		Bedömning av målområdet kunskaper i Våga Visa-observationer de två senaste åren – Gymnasieskola.	3,5	-	3,3	3,3	3,3	
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet.	Andel förskolor som har minst 80 procent nöjda föräldrar – Förskola.	94%	98%	95%	95%	95%	
		Andel skolor som har minst 80 procent nöjda elever – Grundskola.	69%	65%	75%	80%	90%	
		Andel skolor som har minst 80 procent som kan rekommendera sin skola – Gymnasieskola.	14%	25%	50%	60%	75%	
		Andel förskolor som har minst 20 procent förskollärare – Förskola.	90%	-	95%	95%	95%	
		Andel skolor som har positiv salsavvikelse både vad gäller meritvärde och andel som nått kunskapskraven i alla ämnen – Grundskola.	75%	-	80%	80%	80%	
		Andel skolor som har minst 90 procent avgångselever med gymnasieexamen – Gymnasieskola.	78%	-	90%	90%	90%	
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande.	Andel föräldrar som anser att barnet är tryggt i förskolan – Förskola.	96%	96%	95%	95%	95%	
		Andel elever som är trygga i skolan – Grundskola.	89%	88%	95%	95%	95%	
		Andel elever som är trygga i skolan – Gymnasieskola.	90%	89%	95%	95%	95%	
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola.	Det finns möjlighet till plats i förskolan i varje kommunal del – Förskola.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	
		Andel elever som fått plats på den skola de valt i första hand – Grundskola.	92%	86%	90%	90%	90%	
		Det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka. Anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här.	Andel huvudmän som är nöjda med att verka i Nacka (huvudmän vägs efter antal enheter).	97%	-	95%	95%	95%
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka. Anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här.	Andel huvudmän som anser att Nacka är en mer attraktiv kommun att bedriva verksamhet i jämfört med andra kommuner (anordnare med erfarenhet av andra kommuner).	-	-	70%	75%	80%	

ÄLDRENÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	UTFALL 2019	MÅL 2020	MÅL 2021	MÅL 2022
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Äldreomsorgen utvecklas utifrån Nackabornas behov. Insatser som erbjuds håller en hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses med varierade och effektiva arbetsätt som anpassas efter individens förutsättningar och behov.	Nackas äldreomsorg är bland de 10% bästa kommunerna i landet avseende kvalitet och effektivitet.	Rank 60 av 235	-	50	40	30
		BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Seniorer känner sig trygga och är delaktiga i hur omsorgen utformas. Individens behov är i centrum för utformandet av stödet och samordnas utifrån individens förutsättningar. Psykisk ohälsa och ofrivillig ensamhet motverkas genom förebyggande arbete. Anhöriga och närstående erbjuds stöd och hjälp.	Antal unika medarbetare inom hemtjänsten som besöker den enskilde under en period om 14 dagar.	12	11,7	11
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Nacka är en äldrevänlig kommun som ger goda förutsättningar för hälsosamt åldrande och som möjliggör välbefinnande hela livet. Seniorer har möjlighet att välja mellan attraktiva särskilda boenden. Det finns lättillgängliga dagverksamheter och mötesplatser som stimulerar till god fysisk, psykisk- och social hälsa.	Andel kunder som sammantaget är nöjda med sin hemtjänst.	86	85	86	86	86
		Andel kunder som sammantaget är nöjda med sitt äldreboende.	80	86	78	80	80
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Välfärden för Nackas seniorer utvecklas i nära samarbete mellan kunder, anordnare, hälso- och sjukvård samt civilsamhället. Tillsammans utvecklar vi effektiva arbetsätt för att möta det ökade antalet seniorers behov.	Andel personer med insatser från hemtjänst som besväras av ensamhet.	15	11	13	12	11
		Andel personer med plats på särskilt boende som besväras av ensamhet.	22	17	20	19	18
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Nacka är en äldrevänlig kommun som ger goda förutsättningar för hälsosamt åldrande och som möjliggör välbefinnande hela livet. Seniorer har möjlighet att välja mellan attraktiva särskilda boenden. Det finns lättillgängliga dagverksamheter och mötesplatser som stimulerar till god fysisk, psykisk- och social hälsa.	Andel kunder i särskilt boende som uppger att de är nöjda med de sociala aktiviteter som erbjuds.	71	71	71	72	73
		Andel kunder inom hemtjänst som upplever ett gott hälsotillstånd.	29	30	30	31	33
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Välfärden för Nackas seniorer utvecklas i nära samarbete mellan kunder, anordnare, hälso- och sjukvård samt civilsamhället. Tillsammans utvecklar vi effektiva arbetsätt för att möta det ökade antalet seniorers behov.	Andel personer som beviljats särskilt boende och får plats inom 90 dagar.	100	99	100	100	100

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	UTFALL 2019	MÅL 2020	MÅL 2021	MÅL 2022
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Rätt från början och i rätt tid.	Andel redovisningar fullständigt granskade per 30/9.	-	-	100%	100%	100%
		Andel överklagade beslut som ändras efter prövning i rätten.	-	-	15%	15%	15%
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Huvudmannens intresse står i fokus.	Andel gode män som är nöjda med servicen.	87%	87%	95%	95%	95%
		Andel huvudmän som är nöjda med sin gode man.	78%	78%	85%	85%	85%
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart utförande av uppdrag.	Andel redovisningar som lämnas in via digital tjänst.	36%	36%	60%	70%	75%
		Andel uppdrag där gode män huvudsakligen inte använder bil.	-	74%	75%	75%	80%
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Alla huvudmän har en kompetent god man.	Andel certifierade gode män.	5%	13%	55%	60%	65%
		Andel huvudmän som får god man inom två månader.	81%	-	100%	100%	100%

BILAGA 2. CHECK- OCH ERSÄTTNINGSBELOPP

TABELL 1. CHECKBELOPP FÖR FÖRSKOLEVERKSAMHET OCH FRITIDSHEM*

FÖRSKOLA	KRONOR PER ÅR	
	1-2 ÅR	3-5 ÅR
Förskola 1-5 år		
- 20-25 timmar/vecka	99 580	81 135
- 26-39 timmar/vecka	136 840	113 983
- 40 timmar och mer/vecka	151 956	131 195
Allmän förskola 3-5 år, en nivå	-	50 750
PEDAGOGISK OMSORG	1-2 år	3-5 år
Pedagogisk omsorg 1-5 år		
- 20-25 timmar/vecka	71 273	55 258
- 26-39 timmar/vecka	110 073	91 059
- 40 timmar och mer/vecka	114 555	96 840
Pedagogisk omsorg med lokal 1-5 år		
- 20-25 timmar/vecka	83 583	67 414
- 26-39 timmar/vecka	122 408	103 263
- 40 timmar och mer/vecka	126 922	109 078
FRITIDSHEM	KRONOR PER ÅR	
Förskoleklass		61 036
Förskoleklass, barn till föräldraledig 10 t/v		48 209
Årskurs 1-3		40 067
Årskurs 1-3, barn till föräldraledig/arbetslös 10 t/v		31 654
Årskurs 4-6 (öppen fritidsverksamhet)		1 414

TABELL 2. AVGIFTER FÖRSKOLA, PEDAGOGISK OMSORG OCH FRITIDSHEM

AVGIFTER FÖRSKOLA, PEDAGOGISK OMSORG OCH FRITIDSHEM	KRONOR PER MÅNAD			
	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4
Förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år				
- 20-25 timmar/vecka	1 288	863	425	0
- 26-39 timmar/vecka	1 351	892	445	0
- 40 timmar och mer/vecka	1 425	950	475	0
Fritidshem				
- förskoleklass - årskurs 3	950	475	475	0
- barn till föräldraledig/arbetslös förälder, 10 t/v	950	475	475	0
- årskurs 4-6, öppen fritidsverksamhet				Avgiften fastställs av skolan

TABELL 3. CHECKBELOPP FÖRSKOLEKLASS OCH GRUNDSKOLEUTBILDNING*

FÖRSKOLEKLASS OCH GRUNDSKOLEUTBILDNING	KRONOR PER ÅR
Förskoleklass	41 927
Grundskola	
- årskurs 1-3	74 974
- årskurs 4-6	76 859
- årskurs 7-9	96 634
Grundsärskola	
- årskurs 1-3	263 563
- årskurs 4-6	270 519
- årskurs 7-9	284 959

TABELL 4. CHECKBELOPP OCH ERSÄTTNINGAR GYMNASIESKOLA*

NATIONELLA GYMNASIEPROGRAM INOM SAMVERKANSOMRÅDET	KRONOR PER ÅR
Barn- och fritidsprogrammet	83 295
Bygg- och anläggningsprogrammet (BA)	115 843
Bygg- och anläggningsprogrammet, Anläggningsfordon (BAANL) – åk 1	115 843
Bygg- och anläggningsprogrammet, Anläggningsfordon (BAANL) – åk 2 och 3	217 444
Ekonomiprogrammet	79 054
El- och energiprogrammet	110 793
El- och energiprogrammet, Energiteknik (EEENE)	117 689
Estetiska programmet	107 827
Estetiska programmet, Estetik och media (ESEST)	107 827
Estetiska programmet, Musik (ESMUS)	107 827
Fordons- och transportprogrammet (FT)	136 550
Fordons- och transportprogrammet, Transport (FTTRA) – åk 1	136 550
Fordons- och transportprogrammet, Transport (FTTRA) – åk 2 och 3	207 007
Handels- och administrationsprogrammet	87 189

Hantverksprogrammet	108 448
Hotell- och turistprogrammet	87 457
Humanistiska programmet	79 350
Industri tekniska programmet	143 014
Naturbruksprogrammet (NB)	167 211
Naturbruksprogrammet, Lantbruk (NBLAN) Berga – SLL	206 998
Naturbruksprogrammet, Trädgård (NBTRA)	180 971
Naturvetenskapliga programmet	87 440
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	128 328
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA) – samtliga åk 1	78 879
Samhällsvetenskapsprogrammet, Media, info och kommunik (SAMED) – åk 1	78 879
Samhällsvetenskapsprogrammet, Media, info och kommunik (SAMED) – åk 2 och 3	94 047
Teknikprogrammet	91 653
VVS- och fastighetsprogrammet	112 172
Vård- och omsorgsprogrammet	87 525
Lagidrott – NIU	17 608
Individuell idrott – NIU	21 130

PROGRAMINRIKTAT VAL, IMV, INOM SAMVERKANSOMRÅDET KRONOR PER ÅR

Barn- och fritidsprogrammet	86 486
Bygg- och anläggningsprogrammet	119 517
Ekonomiprogrammet	80 556
El- och energiprogrammet	113 871
Estetiska programmet	109 654
Fordons- och transportprogrammet	140 287
Handels- och administrationsprogrammet	90 667
Hantverksprogrammet	111 466
Hotell- och turistprogrammet	90 667
Humanistiska programmet	80 556
Industriprogrammet	145 723
Naturbruksprogrammet	169 592
Naturvetenskapliga programmet	88 403
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	131 392
Samhällsvetenskapsprogrammet	80 556
Teknikprogrammet	93 385
VVS- och fastighetsprogrammet	115 683
Vård- och omsorgsprogrammet	90 667

ÖVRIGA GYMNASIEPROGRAM KRONOR PER ÅR

Introduktionsprogram, individuellt alternativ (IMA)	101 015
Introduktionsprogram, individuellt alternativ – liten grupp (IMA-LG)	254 345
Introduktionsprogram, språkinriktning (IMS)	145 926
Gymnasiesärskola	314 145

Förändring jämfört med föregående år

Gymnasieskolans ersättningar till program som ingår i samverkansavtalet är uppräknade med 1,0 procent i genomsnitt.

Introduktionsprogrammets och gymnasiesärskolans ersättningar är uppräknade med 1,0 procent.

Introduktionsprogram, individuellt alternativ – liten grupp på Nacka gymnasium har tillkommit som programpeng och är uppräknad med 1,0 procent.

INTERKOMMUNAL ERSÄTTNING FÖR ELEVER SOM GÅR I KLASS MED HÖRSELANPASSNING. ERSÄTTNING UTÖVER PROGRAMPRIS (KR/ELEV/LÄSÅR) KRONOR PER ÅR

Vård- och omsorgsprogrammet – Kungsholmens västra gymnasium	230 375
Naturvetenskapliga programmet – Kungsholmens västra gymnasium	230 280
Samhällsvetenskapliga programmet, beteende – Kungsholmens västra gymnasium	221 913
Samhällsvetenskapliga programmet, samhälle – Kungsholmens västra gymnasium	221 913
Ekonomiprogrammet – Thorildsplans gymnasium	219 677
Teknikprogrammet – Thorildsplans gymnasium	232 254
El- och energiprogrammet – Thorildsplans gymnasium	251 014
Mindre undervisningsgrupper på nationella program	154 749

INTERKOMMUNAL ERSÄTTNING/TILLÄGGSBELOPP FÖR MODERSMÅLSUNDERVISNING KRONOR PER ÅR

Ersättning kr/elev/läsår	8 711
--------------------------	-------

* Momskompensation utgår enligt gällande regler

TABELL 5. CHECKBELOPP – KULTURSKOLA*

MUSIKSKOLA	KRONOR PER BARN/ELEV PER ÅR	AVGIFT PER ELEV OCH TERMIN
Ämneskurs	9 351	1 080
Grupp ≤ 12 elever	5 322	530
Grupp ≥ 13 elever	2 776	530
Övriga kulturkurser	5 600	900
Dans och teater	6 300	1 125
Cirkus med golv- och luftakrobatik	9 000	1 600
Klippkort för 8 lektioner	1 760	250
Musikalcheck – ska inkludera parallella kurser á 27 lektioner i ämneskurs sång (max 1-4 elever), dans och teater. Max 1 check/elev och termin	20 000	2 250

TABELL 6. CHECKBELOPP SÄRSKILT BOENDE FÖR ÄLDRE*

ERSÄTTNING, KRONOR PER DYGN	1	2	3	4	5
Nivå	1-6 1 137	7-11 1 419	12-15 1 688	16-20 1 938	21-24 2 382

TABELL 7. CHECKBELOPP DAGVERKSAMHET, ÄLDRE*

ERSÄTTNING, KRONOR PER NÄRVAROTILLFÄLLE	SOCIAL INRIKTNING	DEMENSINRIKTNING
	707	808

TABELL 8. CHECKBELOPP HEMTJÄNST INKL. LEDSAGNING OCH AVLÖSNING (ÄLDRE OCH PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING*)

ERSÄTTNING, KRONOR PER TIMME
402

TABELL 9. CHECKBELOPP FÖR LEDSAGARSERVICE OCH AVLÖSAR-SERVICE ENLIGT LSS SAMT AVLÖSNING TILL BARN OCH UNGDOMAR ENLIGT SOL*

ERSÄTTNING KR PER TIMME	
Ledsagarservice, LSS	321
Avlösarservice, LSS	310
Avlösning enl SOL, barn och unga upp till 20 år	310

TABELL 10. KUNDVAL BOSTAD MED SÄRSKILD SERVICE LSS

ERSÄTTNING, KRONOR PER DYGN	1	2	3	4	5
Checkbelopp inkl lokalkostnad	928	1 185	1 990	2 811	3 786

TABELL 11. CHECKBELOPP DAGLIG VERKSAMHET, LSS*

ERSÄTTNING, KRONOR PER DAG HELTID	1	2	3	4	5
	489	595	849	1 140	1 547

ERSÄTTNINGSNIVÅ, KRONOR PER DAG DELTID	1	2	3	4	5
	353	417	595	799	1 082

Tabell 12. Checkbelopp korttidsvistelse, LSS*

ERSÄTTNINGSNIVÅ, KRONOR PER DYGN	1	2	3
	2 982	3 937	5 393

TABELL 13. ERSÄTTNINGSBELOPP BOENDESTÖD*

ERSÄTTNING, KRONOR PER TIMME	BELOPP
Måndag - fredag	392
Kväll, lördag, söndag, helg	särskild redovisning

TABELL 14. CHECKBELOPP SYSSELSÄTTNING FÖR PERSONER MED PSYKISKA FUNKTIONSNEDSÄTTNINGAR*

SYSSELSÄTTNING I GRUPP KRONOR PER HALVDAG
402

INDIVIDUELL SYSSELSÄTTNING, EXTERN ARBETSPLATS KRONOR PER MÅNAD	
Kartläggning 3 månader:	4 834
Uppföljning:	1 470

TABELL 15. ERSÄTTNINGSBELOPP FAMILJERÅDGIVNING*

ERSÄTTNING, KRONOR PER SAMTAL	CHECKBELOPP	EGENAVGIFT
	1 096	390

TABELL 16. CHECKBELOPP FAMILJEBEHANDLING*

ERSÄTTNING, KRONOR PER TIMME	
En familjebehandlare	803
Två familjebehandlare	1 527

TABELL 17. CHECKBELOPP FÖR STRUKTURERAD ÖPPENVÅRDS-BEHANDLING FÖR PERSONER MED MISSBRUKSPROBLEMATIK*

ERSÄTTNING	
Strukturerad öppenvårdsbehandling	42 142
Strukturerad samtalserie, kronor per timme	812
Rådgivning, kronor per timme	711

TABELL 18. ERSÄTTNINGSBELOPP FÖR KONTAKTMANNASKAP FÖR PERSONER MED MISSBRUKSPROBLEMATIK*

ERSÄTTNING KRONOR PER TIMME	07.30-19.00	19.00-22.00	07.30-17.00
	363	402	412

TABELL 19. CHECKBELOPP KOMMUNALA ARBETSMARKNADSINSATSER*

CHECK	BELOPP PER MÅNAD
Jobbpeng grund	3 686
Jobbpeng förstärkt	4 858
Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion	7 330

CHECK	KRONOR ENGÅNGERSÄTTNING
Jobbpeng specialutbildning 1	5 000
Jobbpeng specialutbildning 2	10 000
Jobbpeng specialutbildning 3	15 000
Jobbpeng bonus	18 000

TABELL 20. CHECKBELOPP VUXENUTBILDNING*

VERKSAMHET	KRONOR PER VERKSAMHETSPOÄNG
GRUNDLÄGGANDE VUXENUTBILDNING	
Kurser inom grundläggande vuxenutbildning	51,4
Orienteringskurser	45,0
GYMNASIAL VUXENUTBILDNING	
Allmänna gymnasiala kurser	47,2
Kurser inom barn- och fritidsprogrammet	48,1
Kurser inom handelsprogrammet	48,1
Kurser inom vård- omsorgsprogrammet	48,1
Kurser inom administrationsprogrammet	48,1
Kurser inom hotell- och turismprogrammet	48,1
Matematik, fysik, kemi och biologi	59,6
Kurser inom restaurang- och livsmedelsprogrammet	64,2
Naturkunskap	53,6
Övriga yrkesinriktade kurser	72,7
Kurser på distans	38,8

VERKSAMHET	KRONOR PER SLUTFÖRD KURS
SVENSKUNDERVISNING FÖR INVANDRARE, SFI	
Kurs A	21 030
Kurs A distans	14 520
Kurs B	16 600
Kurs B distans	11 460
Kurs C och D	13 020
Kurs C och D distans	8 990

VERKSAMHET	KRONOR PER SLUTFÖRD PRAKTIK
Arbetspraktik i samband med SFI	3 065

TABELL 21. AVGIFT VIGSEL*

VIGSELAVGIFT	KRONOR
Administrationsavgift vid bokning av vigsel för par där båda personerna är folkbokförda utanför kommunen	500

* Momskompensation utgår enligt gällande regler

BILAGA 3. TAXOR OCH AVGIFTER

Nämndernas förslag till mål och budget omfattar i förekommande fall förslag till ändringar i taxor. Följande förslag till ändringar har lämnats och kommer att ingå i det förslag till mål och budget för 2020–2022 som kommunstyrelsen fastställer den 28 oktober och som kommunfullmäktige beslutar den 18 november.

De föreslagna förändringarna beskrivs kortfattat här.

ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDEN

Under 2019 har kundvalet i samhällsorientering upphört och tillhandahålls istället genom Centrum för Samhällsorientering.

FRITIDSNÄMNDEN

En översyn och justering/indexreglering av taxor och avgifter inom nämndens verksamhetsområde när det gäller bland annat uthyrning av lokaler har påbörjats och kommer att fortsätta under året.

Avgifter för kolloverksamhet föreslås vara oförändrade utifrån 2019 års nivåer:

AVGIFTER FÖR KOLLO

INKOMSTNIVÅ	FAMILJENS SAMMANLAGDA INKOMST FÖRE SKATT, KRONOR PER/MÅNAD	AVGIFT/BARN/TIMME, KRONOR
Nivå 1	0–27 000	78
Nivå 2	27 001–52 000	156
Nivå 3	52 001–mer	350

Barn 2 från samma familj ges 20 procent i syskonrabatt. Barn 3 från samma familj ges 30 procent i rabatt.

Avgifter för daglägerverksamhet föreslås vara oförändrade utifrån 2019 års nivåer:

AVGIFTER DAGLÄGERVERKSAMHET

INKOMSTNIVÅ	FAMILJENS SAMMANLAGDA INKOMST FÖRE SKATT, KRONOR PER/MÅNAD	AVGIFT/BARN/TIMME, KRONOR*
Nivå 1	0–27 000	40
Nivå 2	27 001–52 000	80
Nivå 3	52 001–mer	125

* Om bussresa till dagläger ingår ökar avgiften med 25 kronor. Barn 2 från samma familj ges 20 procent i syskonrabatt. Barn 3 från samma familj ges 30 procent i rabatt.

KULTURNÄMNDEN

Kundval kulturskola

Kundval kulturskola infördes inför höstterminen 2018. En rapport har tagits fram för att utvärdera det första året, dnr KUN 2019/111. I rapporten föreslås vissa justeringar gällande avgiftsnivåer samt förslag om en ny check – Musikalcheck. Sammanfattningsvis föreslås terminsavgifter inför 2020 enligt tabell 1.

TABELL 1

FÖRSLAG 2020	AVGIFT PER ELEVPLATS OCH TERMIN, KR
Ämneskurs musik (max 1-4 elever)	1 080
Musikgrupp < 12 elever	530
Musikgrupp > 13 elever	530
Övriga kulturkurser	900
Dans och teater	1 125
Cirkus med golv- och luftakrobatik	1 600
Klippkort för 8 lektioner	250
Musikalcheck - ska inkludera parallella kurser á 27 lektioner i ämneskurs sång (max 1-4 elever), dans och teater. Max 1 check/elev och termin	2 250

KULTURPENG

Kulturpengen föreslås vara oförändrad 2020 jämfört med 2019 enligt tabell 2.

TABELL 2

KULTURPENG PER ÅR, BARN 3-15 ÅR I FÖRSKOLA OCH SKOLA	2019	2020
Kulturpeng	283	283

LOVVERKSAMHET

Avgifterna för lovkursverksamhet föreslås vara oförändrade 2020 jämfört med 2019 enligt tabell 3.

TABELL 3

LOVVERKSAMHET, 2020	AVGIFT PER BARN PER TIMME, KR
Cirkus med golv- och luftakrobatik	90
Övriga kulturskoleämnen	40

Avgifterna tillfaller vald leverantör och utgör en del av finansieringen.

ÖVRIGT

En översyn och justering/indexreglering av taxorna för lokalupplåtelse i kulturhusen ska ses över i samband med översynen av lokaltaxorna inom fritidsnämndens verksamhetsområde.

MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

Förslag till ändrad taxa för prövning och kontroll inom livsmedels- och foderområdena

Den aktuella taxan är Nacka kommuns sätt att ta betalt för den kontroll och handläggning som behövs för att säkra att kommunens invånare får säkra livsmedel. Indexuppräknning med 3 procent sker i linje med tidigare beslut, om att taxor ska indexregleras vid behov. Ökade kostnader ska i första hand åtgärdas med effektiviseringar, och indexreglering tas till först när effektiviseringarna inte räcker till. Inom livsmedelsområdet föreslås indexreglering av taxan för att få en hög kostnadstäckning av livsmedelstillsynen och för att kommunen ska kunna leverera den kontroll som behövs. Regleringen behövs även för att verksamheten ska kunna gå över till mer effektiva och kundvänliga system, som bland annat möjliggör äkta digitala e-tjänster. Justeringen innebär en höjning av taxan från nuvarande 1 296 kronor till 1 334 kronor från och med den 1 januari 2020. Den offentliga livsmedelskontrollen ska vara avgiftsfinansierad och huvudprincipen är att den ska uppnå full kostnadstäckning. Varje livsmedelsverksamhet betalar en årlig avgift som motsvarar ett visst antal timmar av kontroll baserat på risken för verksamheten. Taxan för livsmedelskontroll behöver motsvara kostnaden för kontroll.

Om taxan är för låg riskerar livsmedelsanläggningarna att inte få den kontroll de har rätt till, eftersom resurserna inte täcker de antal inspektörstimmar som krävs. Det medför en risk att de livsmedel som produceras och hanteras inte är säkra vilket i sin tur kan riskera människors hälsa.

För exempelvis en förskola eller en restaurang som tilldelats 7 timmar i årlig kontrolltid, skulle en höjd timavgift innebära en höjning av den årliga kontrollavgiften från 9 072 kronor till 9 338 kronor.

Förslag till ändrad taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens område samt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning

Den aktuella taxan är Nacka kommuns sätt att ta betalt för den tillsyn och handläggning, som behövs för att arbeta för en hållbart säker och hälsosam miljö i kommunen. Indexuppräkningsräkning med 3 procent sker i linje med tidigare beslut, om att taxor ska indexregleras vid behov. Ökade kostnader ska i första hand åtgärdas med effektiviseringar, och indexreglering tas till först när effektiviseringarna inte räcker till. Inom området miljö- och hälsoskyddstillsyn föreslås indexreglering av taxan för att få en hög kostnadstäckning och för att kommunen ska kunna leverera både service och den kontroll som behövs. Regleringen behövs även för att verksamheten ska kunna gå över till mer effektiva och kundvänliga system, som bland annat möjliggör äkta digitala e-tjänster. Justeringen innebär en höjning av timtaxan från nuvarande 1 105 kronor till 1 138 kronor från och med den 1 januari 2020.

Miljö- och hälsoskyddstillsynen ska så långt det är möjligt finansieras av de verksamhets-utövare som får tillsyn. En del verksamheter betalar i förväg en årlig avgift, som ska reflektera det antal timmar som behövs för kommunens tillsyn av verksamheten. Andra verksamheter betalar timavgift i efterhand. Frågor som t.ex. rör service, rådgivning, remisser och nätverkande kan inte finansieras av tillsynsavgift. Taxan för tillsynen behöver motsvara den kostnad som kommunen har för arbetet. Om taxan är för låg så finns risken att en del verksamheter som behöver tillsyn inte får det, eftersom resurserna inte räcker till. På sikt innebär det även en risk för hälsa och miljö i kommunen.

Justering av taxa för planering, byggande, kartor och mättjänster

En översyn av den gällande taxan för planering, byggande, kartor och mättjänster har genomförts. Indexuppräkningsräkning av grundbeloppet med 3,0 procent sker i linje med tidigare beslut om att taxor ska indexregleras vid behov. I första hand ska effektiviseringar göras för att möta ökade kostnader, först när effektiviseringar inte räcker hela vägen ska en indexreglering föreslås. Inom området byggande föreslås justeringar av taxan. Justeringarna syftar till säkra kostnadstäckning för tjänsterna som omfattas av taxan. Taxan har även förtydligats kring tidskrävande handläggning vid intermistiskt slutbesked och handläggning av inglasning av flera balkonger.

NATUR OCH TRAFIKNÄMNDEN

Inför 2018 införde natur- och trafiknämnden avgifter och viten för att handlägga trafikanordningsplaner och schakttillstånd samt för att ta ut viten i de fall förutsättningar i angivna projektbeslut inte följs.

Avgifterna för 2020 föreslås vara oförändrade, det vill säga 1 500 kronor vardera för trafikanordningsplan och schakttillstånd som ger två veckors arbete, därefter kostar det 1 500 kronor per påbörjad vecka. Viten ligger på nivåer mellan 5 000 kronor–20 000 kronor beroende på förseelse där grövre förseelser även kan utdelas per dag. Nämnden föreslår att viten för att inte ha återställt mark efter färdigt byggprojekt höjs, för att skapa ett tydligare incitament till byggherrar och entreprenörer att städa upp efter sig, efter avslutat projekt. Nämnden kommer göra en utvärdering av avgifter och viten vilken kommer ligga till grund för att förtydliga nu rådande reglemente, i mål och mening att skapa en tydlighet för våra externa samarbetsparter.

Förändrad taxa parkeringsavgifter och boendeparkering:

Nacka växer och under byggtiden förväntas kommunen arbeta hårt för att kunna förbättra och bevara framkomligheten på dess vägar. Parkeringsavgifter och boendeparkering är viktiga verktyg för framkomligheten i kommunen. Kommunen har sedan 2019 ett vässat och utvecklat parkeringsavtal med fler övervakningstimmar totalt sett. Avtalet kräver bland annat en mer fördjupad och extensiv avtalsförvaltning och -uppföljning. Vi höjer parkeringsavgifterna med två kronor per timme samt avgiften för månatlig boendeparkering med 100 kronor för att bland annat täcka de större omkostnader för administration som parkeringsavtalet kräver.

SOCIALNÄMNDEN

Avgifter

Förslag om ny ansökningsavgift för ansökan om försäljningstillstånd för tobak, 8 500 kr

Med anledning av att en ny lag om tobak och liknande produkter träder i kraft 1 juli 2019 föreslår socialnämnden att kommunfullmäktige fattar beslut om att en avgift för ansökan om försäljningstillstånd för tobak ska tas ut från och med 1 januari 2020 enligt Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter. och att därefter sker årlig indexuppräkningsräkning, prisindex kommunal verksamhet (PKV). samt att kommunfullmäktige beslutar att tillsynsavgifter för försäljning av tobak, e-cigarretter, folköl och receptfria läkemedel ligger kvar på de nivåer som beslutades 2016, med årlig kommunal indexuppräkningsräkning (PKV).

Avgiften täcker handläggningen och teknikstöd och kostnaden för e-tjänsten för de nya tillstånden

Avgifterna för tillsyn och kontroll av tobak, folköl och receptfria läkemedel kvarstår på 2016 års nivå.

UTBILDNINGSNÄMNDEN

Utbildningsnämndens förslag på taxor och avgifter 2020

Avgifterna för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem föreslås följa reglerna om maxtaxa. Utbildningsnämnden föreslår också kommunstyrelsen att maxtaxan höjs enligt Skolverkets beslut om taket för maxtaxan för förskola, annan pedagogisk omsorg och fritidshem. Skolverkets har ännu inte meddelat höjningen för 2020. Avgifterna i tabellen nedan är därför oförändrade från 2019. Avgiften för öppen fritidsverksamhet föreslås beslutas av rektor.

AVGIFTER FÖRSKOLA, PEDAGOGISK OMSORG OCH FRITIDSHEM	KRONOR PER MÅNAD (2019)			
	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4
Förskola och pedagogisk omsorg 1-5				
20-25 timmar/vecka	1 288	863	425	0
26-39 timmar/vecka	1 351	892	445	0
40 timmar och mer/vecka	1 425	950	475	0
FRITIDSHEM				
Förskoleklass - årskurs 3	950	475	475	0
Barn till föräldraledig/arbetslös, 10 t/v	950	475	475	0
Årskurs 4-6, öppen fritidsverksamhet				
	Avgiften bestäms av skolan			

ÄLDRENÄMNDEN

Matdistribution

Äldrenämnden har de senaste åren haft ett underskott på matdistribution och en oförändrad avgift. Matdistribution ska självfinansieras och avgiften bör justeras för att bättre matcha kostnaden. Nämnden föreslår kommunfullmäktige att bevilja en höjning av avgiften från 51 kronor till 54 kronor för att åter ha självfinansierad matdistribution.

NACKA ENERGI AB

Kommunfullmäktige har den 16 september 2019 fattat beslut om avgifter för Nacka Energi AB.

ELNÄTSAVGIFTER – PRISLISTA 2020. ATT GÄLLA FRÅN 1 JANUARI 2020

		ANTAL ANLÄGGNINGAR	FAST AVGIFT KR/ÅR	RÖRLIG LÅGLAST KR/KVH	RÖRLIG HÖGLAST KR/KVH	RÖRLIG EFFEKT KR/KV	RÖRLIG EFFEKT, HÖGLAST KR/KV
16-20A	Lägenheter	16 197	740	0,330	0,330	0	0
16-63A	NÄT16RÖ	2 679	890	0,330	0,330	0	0
16-63A	NÄT16	1 079	5 495	0	0	0	0
16-63A	NÄT20	3 454	6 869	0	0	0	0
16-63A	NÄT25	3 302	7 906	0	0	0	0
16-63A	NÄT35	572	13 920	0	0	0	0
16-63A	NÄT50	231	18 270	0	0	0	0
16-63A	NÄT63	293	22 655	0	0	0	0
80-200A	NÄT80	181	16 000	0,090	0,270	25	0
80-200A	NÄT100	103	16 000	0,090	0,270	25	0
80-200A	NÄT125	103	16 000	0,090	0,270	25	0
80-200A	NÄT160	93	16 000	0,090	0,270	25	0
80-200A	NÄT200	62	16 000	0,090	0,270	25	0
LSP	NÄT250	52	16 000	0,090	0,270	25	0
LSP	NÄT400	1	16 000	0,090	0,270	25	0
LSP	NLSP	191	16 000	0,090	0,270	25	0
HSP	NHSP	24	70 000	0,025	0,075	13	39
30kV	30kV	1	85 000	0,011	0,032	9	28

SPECIALTARIFF

Fast avgift	40 000 kr/år	Ett alternativ för kunder mellan 80A-NLSP för kunder som ligger direkt mot en nätstation, och därmed liknar högspänningskunden
Energi LL	0,03 kr/kVh	
Energi HL	0,09 kr/kVh	
Effekt LL	23 kr/kV	
Effekt HL	69 kr/kV	

ELNÄTSAVGIFTER – PRISLISTA 2020. ATT GÄLLA FRÅN 1 JULI 2020

		ANTAL ANLÄGGNINGAR	FAST AVGIFT KR/ÅR	RÖRLIG LÅGLAST KR/KWH	RÖRLIG HÖGLAST KR/KWH	RÖRLIG EFFEKT KR/KW	RÖRLIG EFFEKT, HÖGLAST KR/KW
16-20A	Lägenheter	16 197	740	0,330	0,330	0	0
16-63A	NÄT16RÖ	2 679	890	0,330	0,330	0	0
16-63A	NÄT16	1 079	1 890	0,050	0,150	25	0
16-63A	NÄT20	3 454	3 150	0,050	0,150	25	0
16-63A	NÄT25	3 302	3 900	0,050	0,150	25	0
16-63A	NÄT35	572	8 000	0,050	0,150	25	0
16-63A	NÄT50	231	10 000	0,050	0,150	25	0
16-63A	NÄT63	293	14 000	0,050	0,150	25	0
80-200A	NÄT80	181	16 000	0,090	0,270	25	0
80-200A	NÄT100	103	16 000	0,090	0,270	25	0
80-200A	NÄT125	103	16 000	0,090	0,270	25	0
80-200A	NÄT160	93	16 000	0,090	0,270	25	0
80-200A	NÄT200	62	16 000	0,090	0,270	25	0
LSP	NÄT250	52	16 000	0,090	0,270	25	0
LSP	NÄT400	1	16 000	0,090	0,270	25	0
LSP	NLSP	191	16 000	0,090	0,270	25	0
HSP	NHSP	24	70 000	0,025	0,075	13	39
30kV	30kV	1	85 000	0,011	0,032	9	28

SPECIALTARIFF

Fast avgift	40 000 kr/år	Ett alternativ för kunder mellan 80A-NLSP för kunder som ligger direkt mot en nätstation, och därmed liknar högspänningskunden.
Energi LL	0,03 kr/kWh	
Energi HL	0,09 kr/kWh	
Effekt LL	23 kr/kW	
Effekt HL	70kr/kW	

NACKA VATTEN OCH AVFALL AB
VA-TAXA 2020

VA-taxan består av två delar, dels engångsavgifter (anläggningsavgifter) som betalas då fastigheten bereds möjlighet att ansluta till den allmänna VA-anläggningen och dels årliga avgifter (brukningsavgifter) som ska täcka kostnader för drift- och underhåll.

VA-kollektivet finansieras med avgifter som regleras i VA-taxan och kollektivets kostnader belastar därmed inte skattekollektivet.

Kravet på en ekonomi i balans för VA-kollektivet medförde en omfattande översyn av taxekonstruktionen 2012. I samband med översynen gjordes även en bedömning för kommande expansion och de ökade reinvesteringar i befintliga anläggningar och ledningsnät som kommer att behövas. Hänsyn till kommande behov av insatser i form av ledningsförnyelse på grund av VA-infrastrukturens kondition och ålder gjordes också. Med tanke på nyssnämnda faktorer föreslogs en stegvis justering av VA-taxan. Beslut fattades om att samtliga avgifter skulle höjas med 15 procent 2013. Inför 2014 beslutades om en höjning med 14 procent. För 2015 kunde höjningen begränsas till 8 procent på anläggningsavgifterna och 4 procent på brukningsavgifterna och under 2016 stannade höjningen på 2 procent. 2017 gjordes inga taxejusteringar medan anläggningsavgifterna återigen höjdes med 2 procent 2018.

För 2019 gjordes inga taxejusteringar.

Nacka vatten och avfall AB har ett stort behov av att bygga ut den allmänna VA-anläggningen för att möta kommunens expansiva samhällsutveckling. Den allmänna VA-verksam-

heten skall enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen) vara självfinansierande genom avgifter vilka regleras i VA-taxan. På grund av framförallt stora investeringskostnader för utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen i Nacka kommun behöver anläggningsavgiften i VA-taxan höjas för att intäkterna ska motsvara kostnaderna.

För att Nacka vatten och avfall AB ska klara kommunens växande behov av VA-tjänster kommande år behöver anläggningsavgiften i VA-taxan justeras för att täcka utbyggnadsplanerna.

En höjning av anläggningsavgiften i VA-taxan med 7,8 procent för 2020 bedöms krävas för att åstadkomma en ekonomi i balans för det projekt som beräknas byggas och anslutas den närmaste tiden.

AVFALLSTAXA 2020

Avfallstaxan ses över varje år i samband med mål- och budgetprocessen och träder i kraft 1 januari efter beslut i kommunfullmäktige. 2020 kommer en höjning av taxan att behöva genomföras på grund av följande:

- För att förbättra avfallshanteringen har flertalet förändringar genomförts, bland annat har flera kretsloppscentraler tagits i drift. Avsikten är att ge invånarna i Nacka kommun god service och ge dem möjlighet att välja en hållbar livsstil.
- Under året har nya avtal tecknats med behandlingsmottagare för restavfall och insamlingsleverantör av rest- och matavfall, vilket har inneburit mer differentierad prissättning mellan tjänster men också faktiska fördyringar.

- Det föreligger ett behov av att förenkla taxan och göra den mer lättförståelig.
- Eftersom fler och fler hushåll valt att gå över till matavfallssortering och denna är subventionerad, har intäkterna successivt minskat.
- Taxekollektivet har erhållit ett villkorat aktieägartillskott till kommunen som ska regleras senast 2021.

Förslaget bygger på att i taxan tydligare fokusera på matavfallssortering genom att införa en ny taxa som kallas miljöstyrningsavgift. Detta är en fast avgift som debiteras alla som inte matavfallssorterar och syftar till att nå kommunens mål. Miljöstyrningsavgiften utgör 30 procent av grundavgiften och debiteras kvartalsvis. Om ett enbostadshus eller företag beställer matavfallssortering elimineras miljöstyrningsavgiften nästkommande kvartalsfaktura. Om ett flerbostadshus beställer matavfallssortering elimineras miljöstyrningsavgiften efter en försöksperiod på 6 månader under förutsättning att minst 30 procent av lägenhetsinnehavarna matavfallssorterar.

Genom att ersätta den subvention som finns i hämtningsavgiften med en miljöstyrningsavgift förenklas avfallstaxan genom att nästan 60 taxeposter försvinner. Med anledning av detta är förslaget att de tidigare två dokumenten Avfallstaxa och Taxa för slam och fett att slås samman till ett avfallstaxedokument.

Justeringar av avfallstaxan har gjorts med att avfallstaxan generellt höjs med 20 procent till skillnad från bolagets förslag om 24 procent. En kommunikationsplan är framtagen och kommer att implementeras i samband med kommunfullmäktiges beslut.

Kommunfullmäktige fastställer avfallstaxa 2020 och antar justeringar i avfallstaxan samt taxan för slam, latrin och fett enligt förslag från Nacka vatten och avfall AB. Beslutet innebär följande:

- Tillkommande miljöstyrningsavgift för de som ej sorterar matavfall motsvarande 30 procent av grundavgiften. Miljöstyrningsavgiften uppgår 2020 till 437 kr för enbostadshus, 176 kronor/lägenhet för flerbostadshus och 122 kronor för verksamheter
- Samtidig subventionering av hämtningsavgifter för de som sorterar tas bort. Hämtning av matavfallskärl kostar fortfarande endast 5 kronor
- T-taxan förenklas genom att antal taxeposter tas bort. Taxa vid 26 tömningar per år är 1 773 kronor och vid 52 tömningar per år 3 420 kronor.
- Ö-hämtning ökas för att finansiera prisökning för grovavfallshämtning på öarna. Taxa vid 9 hämtningar per år i 160 liters säck är 2 212 kronor och vid 17 hämtningar per år 3 882 kronor.
- För nedgrävda behållare sänks hämtpriser med 10 procent, dock görs ingen skillnad på sorterat och sorterat längre
- Behandlingsavgift restavfall ökar med 10 procent. 972 kronor per ton när vägning kan ske.
- Mobil sopsug höjs till självkostnadspris, Schemalagd tömning, per dockningspunkt 1 238 kronor och vid budad tömning 5 292 kronor.
- Utkörningsavgiften höjs då den även inkluderar hemtagning
- All budning och extrahämtning av säck och kärl standardiseras till 288 kronor.
- Gångvägstillägg standardiseras motsvarande 1 235 till 3 705 kronor per påbörjat tiotalmeter över 10 meter.
- Priset på grovavfallshämtning höjs med 10 procent till intervallet 2410 - 36 034 kronor för abonnemang.
- Abonnemangskostnaden för trädgårdsavfall sänks med 10 procent till 1 238 kronor.
- För slamtömning höjs priset med 2 procent, motsvarande indexering.
- Slangdragning och sughöjder höjs med 10 procent, motsvarande 84 kronor respektive 424 kronor.
- Latrin höjs med 20 procent på fastlandet 1 166 kronor och för öar 1 866 kronor.
- Tömning av fettavskiljare höjs till 1 213 kronor, 2 088 kronor och 3 600 kronor beroende på storlek på fettavskiljare.

BILAGA 4A. INVESTERINGAR

Tillkommande investeringsmedel 2019–2023 och senare, tusentals kronor.

PROJEKTNAMN	TIDIGARE BESLUTAD PROJEKTBUDET			FÖRSLAG NYTT BESLUT			NY PROJEKTBUDET			2019		
	INKOMSTER	UTGIFTER	NETTO	INKOMSTER	UTGIFTER	NETTO	INKOMSTER	UTGIFTER	NETTO	INKOMSTER	UTGIFTER	NETTO
Projektering Myrsjö simhall	0	-2 000	-2 000	0	-20 000	-20 000	0	-22 000	-22 000	0	-500	-500
Inredning och utrustning i Nacka stadshus	0	0	0	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000	0	0	0
Fotbollsplan Forsmossen	0	-1 000	-1 000	0	-14 000	-14 000	0	-15 000	-15 000	0	0	0
Nytt ridhus Velamsund	0	0	0	0	-6 500	-6 500	0	-6 500	-6 500	0	0	0
Komponentutbyte 2022	0	0	0	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	-50 000	0	0	0
Anpassning och renovering Strandparksskolan	0	-16 000	-16 000	0	-17 500	-17 500	0	-33 500	-33 500	0	0	0
Förvärv bilhall Utskogsvägen	0	0	0	0	-100	-100	0	-100	-100	0	-100	-100
Samordningsprojekt Orminge c, etapp 1-4	7 200	-208 082	-200 882	70 541	-64 740	5 801	77 741	-272 822	-195 081	0	-1 300	-1 300
Etapp A & B – Älta Centrumkvarter	25 404	-76 321	-50 917	34 800	-46 300	-11 500	60 204	-122 621	-62 417	12 300	-21 300	-9 000
Beviljade projektmedel tidigt skede Nacka 2017-2022	0	-86 500	-86 500	0	-20 000	-20 000	0	-106 500	-106 500	0	0	0
Kocktorpsområdet	0	-2 000	-2 000	0	-7 100	-7 100	0	-9 100	-9 100	0	0	0
Orminge 1A Nybackakvarteret	223 250	-51 110	172 140	0	-5 800	-5 800	223 250	-56 910	166 340	0	0	0
Återköp tomt 1:1177 och 1:1178 i Kummelnäs	0	0	0	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	0	0
Mötesplats Nacka [99924500]	20 000	-228 375	-208 375	55 000	-138 375	-83 375	75 000	-366 750	-291 750	0	0	0
Skönviksvägen	0	-37 028	-37 028	0	-59 396	-59 396	0	-96 424	-96 424	0	0	0
Värmdövägen [93100918]	0	-68 261	-68 261	0	-25 511	-25 511	0	-93 772	-93 772	0	0	0
Beviljade projektmedel tidigt skede Nacka stad 2017-2022	0	-106 500	-106 500	0	-30 000	-30 000	0	-136 500	-136 500	0	0	0
Nya Nacka Forum [99925500]	4 500	-4 883	-383	4 300	-7 117	-2 817	8 800	-12 000	-3 200	0	-40	-40
Sickla stationshus [93101067]	4 000	-4 000	0	250	-2 250	-2 000	4 250	-6 250	-2 000	0	0	0
Svindensberg 1 [99926500]	401 500	-15 898	385 602	4 630	-5 962	-1 332	406 130	-21 860	384 270	360	-360	0
Sickla Gillevägen/Planavägen [99924800]	2 593	-2 593	0	2 355	-2 850	-495	4 948	-5 443	-495	2 355	-439	1 916
Birkaområdet [99926200]	2 955	-11 771	-8 816	4 500	-4 500	0	7 455	-16 271	-8 816	500	-500	0
Svindersviks skolan [93101418]	2 332	-2 332	0	1 368	-2 768	-1 400	3 700	-5 100	-1 400	0	-200	-200
Välfärd skola inventarier	0	0	0	0	-40 000	-40 000	0	-40 000	-40 000	0	0	0
Välfärd samhällsservice	0	0	0	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000	0	0	0
Brofästet	0	-800	-800	0	-3 900	-3 900	0	-4 700	-4 700	0	0	0
Cykelpaket 2022	0	0	0	0	-4 500	-4 500	0	-4 500	-4 500	0	0	0
Gång- och cykelbana Mensättravägen vid Myrsjö 2020	0	0	0	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000	0	0	0
Gång- och cykelväg Lagnövägen (Entré Velamsund)	0	-1 000	-1 000	0	-10 000	-10 000	0	-11 000	-11 000	0	0	0
Konsträs på bollplaner	0	0	0	0	-2 500	-2 500	0	-2 500	-2 500	0	0	0
Kyrkviksparken	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-2 000	-2 000	0	0	0
Reinvestering gatubelysning 2022	0	0	0	0	-20 000	-20 000	0	-20 000	-20 000	0	0	0
Reinvestering gång- och cykelbro Finntorp	0	0	0	0	-22 000	-22 000	0	-22 000	-22 000	0	0	0
Reinvestering Fisksätra ramper	0	0	0	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	0	0
Reinvestering konstruktionsbyggnader 2022	0	0	0	0	-16 000	-16 000	0	-16 000	-16 000	0	0	0
Reinvestering lekpark 2022	0	0	0	0	-8 000	-8 000	0	-8 000	-8 000	0	0	0
Reinvestering parkmark 2022	0	0	0	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	0	0
Reinvestering vägnät	0	0	0	0	-25 000	-25 000	0	-25 000	-25 000	0	0	0
Sickla Bro	0	-2 000	-2 000	0	-75 000	-75 000	0	-77 000	-77 000	0	-2 000	-2 000
Trafikplatser ny Skurubro	0	0	0	0	-5 600	-5 600	0	-5 600	-5 600	0	-800	-800
Trafiksäkerhetsarbeten 2022	0	0	0	0	-4 500	-4 500	0	-4 500	-4 500	0	0	0
Fritidsnämnden inventarier	0	0	0	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000	0	0	0
Kulturnämnden inventarier	0	0	0	0	-3 000	-3 000	0	-3 000	-3 000	0	0	0
TOTALT	693 734	-929 454	-235 720	177 744	-825 769	-648 025	871 478	-1 755 223	-883 745	15 515	-27 539	-12 024

2020			2021			2022			2023			TOTAL ÅRLIG KAPITAL- KOSTNAD	TOTAL ÅRLIG DRIFT- KOSTNAD	AKTIVE- RINGS- DATUM (ÅÅÅÅMM)
INKOMSTER	UTGIFTER	NETTO	INKOMSTER	UTGIFTER	NETTO	INKOMSTER	UTGIFTER	NETTO	INKOMSTER	UTGIFTER	NETTO			
0	-9 500	-9 500	0	-9 000	-9 000	0	-1 000	-1 000	0	0	0	-821	0	202001
0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	0	0	-431	0	202007
0	-14 000	-14 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-890	0	202101
0	-3 000	-3 000	0	-3 500	-3 500	0	0	0	0	0	0	-330	0	202201
0	0	0	0	0	0	0	-50 000	-50 000	0	0	0	-2 500	0	202301
0	-12 000	-12 000	0	-5 500	-5 500	0	0	0	0	0	0	-6 100	0	202108
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	201912
10 421	-63 440	-53 019	50 120	0	50 120	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	ej avskr.
22 500	-25 000	-2 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ej avskr.
0	0	0	0	0	0	0	-20 000	-20 000	0	0	0	0	0	ej avskr.
0	-3 021	-3 021	0	-2 675	-2 675	0	-1 404	-1 404	0	0	0	0	0	ej avskr.
0	-5 800	-5 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ej avskr.
0	-10 000	-10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ej avskr.
10 000	-65 600	-55 600	45 000	-72 775	-27 775	0	0	0	0	0	0	0	0	ej avskr.
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-59 396	-59 396	0	0	ej avskr.
0	-25 511	-25 511	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ej avskr.
0	0	0	0	0	0	0	-30 000	-30 000	0	0	0	0	0	ej avskr.
0	-1 310	-1 310	500	-1 260	-760	1 060	-1 300	-240	2 740	-3 207	-467	0	0	ej avskr.
0	-1 460	-1 460	250	-790	-540	0	0	0	0	0	0	0	0	ej avskr.
2 428	-4 355	-1 927	1 596	-1 247	349	246	0	246	0	0	0	0	0	ej avskr.
0	-2 411	-2 411	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ej avskr.
1 500	-1 500	0	1 500	-1 500	0	1 000	-1 000	0	0	0	0	0	0	ej avskr.
740	-1 860	-1 120	628	-708	-80	0	0	0	0	0	0	0	0	ej avskr.
0	0	0	0	0	0	0	-40 000	-40 000	0	0	0	-7 342	0	202 212
0	-1 000	-1 000	0	-2 500	-2 500	0	-2 500	-2 500	0	0	0	-1 500	0	200 630
0	0	0	0	-2 000	-2 000	0	-1 900	-1 900	0	0	0	-320	-54	202 301
0	0	0	0	0	0	0	-4 500	-4 500	0	0	0	-375	-100	202 301
0	-6 000	-6 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-400	-100	202 012
0	-6 000	-6 000	0	-4 000	-4 000	0	0	0	0	0	0	-550	-215	202 112
0	-1 500	-1 500	0	-1 000	-1 000	0	0	0	0	0	0	-292	0	202 301
0	-1 000	-1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-83	0	202 112
0	0	0	0	0	0	0	-20 000	-20 000	0	0	0	-1 140	0	202 010
0	-1 600	-1 600	0	0	0	0	-20 400	-20 400	0	0	0	-1 475	-50	202 012
0	-10 000	-10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-410	0	202 012
0	0	0	0	0	0	0	-16 000	-16 000	0	0	0	-850	0	202 301
0	0	0	0	0	0	0	-8 000	-8 000	0	0	0	-835	0	202 301
0	0	0	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000	0	0	0	-879	0	202 301
0	0	0	0	0	0	0	-25 000	-25 000	0	0	0	-1 430	0	202 301
0	-6 000	-6 000	0	-11 000	-11 000	0	-28 000	-28 000	0	-28 000	-28 000	-2 100	28	202 306
0	-1 600	-1 600	0	-1 600	-1 600	0	-1 600	-1 600	0	0	0	-191	-701	202 301
0	0	0	0	0	0	0	-4 500	-4 500	0	0	0	-227	0	202 301
0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	0	0	-230	0	202 012
0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	0	0	-115	0	202 012
47 589	-289 468	-241 879	99 594	-131 055	-31 461	12 306	-287 104	-274 798	2 740	-90 603	-87 863	-31 816	-1 192	

BILAGA 4B. ÅTERLÄMNING AV INVESTERINGSMEDEL

PROJEKT	PROJEKT (T)	BESLUTAT BELOPP KF (HP)	BESLUTAT BELOPP (DP)	UTNYTTJAT (TOTALT)	ÅTERLÄMNAS
9 201 000 700	Förskolor, ospecificerat (Budget)	118 000 000	99 260 000	99 130 065	18 869 935
93 100 502	Energisparing idrott fritid	3 000 000	3 000 000	194 591	2 805 409
98 000 006	Skolor kundvalsanpassning	33 000 000	34 820 000	37 333 453	-4 333 453
98 000 008	Simhallar uppgrad/reinvestering	7 000 000	5 500 000	4 695 872	2 304 128
98 000 013	Förskolor, ospec (2012-2014)	412 000 000	403 500 000	307 888 330	104 111 670
98 000 015	Lekplatser	12 500 000	0	0	12 500 000
98 000 019	Energiåtgärder ishallar	2 000 000	0	0	2 000 000
98 000 080	SÄN behov bostäder	150 000 000	135 680 000	131 943 438	18 056 562
98 000 089	Köks o Matsalombyggnad sk. fsk	40 000 000	18 920 000	2 757 128	37 242 872
98 000 090	Energibesparings åtgärder	15 000 000	10 000 000	9 933 614	5 066 386
98 000 096	Oljeeldade värmeläg. avveckl.	35 000 000	20 000 000	19 027 588	15 972 412
98 000 099	Komponentutbyta 2016	50 000 000	50 230 000	49 121 577	878 423
98 000 101	Markförvärv samt inlösen	105 000 000	100 000 000	85 890 764	19 109 236
98 000 103	Bosytadsförsörjning soc. behov	360 000 000	341 310 000	324 407 928	35 592 072
98 000 088	Kundvalsanpassning skolor	55 000 000		13 001 608	41 998 392
93 100 500	Nacka aula konf ljud och scenbelysning	500 000		505 312	-5 312
Summa		1 398 000 000	1 222 220 000	1 085 831 266	312 168 734

BILAGA 5. FINANSIELL VERKSAMHET

FINANSIELL VERKSAMHET (MNKR)	2018 UTFALL	2019 BUDGET	2019 PROGNOS	2020 BUDGET	2021 PLAN	2022 PLAN
Pensioner (utöver det som påförs nämnderna)	-131	-101	-148	-93	-111	-119
Statsbidrag (maxtaxa, kvalitetssäkring barnomsorg och del av flykting mm)	50	41	44	37	34	31
Avvecklingskostnader	-6	-5	-5	-5	-5	-5
Återbetalning AFA						
Gåva (övertagande av tillgångar)			171	0	0	0
Internränta anläggningstillgångar	95	89	86	88	94	102
Avskrivningar	221	241	247	254	267	289
Övriga reavinst					40	
Exploatering, realisationsvinster	97	163	318	401	147	771
Övrigt			-40			
Summa	326	428	673	682	467	1070

BILAGA 6. POLITISKA RESURSER 2020–2022

Demokratin gynnas av att alla partier som är representerade i kommunfullmäktige tillförsäkras resurser för att kunna sätta sig in i aktuella kommunala ärenden och bedriva partipolitiskt arbete. Därför ges partierna stöd i form av partistöd, deltidsengagerade förtroendevalda, gruppleddare och politiska sekreterare. Därutöver finns kommunalråd och presidier i nämnder och styrelser som både företräder kommunen och respektive nämnd men även har partipolitiska roller.

Resurserna ska fördelas med en rimlig balans mellan majoritet och opposition, där man samtidigt beaktar majoritetens bredare ansvar för beredning av ärenden och att företräda kommunen som helhet och inte endast agera som partiföreträdare. En utgångspunkt är att partierna får stöd i relation till sin storlek med hänsyn till eventuell valteknisk samverkan, men att majoriteten tilldelas större resurser för att klara ett större uppdrag.

I föreliggande dokument får Allianspartierna 63 procent av de samlade resurserna (är 54 procent av kommunfullmäktige) och oppositionspartierna 37 procent (är 46 procent av kommunfullmäktige).

PARTISTÖD

Partistödet består av följande:

- Ett grundstöd i form av ett kanslistöd med 120 000 kr/parti som är representerat i kommunfullmäktige.
- Ett mandatbaserat stöd på 28 000 kr/mandat i kommunfullmäktige. Inriktningen är att detta ska höjas med 500 kr/år 2020, 2021 och 2022. Därutöver tillkommer 5 000 kr/mandat i utbildningsstöd och 5 000 kr/mandat för stöd till ungdomsverksamhet.

KOMMUNALRÅD

Kommunfullmäktige utser bland kommunstyrelsens ledamöter kommunalråd på hel- eller deltid, dock inte på mindre än 50 procent. På detta sätt ges ett antal personer möjlighet att under stor del av sin arbetstid kunna sätta sig in i och styra den kommunala verksamheten och få ett bättre helhetsperspektiv för att på ett djupare sätt utöva demokratiskt inflytande.

Månadsarvode för kommunalråd som också är ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 70 procent av arvode för annat statsråd än statsminister. För övriga kommunalråd ska månadsarvodet utgöra 60 procent av arvodet för annat statsråd än statsministern. Kommunalaråd med tjänstgöringsgrad på 50 procent kan också erhålla andra årsarvoden och sammanträdesarvoden som hittills både på dag- och kvällstid. För kommunalaråd på heltid utgår också sammanträdesarvode för kvällssammanträden. Parti med heltids kommunalaråd kan välja att dela upp detta i ett halvtids kommunalaråd och disponera övrigt arvode för fördelning på samma sätt som arvode för deltidsengagerade förtroendevalda.

Partierna nominerar kommunalaråd enligt följande:

M 2,5	S 1,0	SD 0
C 1,0	MP 0,5	
L 1,0	V 0	
KD 0,5	NL 0,5	

DELTIDSENGAGERADE FÖRTROENDEVALDA

Kommunfullmäktige utser deltidsengagerade förtroendevalda för att ge personer i partierna möjlighet att fördjupa sig i kommunala frågor. Uppdragen kan endast besättas av personer som är ledamöter eller ersättare i kommunfullmäktige, kommunstyrelse eller nämnd, dock högst 3 personer per parti. För att den samlade fördelningen av politiska resurser ska bli balanserad fördelas resurser enligt följande:

M	0 kr
C	204 000 kr
L	204 000 kr
KD	255 000 kr
S	153 000 kr
MP	0 kr
V	153 000 kr
NL	0 kr
SD	357 000 kr

GRUPPLEDARE/DELTIDSENGAGERAD FÖRTROENDEVALD

Partierna väljer gruppleddare bland sina ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige. För att ge dessa förutsättningar att kunna utföra sitt uppdrag på ett bra sätt utgår ett arvode enligt följande:

- För parti i kommunfullmäktige med minst 2 mandat (C, L, NL, SD, MP, KD, V): 76 500 kr
- För parti i kommunfullmäktige med minst 10 mandat (S): 102 000 kr
- För parti i kommunfullmäktige med minst 15 mandat (M): 153 000 kr.

POLITISKA SEKRETERARE

För att biträda de förtroendevalda i deras politiska arbete ges partierna möjlighet att via kommunen anställa politiska sekreterare enligt följande:

Parti med 1–2 mandat:	0
Parti med 3 mandat:	0,25 politisk sekreterare
Parti med 4 mandat:	0,5 politisk sekreterare
Parti med 5 mandat:	0,75 politisk sekreterare
Parti med 6–19 mandat:	1,0 politisk sekreterare
Parti med minst 20 mandat:	1,5 politisk sekreterare

Parti med kommunalaråd får därutöver 0,25 politisk sekreterare/kommunalråd, för att särskilt kunna biträda dessa. Parti som nominerar ordförande i kommunstyrelsen får därutöver 0,25 politisk sekreterare.

Den totala fördelningen blir därmed följande:

M 2,0	S 1,25	SD 0,75
C 1,25	MP 0,75	
L 1,0	V 0,25	
KD 0,5	NL 1,0	

Tjänst som politisk sekreterare ska tas ut löpande. Viss del (max en fjärdedel av beloppet) kan sparas till kommande år.

Tjänsten kan delas på flera personer. Partierna lönesätter sina politiska sekreterare inom den samlade ram som resursen för partiet utgör. Anställning som politisk sekreterare gäller i maximalt 4 år, dvs som längst till 2022–12-31. Lönenivån sätts till 37 000 kr/månad för 2018 och räknas årligen upp med genomsnittet av den procentuella löneökningen för kommunanställda året innan.

ÅRSARVODEN

Årsarvoden för deltidsengagerad, gruppleddare, ordförande och vice ordförande i nämnder, kommittéer och råd samt sammanträdesarvoden fastställs i Mål och Budget. Inriktningen är att arvoden årligen ska värdesäkras. Arvodena ska ge rimlig kompensation för det ansvar och den tidsåtgång som uppdragen medför. För kommunstyrelsens presidium utgår inget annat fast arvode än för kommunalråd.

För 2020 fastställs årsarvodena till följande belopp:

	ORDFÖRANDE	1:E OCH 2:E VICE ORDFÖRANDE
Kommunfullmäktige	76 500	50% av ordförande
AFN, MSN, NTN, SN, UN, ÄN	234 600	50% av ordförande
FN, KN	132 600	50% av ordförande
Nacka Energi AB, Nacka Vatten AB	132 600	50% av ordförande
VDN (Val- och demokratinämnden) ej valår	15 300	50% av ordförande
VDN (Val- och demokratinämnden) valår	25 500	50% av ordförande
ÖFN	35 700	50% av ordförande
KS miljöutskott (KSMU)	35 700	50% av ordförande
BRÅ	35 700	50% av ordförande
Övriga råd (naturvårdsråd, näringslivsråd, seniorråd, tillgänglighetsråd)	25 500	50% av ordförande
Socialutskott, ledamot	40 800	
MSN myndighetsutskott, ledamot	20 400	
Revisor	102 000	
SAMMANTRÄDESARVODE		
Grundarvode	571	
Grundarvode MSN och SN:s socialutskott	1 265	
Per påbörjad halvtimme	77	
Ersättning för förlorad arbetsförtjänst, halvdag	714	
Heldag	1 428	
Ersättning för barntillsyn, maxbelopp/tim	321	

BILAGA 7. ALLIANSENS POLITISKA INRIKTNING 2019–2022

Vi fyra Allianspartier har beslutat att samverka för att fortsätta leda Nacka. Vi ska föra en tydlig borgerlig politik för hela Nacka och med alla Nackabors bästa för ögonen.

Väljarna gav i valet 2018 grönt ljus för den politik som Alliansen i Nacka drivit under lång tid: valfrihet och hög kvalitet i skola och omsorg, resultatinkriktat miljöarbete, stark och balanserad stadsutveckling med fler bostäder och arbetsplatser, bättre framkomlighet samt effektiv användning av skattepengarna och låg skatt.

Vi ser att den politiska inriktningen i Nacka ger goda resultat, främst i form av många nöjda och stolta Nackabor som trivs i sin kommun. Dessutom ligger Nacka ofta i toppskiktet i olika jämförelser. Bland annat korades Nacka till ”Årets Superkommun 2018” av tidningen Dagens samhälle i maj 2018 och tidningen Fokus utsåg samma månad Nacka till ”Bästa plats att bo på för barnfamiljer”. I tidningen Aktuell Hållbarhets ranking av ”Miljöbästa kommun” hamnade Nacka på plats 8 och Dagens Samhälles redovisning av effektiviteten i välfärden på plats 4.

Detta är något som förpliktigar. Vi vill att Nacka ska fortsätta ligga i topp och vi vill förbättra redan bra resultat – för Nackabornas skull. Vi ska inte slå oss till ro och vila på gamla lagrar, utan tar nya initiativ för att lösa de problem och utmaningar som finns idag och som vi ser framför oss. De mål som slagits fast under 2014–2018 om styrning, ekonomi, bostadsbyggande och miljömål fortsätter att gälla. Nu ska vi koncentrera oss på att lösa faktiska problem i såväl medborgarnas vardag som större samhällsproblem och arbeta med tydligt fokus på att nå resultat.

Om det går bra för Nacka och Sverige – om fler jobbar, klarar sin egen försörjning och betalar skatt – så ökar skatteintäkterna i Nacka. Hög prioritet måste därför ges åt att öka tillväxten, så att det skapas nya resurser till välfärden. När ekonomiskt utrymme finns vill vi prioritera fortsatta satsningar på att skapa världens bästa skola, att säkra kvaliteten i omsorgen och åtgärder för att nå de lokala miljömålen.

Ordning och reda i ekonomin är grunden för en ansvarsfull politik. De ambitioner vi uttrycker i detta majoritetsprogram måste alltid ställas mot det ekonomiska utrymme. Den ekonomiska politiken ska föras med långsiktigt perspektiv och så att skatten kan fortsätta vara låg.

Alliansens värderingar är utgångspunkter för den politiska inriktningen

Våra grundläggande idéer och värderingar bygger på respekt för individen och människors lika värde. Utgångspunkten när vi formar samhället är en tro på varje människa och på människans förmåga och vilja att ta ansvar för sig själv, sina nära och för samhället. Vi vill att människor ska ha större makt över sin egen vardag och livssituation. Vi sätter individen och familjen i centrum.

Vi vill se ett Nacka där alla får utrymme att växa. Varje människa ska komma till sin rätt och kunna förverkliga just sina idéer om hur man vill leva sitt liv i Nacka. Nya människor och företag ska välkomnas.

Vi vill se en stark, grön och långsiktigt hållbar tillväxt i Nacka. Tillväxt är en nödvändig förutsättning för att kunna bryta arbetslöshet och utanförskap och samtidigt förbättra miljön. Tillväxt ger de nya jobb som behövs, vilket i sin tur ger ekonomiskt utrymme för både individer och samhälle.

En förutsättning för ett medmänskligt och tryggt samhälle är att människor bryr sig om varandra. Vi vill stärka civilsamhället och enskildas engagemang. Nacka kommun ska inte ha monopol på att hjälpa människor som behöver stöd. Tvärtom, vi är övertygade om att samhället blir bättre när enskilda människor, samfund, föreningar och näringsliv finns med i det viktiga arbetet med att förbättra vår kommun.

Alliansen står för ett tolerant och öppet samhälle där vi tror att alla människor behövs och kan bidra. Vi accepterar ingen form av diskriminering, utan vill aktivt motverka nedvärdering av människor på grund av deras kön, ålder, religion, etnicitet, sexuell läggning, könsidentitet, funktionsnedsättning eller social problematik. Att människor är olika är en tillgång som berikar vårt samhälle.

Nacka ska vara en jämställd kommun där män och kvinnor har samma möjligheter – i skolan, i föreningslivet och arbetslivet. Kommunen ska arbeta med att skapa tryggare miljöer och motarbeta våld i nära relationer och vara ett föredöme som arbetsgivare i att motverka trakasserier och mobbning.

Fyra prioriterade huvuduppgifter 2019–2022

Vi ser fyra prioriterade huvuduppgifter för mandatperioden 2019–2022. Det är områden som berör och involverar hela kommunen, områden där alla delar av kommunens organisation kan och måste bidra för att vi ska kunna förverkliga målen.

1. Stadsbyggande i takt med medborgare och miljö

Trycket på Nacka att växa är stort. Detta är i grunden oerhört positivt, eftersom det bottnar i framtidstro och optimism och skapar nya värden. Vi kan bidra till att fler får en bostad och att fler kan jobba i Nacka i stället för att pendla. Alliansen bejaktar denna utveckling, men ser självklart också de utmaningar detta medför, t ex när det gäller framkomlighet, tryck på naturen och viss osäkerhet om vad allt det nya innebär och för med sig. Men fördelarna överväger.

Vi har en genomtänkt strategi för hur vi vill utveckla Nacka och samtidigt bevara värdefulla miljöer och grönområden. De nya bostäderna och arbetsplatserna ska främst tillkomma genom förtätning på västra Sicklaön och vid lokala centrum i övriga kommundelar så att naturområden samtidigt kan bevaras. Förnyelseplaneringen ska slutföras. Varje kommundels karaktär och särart ska bevaras.

Vi har höga krav på att det som byggs ska vara vackert och tilltalande och passa in i omgivande miljö. Det som passar runt Nacka Forum, passar inte alls i Saltsjöbaden eller Älta. Det finns goda exempel på hur nya bostäder tillfört nya kvaliteter i gamla områden, t ex Järta Sjö och Finnboda Hamn. Vi vill lägga stort engagemang på gestaltning och arkitektur i detaljplaner och markanvisningar. Nacka har flera kulturhistoriskt värdefulla områden som man särskilt måste måna om och vara varsamma med och där nya byggnader måste anpassas till omgivningen.

På västra Sicklaön vill vi se Nacka stad växa fram, en stad där alla får plats och utrymme, en vänlig stad som är nära och nyskapande. Gestaltning, arkitektur, torgytor, mötesplatser, kultur och konst, parker, motionsmöjligheter, lekplatser, arbetsplatser, handel och restauranger är viktiga inslag för att skapa en attraktiv och barnvänlig stad. Planeringen för detta ska ske sammanhållet så att även arbetsplatser, skolor, idrottsanläggningar

etc får sin naturliga plats. Markanvisningar ska bidra till att skapa variation så att helheten blir en spännande sammanhållen stadsstruktur med kvartersbebyggelse. Vi vill se en varierad bebyggelse där husen skiljer sig åt i höjd, fasadmaterial och färg. Hus helt i trä välkomnas, liksom även flera klassiskt inspirerade byggnader och kvarter. Många uppskattar stenstadens miljöer. Samtidigt vill vi också se modern arkitektur på rätt platser, arkitektur som sticker ut. Vi kan också tänka oss höga hus i vissa specifika lägen och under förutsättning att sol- och vindförhållandena blir acceptabla.

Nacka ska värda sitt territorium. Ute ska det vara tryggt, rent, snyggt och inbjudande med trevliga planteringar. För att skapa trygga miljöer, särskilt vid stora kollektivtrafiklägen, måste man arbeta aktivt med belysning och brottsförebyggande stadsplanering och övervakningskameror på särskilt utsatta platser. Klotter både förfular områden och skapar en känsla av otrygghet och ska därför motarbetas kraftfullt.

Vi eftersträvar ett brett politiskt samförstånd om byggandet. Det finns stor uppslutning bakom både översiktsplanen och tunnelbaneavtalet, vilket förpliktigar alla partier som röstat för dessa att nu fullfölja de åtaganden man gjort. Planeringen ska ske i samspel med medborgarna, dialog och förankring är viktigt. Kommunikationen måste vara både konkret om vad som händer i olika projekt men också handla om att levandegöra de övergripande visioner som finns och inkludera de värden vi ser att vi vinner på tillväxten.

Om mandatperioden 2014–2018 karaktäriserades av omfattande planerings- och förberedelsearbete, så går vi in i ett nytt skede nu med mer av konkret genomförande. 2019 börjar både tunnelbanan och nya Skurubron att byggas och centrala Nacka börjar omdanas.

Oaktat det senaste årets inbromsning på bostadsmarknaden, så ligger den långsiktiga planeringsstrategin fast och det är viktigt att tempot är fortsatt högt. När marknaden tar fart igen är det viktigt att det finns färdiga detaljplaner och en fastslagen bebyggelsestruktur att utgå ifrån. Vi bedömer att inbromsningen inte beror på avtagande efterfrågan, utan på att kraven för att kunna köpa en lägenhet eller villa successivt har skärpts med amorteringskrav, skuldkvottak och bolånetak. Behovet av bostäder finns kvar. Däremot ser vi att marknadssvängningarna kan komma att påverka takten och när i tiden olika projekt genomförs. Vi är öppna för att det t ex kan bli fler hyresrätter och arbetsplatser i början och i stället fler bostadsrätter senare. Det är viktigt att stadsbyggandet över tid är självfinansierat, vilket fordrar fortsatta markförsäljningar. Vår ambition är fortsatt att en tredjedel av de tillkommande bostäderna fram till 2030 ska vara hyresrätter. I avtal om markanvisningar och exploateringar ska vi säkra behovet av sociala kontrakt. Vi behöver inget kommunalt bostadsbolag eftersom behoven bättre tillgodoses på andra sätt.

Skedet av ökat genomförande kommer att leda till ökat ”stök” under byggtiden. Trafik måste ledas om, gator grävs upp och sprängningar genomförs. Det är angeläget att störningarna minimeras så långt det går, i synnerhet sådana som påverkar Nackabornas framkomlighet. Vi ska också ta initiativ för att öka trivselen och tillgängligheten.

Nacka ska inte bara vara en kommun man bor och arbetar i – utan en där man trivs och där man vill vara. Därför måste vi ständigt arbeta med att höja trivselen i våra miljöer, trivsel går också hand i hand med trygghet och tillgänglighet – alla ska ha tillgång till våra gemensamma offentliga rum, och man ska självklart kunna röra sig tryggt i hela Nacka.

För att vardagen ska fungera måste det vara lätt och bekvämt att resa både i Nacka och till och från Nacka. Vi ska verka för ett Nacka som hänger ihop genom hållbara kommunikationer, vägar och kollektivtrafik så att Nackaborna kan få vardagspusslet att gå ihop utan köer och trängsel. Det är helt nödvändigt att trafiken byggs ut för att vi ska klara tillväxten och bostadsbyggandet. Nacka ska vara pådrivande för att Östlig förbindelse kommer till stånd så snart som möjligt.

Om Östlig förbindelse och tunnelbanan är lösningar på några års sikt måste ännu mer kraft läggas att lösa problem med framkomlighet här och nu, t ex genom sprinklers och andra trimningsåtgärder på Södra länken. Fler infartsparkeringar, mer insatser för att främja cykling, tätare turer på båtar och bussar från Nacka och fler målpunkter i Stockholm än Slussen är också nödvändiga för att klara Nackas expansion.

2. Miljösmart kommun

Världen, Europa, Sverige och Nacka står inför stora utmaningar inom miljö- och klimatområdet de kommande åren. Klimatförändringarna kommer att påverka oss och Nacka kommun ska göra vad man kan för att dra sitt strå till stacken för att både stoppa stigande medeltemperaturer och minska belastningen på miljön.

Förbränningen av fossila bränslen måste minska drastiskt. Målet är ett helt fossilfritt samhälle. Nacka ska helt fasa ut fossilenergi från sin egen verksamhet. Det innebär att bl a att gamla oljepannor ska tas bort och ersättas av solpaneler, bergvärme eller fjärrvärme i kommunens fastigheter och att den el som kommunen köper ska vara fossilfritt producerad samt att kommunens fordon i möjligaste mån ska vara el- eller hybridbilar.

Med forskning, teknikutveckling och smarta lösningar i kombination med medveten befolkning kan utvecklingen vändas. Kommunen kan bidra genom höga ambitioner och tuffa miljökrav i stadsbyggande, energiförsörjning, trafik och upphandlingar. Men det helt avgörande är att underlätta för Nackaborna att göra klimatsmarta val i sin vardag.

Nacka har stigit från plats 143 till plats 8 i Aktuell hållbarhets miljöranking av landets kommuner mellan 2016 och 2018. Vi ska arbeta för att vi ska fortsätta ligga på 10 i topp-listan även på detta område.

Föreanta nationernas Agenda 2030, med 17 definierade områden, syftar bland annat till säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. I de delar som omfattar kommunens verksamheter ska Agenda 2030's mål beaktas i den fortsatta planeringen.

Nacka kommuns ambitiösa miljöprogram ska under mandatperioden vara ett levande dokument som justeras och förändras efter omvärldsförändringar, internationella överenskommelser, ny lagstiftning, ny forskning, ökad kunskap och ny teknik. Kommunstyrelsens nyinrättade miljöutskott övertar tidigare miljömålskommitténs arbete med uppföljning och fortsatt arbete med miljömål och miljöprogram och ska arbeta med övergripande, strategiska och långsiktiga miljö- och klimatfrågor. Kommunens samlade miljö- och klimatambitioner samlas i en gemensam strategi under 2019.

Nackas omfattande byggplaner kan vara en hävstång för övergång till ett mer klimatsmart samhälle. Vi vill ställa krav på gröna värden, beakta värdefulla ekosystemtjänster och tillämpa grönytefaktorn i markanvisningar och detaljplaner. Inte minst måste man planera dagvattenlösningar som tål mycket nederbörd på kort tid. Förorenade mark- och vattenområden ska saneras, till fördel för oss alla. När man bygger nytt finns

möjligheten att tänka in smarta lösningar från början – den möjligheten ska vi ta.

Nackas läge mellan Stockholm och skärgården, med närhet till stora naturområden och vatten, är en anledning till att många väljer att flytta hit och att människor trivs. Naturen är en viktig del av Nackas skönhet och ”själ”. Vi vill värna naturen och utveckla möjligheterna för människor att vistas i skog och mark. Vår ambition är att halva Nacka ska förbli grönt, trots omfattande byggande, och att ingen ska ha längre än 300 meter till närmaste park eller grönområde. Träd ska planteras längs centrala gator, både för att det tillför kvaliteter i stadsrummet och för att det är en del av naturens egen rening av vatten och luft.

Senast under 2020 ska de återstående naturreservaten Rensättra, Ryssbergen, Skarpnäs och Skuruparken samt kulturreservatet Baggensstaket beslutas. Det är viktigt att naturen är tillgänglig för människor att besöka och vistas i.

Ett annat viktigt miljömål är att barnen möter en giftfri vardag i skolan och förskolan. Alliansmajoriteten vill se fortsatta satsningar på att se över skol- och förskolegårdar för att byta ut gamla miljöfarliga gummimattor, lekredskap, bildäck osv. Även maten som serveras på förskolor, skolor och inom omsorgen ska vara både god, näringsrik och miljövänligt producerad. Andelen ekologiskt odlade och närodlat/producerade livsmedel i kommunens verksamheter ska öka, i enlighet med miljöprogrammet. Därför ska vi underlätta för skolor och andra verksamheter att köpa sådana produkter.

Som Nackabo ska det vara enkelt att värna miljön, t ex att sortera hushållsavfallet och lämna saker för återbruk. Nacka ska ta initiativ för att öka insamlingen av matavfall, främst i flerfamiljshusen där man inte kommit lika långt som i småhusområdena.

En av de viktigaste åtgärderna för att nå målen i miljöprogrammet är att göra resandet mer hållbart. Utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka är ett tydligt steg i riktning för att öka det kollektiva resandet. Kommunen ska också under den kommande mandatperioden öka satsningarna på cykling, med nya cykelbanor, underhålla de som redan finns samt satsa på säkra cykelparkeringar och införa ett hyrcykelsystem. Vi vill se till att bryggor finns för utökad båtpendling och laddstolpar för elfordon, både i bostaden och i den offentliga miljön. Kommunen ska också följa utvecklingen inom ny teknik som t ex självkörande bilar och utreda om och i så fall hur detta skulle kunna prövas i Nacka.

3. Fler jobb och snabb etablering

Jobb och företagande är grunden för vår välfärd och för att människor ska känna sig delaktiga i samhället.

Vi vill att alla som kan jobba ska ha ett jobb att gå till. Möjligheten till egen försörjning är en fråga om trygghet, frihet och delaktighet i samhället. Det är en egen lön och det är arbetskamrater, semester och nya utmaningar. Det är också den snabbaste vägen att som nyanländ komma in i samhället. Utan arbete och utan människor som arbetar finns ingen välfärd. Jobb ska alltid löna sig bättre än att leva på bidrag.

Ju fler vi är som arbetar, desto större blir resurserna till det gemensamma. Det arbetet börjar lokalt, genom att skapa goda förutsättningar för företag och jobbskapande. Nacka ska ha ett av landets bästa klimat att starta och driva företag i. Tyvärr sjönk Nacka kraftigt i Svenskt Näringslivs ranking av lokala företagsklimat 2018, från plats 3 till 38.

Kommunen måste nu kraftsamla för att förbättra företagsklimatet igen. Främst handlar det om bemötande, snabbhet och begriplighet i myndighetsutövning och stadsbyggandet samt om mer mark för etablering av företag och att befintliga företag ska kunna växa. Kommunen är en stor upphandlare av varor och tjänster. Genom kundval och smarta upphandlingar ska vi underlätta för små och medelstora lokala företag att lägga anbud.

Det finns en stark betoning på nya bostäder i Nackas stadsutveckling, men lika viktigt är nya arbetsplatser, främst i centrala Nacka. Det skulle också bidra till minskat behov av arbetspendling ut från Nacka.

Arbetslösheten är låg i Nacka. I princip har alla, som gått gymnasiet och är födda i Sverige, ett jobb. Arbetslösheten är därmed främst koncentrerad till personer med bristfällig skolbakgrund eller dåliga kunskaper i svenska. Här måste tidiga, konkreta och snabba insatser genomföras.

De som behöver komplettera sin utbildning eller skaffa en ny yrkesutbildning ska kunna göra det omedelbart, utan onödiga väntetider. Det ger en snabbare väg till arbete och möjliggör för Nackas företagare att få den kompetens de behöver. Nackas vuxenutbildning ska därför vara generös och man ska kunna läsa ett brett utbud av kurser och utbildningar, i olika tempo och hos olika anordnare. Man ska också kunna varva utbildning med praktik. Komvuxpengen garanterar en sådan inriktning. Vi ska verka för att hela regionen ses som en gemensam komvuxregion för att öka tillgången till bra utbildningar.

Vercity är en ambition att försöka etablera högre utbildning i Nacka, ett nytt sammanhang av aktörer inom utbildning, lärande och företagande som vi inte sett tidigare i Sverige. Vi ska ta fortsatta initiativ för att denna idé kan förverkligas.

Arbetsförmedlingen har huvudansvaret för arbetsmarknadspolitik, men vi ser att det fungerar dåligt i Nacka idag. Det handlar för lite om förmedling av riktiga jobb och insatserna för dem som är arbetslösa är för få, för långsamma och för dåligt matchade med arbetsmarknadens behov. Vi ska ta initiativ för att Nacka får starta en försöksverksamhet med att ta över Arbetsförmedlingens uppgifter och ansvar för arbetsmarknads- och etableringsinsatser och få statliga resurser för detta.

Nacka ska vara öppet för alla, även för människor som söker sig hit undan krig, förföljelse och fattigdom. De senaste åren har Nacka tagit emot över tusen nyanlända personer som fått uppehållstillstånd samt därutöver några hundra ensamkommande ungdomar som söker asyl. Till detta kommer en stor anhöriginvandring. En stor bostadsbrist i Nacka har lett till kortsiktiga och dyra lösningar för både kommunen och de nyanlända. Därför är det angeläget att vi säkerställer en långsiktig bostadsförsörjning som också är ekonomiskt hållbar. Vi ska även fortsatt stå för ett varmt och välkomnande flyktingmottagande, men det ska inte vara kravlöst. Kommunens vision om ”Öppenhet och Mångfald” och grundläggande värdering om ”respekt för människors kunskap och egen förmåga och för deras vilja att ta ansvar” är uttryck för en politik som vänder sig till alla.

Nacka ska lösa mottagandet med småskaliga lösningar och involvera Nackaborna. Vi erbjuder genomgångsbostäder i två år. Att snabbt lära sig svenska och klara sin egen försörjning är nyckeln till en framgångsrik etablering, därför måste kraftfulla och snabba insatser göras kring detta.

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd ökar i Nacka. Det innebär både större utanförskap och högre kostnader, därför är Allianspartierna överens om att krafttag måste vidtas för att bryta utvecklingen. Det innebär t ex att hembesök regelmässigt ska

användas, att krav på heltidsaktivitet ska ställas där så är möjligt samt att missbruk aktivt ska beivras. Ekonomiskt bistånd får aldrig vara en permanent försörjningskälla, utan ett sista skyddsnät när inga andra inkomster finns.

4. Ekonomi i balans och effektiv styrning

Vi har lagt grunden för att Nacka har en sund och stabil ekonomi. De senaste fem årens ekonomiska resultat har varit mycket positiva. Tillsammans med två strategiska fastighetsförsäljningar har detta gjort att Nacka var skuldfritt hösten 2017, trots rekordstora investeringar. För att klara kommande års stora behov av investeringar i nya skolor och idrottsanläggningar och stora stadsutvecklingsprojekt kommer låneskulden att öka igen, men samarbetet med externa partners måste också förstärkas.

Nacka befinner sig nu i ett läge med mycket stark expansion. I ett långsiktigt perspektiv är detta ekonomiskt fördelaktigt. Vi blir fler invånare och fler skattebetalare som delar på gemensamma kostnader. Samtidigt medför tillväxten behov av stora investeringar i infrastrukturen innan alla de nya medborgarna flyttat in, t ex utbyggd tunnelbana, överdäckning av Värmdöleden och ny bussterminal vid Forum.

Nacka ska fortsätta ha låg skatt. Det främjar tillväxten, men är framför allt viktigt för att ge medborgare med små marginaler större ekonomisk frihet. Det ska alltid löna sig att jobba. Därför vill vi försöka sänka skatten ytterligare, i första hand återställa den höjning som gjordes 2012.

Vi vill att kommunens verksamheter ska ha kundens fokus i centrum. Allt kommunen gör ska handla om att skapa värde för medborgarna. Det handlar om vad medborgarna och kunderna tycker är viktigt och om bemötande och inställning från kommunens sida.

Varje skattekrona ska användas effektivt och ändamålsenligt. Det kräver kontinuerliga insatser för att mäta effektiviteten i kommunens verksamheter i jämförelse med andra kommuner och vidta åtgärder så att Nacka tillhör de mest effektiva. Det kräver också ständiga prioriteringar såväl av vad som är kommunala kärnuppgifter som i verksamheterna.

Nacka ska ha en tydlig, enkel och konsekvent styrning som hänger ihop och som underlättar för medborgarna och medarbetarna att fatta kloka beslut och för att verksamheterna ska utvecklas. De interna styrprinciperna ska syfta till att kommunens verksamheter går åt samma håll, samtidigt.

Kommunens vision om "Öppenhet och Mångfald" ligger fast, liksom den grundläggande värderingen "Respekt för människors kunskap och egen förmåga, samt för deras vilja att ta ansvar". Till detta läggs ambitionen att "Nacka ska vara bäst på att vara kommun". Innebörden i detta är att kommunens breda och mångfacetterade verksamhet ska vara bland de tio procent bästa i landet i olika mätningar. Styrmodellen från 2016 med fyra övergripande mål som nämnder och verksamheter ska bidra till att uppnå behålls. Dessa mål är "Bästa utveckling för alla", "Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka", "Stark och balanserad tillväxt" samt "Maximalt värde för skattepengarna".

Vi tror på en styrmodell som bygger på tillit till verksamheten och där stort ansvar och mycket befogenheter finns lokalt. Där bör man avgöra hur de tillgängliga resurserna bäst används. Nacka tillämpar sedan länge, med framgång, lokalt resultatansvar på enheterna med överföring av över- och under-skott, internhyror och internpriser. De principerna behålls men internhyressystemet ses över och uppdateras. Konkurrens och konkurrensneutralitet mellan olika aktörer är viktiga styrprinciper i Nacka, de ligger fast. Pengsystemen behålls och utvecklas.

Om det inte finns kundval ska verksamheten upphandlas i konkurrens, där kommunens egenregiverksamhet kan lägga anbud.

Nacka har sedan 20 år tillbaka lämnat den traditionella förvaltningsorganisationen och har i stället ett gemensamt stadsledningskontor med olika enheter för huvudmänna- och myndighetsuppgifter och stödfunktioner. Det finns behov av uppdatering av organisationen, inte minst när det gäller ekonomistyrningen.

För oss är det självklart att kommunen som helhet, nämnderna och verksamheterna ska ha balans i sin ekonomi. Den budget som är beslutad ska hållas och vid risk för överskridanden ska åtgärder omedelbart vidtas, givetvis inom lagens ram och med ett individfokus så att enskilda inte kommer i kläm.

Nacka ska vara en smart, öppen och enkel kommun. Servicen till och bemötande av medborgare och företag ska vara snabb och korrekt. Vi vill se fortsatt stark digitalisering med fler e-tjänster där man kan följa sina ärenden på nätet. Digitaliseringen ska ta sin utgångspunkt i att underlätta för medborgarna att ha kontakt med kommunen och utföra de tjänster när de själva vill.

Digitaliseringen ska också leda till en effektivare administration. Att "växa utan att växa" ska vara ledord och innebär en ambition att fler invånare inte ska innebära fler medarbetare i stadshuset. Genom digitalisering, effektivare arbetsätt och än större koncentration till kärnuppgifterna ska kostnaderna för kontorsorganisationen kunna minskas.

Politisk inriktning för de tre stora verksamhetsområdena

Kommunen har en avgörande roll för att människors vardag ska fungera. Vi vill att de välfärdstjänster som kommunen finansierar ska hålla hög kvalitet och bidra till att både människor och samhället utvecklas. Våra invånare ska i så hög utsträckning som möjligt kunna välja anordnare och påverka servicen. Vi ska uppmuntra ökad mångfald av aktörer för att ännu bättre möta människors olika behov.

Den politiska inriktningen för kommunens stora verksamheter – skolan och förskolan, omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, stöd till dem som har problem samt kultur- och idrottsinsatser – är en fortsättning på den inslagna vägen.

Frågan om barns och ungdomars uppväxtvillkor är central i ett välfärdssamhälle. Vi vill att alla som växer upp i Nacka ska kunna utvecklas utifrån sina förutsättningar. Trygga familjer, en bra skola och rika möjligheter till kultur och idrott skapar bra möjligheter för det.

1. Social omsorg och stöd

Alla människor har rätt till ett tryggt och självständigt liv. De flesta av oss behöver hjälp och stöd under vissa skeden i livet, vissa mer än andra. Den vård och omsorg som kommunen finansierar för personer som behöver hjälp i sin vardag ska hålla hög kvalitet.

Valfrihet är ett centralt begrepp för oss. Man ska inte bli omyndigförklarad bara för att man behöver hjälp när man blir gammal eller för att man har funktionsnedsättningar. Tvärtom, behovet av självbestämmande kanske är som störst just då. Med stor valfrihet ökar både möjligheten att påverka sin vardag och känslan av trygghet.

Valfriheten kan ta sig olika uttryck. En del är att få bestämma mer över sina beviljade insatser i hemtjänsten. En annan är att själv få göra avvägningen mellan att bo hemma med stöd av

hemtjänsten eller på ett särskild boende. En tredje är att bestämma hur man ska bo, t ex i trygghetsboende med gemensamhetsytter eller i en seniorlägenhet. En fjärde är att välja vem man vill få stöd och hjälp av. Därför behövs en mångfald av aktörer och en mångfald av boendeformer. Vi vill också att äldre fritt ska kunna söka sig till de boenden de önskar i hela länet. Social- och äldre nämnderna ska verka för att mångfalden och valfriheten ökar.

Ofrivillig ensamhet är ett växande samhällsproblem. I Sverige har vi flest ensamhushåll i världen, och det kan leda till social isolering och hälsoproblem. I Nacka skapar vi nu fler träffpunkter och mötesplatser, och vi förbättrar dagverksamheten så fler kan hitta en meningsfull sysselsättning. Föreningslivet spelar också en viktig roll, och vi ska öka samarbetet mellan kommunen och alla de fantastiska frivilliga krafter som finns för att utveckla Nackas det fritidsutbud som finns.

Samtidigt som Nacka är en kommun som generellt ger utrymme för goda uppväxtvillkor, finns barn och unga som mår dåligt och far illa. Det kan handla om psykisk ohälsa, missbruk och socialt utanförskap eller utnyttjande. Kommunen har en central roll för att motverka detta. Vi vill att de ska erbjudas rätt stöd och hjälp utan långa väntetider.

Barn i riskzon ska få stöd i ett tidigt skede och förebyggande insatser ska prioriteras. Samtidigt är det viktigt att de insatser man vidtar är resultatutvärderade. Att bara ”göra något” räcker inte, insatserna ska bygga på evidens och beprövad erfarenhet men ska också ge utrymme för att utveckla nya lösningar.

2. Utbildning

Världens bästa skola – för varje elev – varje dag. Så sammanfattas vår höga ambition för Nackas skolor. Skolan ska vara en trygg plats för alla barn och elever varje dag, där lärarna får fokusera på undervisning och kunskap står i centrum. Skolan ska se varje individ och ge de bästa förutsättningarna för ett livslångt lärande.

Nackas elever ligger kontinuerligt i den absoluta toppen i landet och Nacka rankas som en av de allra bästa skolkommunerna. Där ska vi fortsätta ligga. Samtidigt finns mer att göra för att alla elever, oavsett bakgrund, ska nå målen, få utrymme att växa och rustas för framtiden. Det är särskilt viktigt i ämnen som matematik och språk. Vi avser att ta särskilt initiativ för att stärka skolan i Fisksåtra. Ytterligare ett område som ska uppmärksammas är de minsta barnens trygghet och lärmiljö.

Alla elever är individer med olika behov och talanger och för att alla ska få sina behov tillgodosedda behöver vi även fortsättningsvis förskolor och skolor med olika pedagogiska inriktningar, profiler och driftformer. Även små förskolor och skolor efterfrågas av många och det ska vara en självklar del av utbudet i Nacka.

En framgångsfaktor, som vi vill slå vakt om, är de fria och självständiga skolorna där rektorerna kan störa över resurser, organisation och inriktningar. Nackas rektorer och skolchefer har helhetsansvar och därmed frihet att förverkliga sina idéer, vilket breddar Nackas utbud och ökar kvalitén. På så vis ökar valfriheten.

Lärarna är helt avgörande för skolans kvalitet. Vi vill att det ska vara attraktivt att vara lärare i Nacka. Därför är det viktigt att lärarna ska få fokusera på undervisning och ha tillräckliga verktyg för att skapa arbetsro. Det ska finnas karriärtjänster och möjligheter till fortbildning och utveckling. Skickliga lärare ska ha bra betalt, den position Nacka har som löneledande för lärarna ska vi behålla. Andelen förskollärare i förskolan ska öka.

Lärandemiljön ska vara stimulerande, trygg och i klassrummen ska det vara lugn och ro. Vi har nolltolerans mot kränk-

de behandling och mobbning i och kring skolan och vi ställer krav på att skolan aktivt förebygger sådant samt tar fullt ansvar om något allvarligt inträffar.

Psykisk och fysisk ohälsa bland unga har blivit ett växande samhällsproblem. Vi vill vända den trenden och satsa särskilt för att stärka elevernas hälsa.

Vi vill även se fler möjligheter till särskilda undervisningsgrupper, och för att det ska bli möjligt måste vi se över likvärdighetsgarantin så att de som har större behov också ska få tillräckliga resurser.

3. Kultur och fritid

Nacka ska ha ett rikt och brett utbud av kultur och fritidsaktiviteter för alla åldrar och av hög kvalitet. Kultur, idrott och motion bidrar till livskvalitet och främjar hälsan. Det ideella engagemanget har en helt avgörande betydelse. Kommunen har ett särskilt ansvar för att alla barn och unga, oavsett familjeförhållanden, kan få möjlighet att uppleva och utöva kulturverksamhet och ha en meningsfull fritid. Därför vill vi att Nackas satsningar även framgent ska inrikta sig i huvudsak på barn och unga upp till 19 år, men även äldres möjligheter till motion ska uppmärksammas.

Den nya kulturskolan med kundval, som omfattar i princip all kulturverksamhet som riktar sig till barn och unga, startade i samband med höstterminen 2018. Under kommande mandatperiod får det visa sig vilken nivå på efterfrågan som långsiktigt kommer att gälla.

Drift av övriga kultur- och fritidsverksamheter ska upphandlas i konkurrens, t ex fritidsgårdar, idrottsanläggningar och bibliotek. På detta sätt kan kommunen anlita dem som bäst och effektivast når upp till de ställda kraven. Vid sidan av detta ska kommunen ge bidrag för att enskilda utövare ska kunna driva verksamhet och kommunen ska välkomna småskaliga och föreningsdriva lösningar. Det kan t ex handla om eftermiddagsverksamhet i samband med idrottsaktiviteter.

Biblioteken fyller en särskild roll som mötesplatser och ska utveckla sina verksamheter, hitta nya former och sätt att nå Nackaborna. Biblioteken ska också arbeta enligt kommunens biblioteksstrategi för att nå olika målgrupper och för att öka läsandet.

Nackaborna ska ha tillgång till olika former av idrott och det är särskilt viktigt att det finns goda lek- och idrottsmöjligheter för barn och att utrymmet för sk spontanidrott är gott. Kommande år ska Järlahöjden med Nacka sportcentrum omvandlas till ett mer tätbebyggt stadsområde med bostäder och arbetsplatser. Det är viktigt för oss att de befintliga idrottsanläggningarna inte rivs innan nya finns på plats och att fortsatt utrymme för idrott på Järlahöjden säkerställs i vidare planering. Föreningslivet behöver kontinuitet i sin verksamhet. I takt med att Nacka växer behövs fler idrottsanläggningar och flickors villkor ska särskilt uppmärksammas. Vi slår vakt om en bra dialog med föreningslivet om hur de nya anläggningarna ska utformas och vilka funktioner som är mest prioriterade.

Projektet ”konsten att skapa stad” har övergått till en permanent verksamhet som en del i den nya politiken för den öppna konsten. Syftet är att på olika sätt med konstnärliga installationer uppmärksamma var och hur Nacka stad byggs ut. Det nya är att kommunen tillsammans med fastighetsägare och byggföretag finansierar olika konstverk i den offentliga miljön. På så sätt får vi mer offentlig konst att njuta av. Alliansmajoriteten är övertygad om att mer konst och kultur hjälper till att skapa en attraktiv Nacka stad som ökar intresset från byggare och blivande inflyttare till Nacka.

